la humanitat

Any V — Núm. 965 — Preu: 10 cèntims

Fundador: LLUIS COMPANYS

Barcelona, diumenge, 24 de març del 1935

EL TEMPS. — A Catalunya el cel apareix serè o gairebé cobert pel N. del País i per les riberes de l'Ebre i pla de Lleida. Es nebulós o cobert per la resta on s'observen boires per les comarques d'Igualada i conca de Barberà. Els vents solament bufen quelcom forts del N. i E., respectivament per l'Alt Empordà i La Selva. S'han registrat algunes pluges i la màxima ha estat de 10 litres per metre quadrat a Tremp. Gruix de la neu: 3.10 m. al Port de la Bonaigua i 2.30 m. a Envalira.

LA SITUACIO D'EUROPA

Laval, Eden i Suvitch han celebrat la conferència de París

Guió del moment

Llegiu LA HUMANITAT

Catalunya en el seu lloc

Dies millors s'anuncien per al nostre doble ideal català i republicà. Hi ha senyals múltiples que indiquen la proximitat d'un nou canvi d'orientació en la política espanyola, gràcies a la formació d'una altra onada popular en sentit esquerrista. A Catalunya, el republicanisme autèntic mai no ha minvat, ni en els dies més dolorosos. I la minva que aquest republicanisme sofrí indubtablement a Espanya des de l'any 1933, comença a ésser compensada amplament pel ressorgir impetuós de la consciència democràtica.

Contra allò que es podria creure mirant només la superfície de les coses, la pèrdua més gran, en els últims temps, no ha estat pas a Catalunya. Ací havem perdut, per un temps que no serà molt llarg, el funcionament normal de l'autonomia estatutària. Però la fe catalana i republicana no s'ha apagat en els cors. Avui, com ahir, ara com el dia 14 d'abril, la gran majoria del nostre poble sent, estima i honora els dos grans ideals de Catalunya i República, que són el resum i el símbol de la seva història i de la seva ànima.

* * *

La més gran pèrdua, el més gran retrocés, no han estat ací. La República no ha ofert mai clivelles pel costat de Catalunya. Si l'edifici esquerrista ha aparegut esberlat, és per l'acció del fort corrent dretista que a les darreries de l'any 1933 portà la riuada del 19 de novembre. Aleshores Catalunya va sentir la influència d'un corrent que venia de fora del seu territori. I a despit d'alguns resultats adversos, especialment el de Barcelona-ciutat, per culpa d'aquell frau del quorum, Catalunya no va ésser inundada en aquelles eleccions per les aigües d'una reacció negra que cobriren gairebé completament totes les altres terres de l'Estat espanyol.

Ací no hi ha hagut una crisi de la República. El nostre poble no sent ni ha sentit dubtes ni defalliments. No ha estat plegada, ni esquinçada, ni vençuda, en el terreny de les lluites democràtiques, cap de les banderes del 14 d'abril. Sota el cel de la pàtria i dins el cor dels patriotes hi ha hagut a tot hora els mateixos amors.

Diguem-ho ben rotundament: a Catalunya, fora d'una minoria negligible, tothom és republicà, i la majoria dels nostres republicans són esquerristes. Un sector important del proletariat no s'articula encara, per dissort de tots, dins el moviment republicà de Catalunya, i volent anar més cap endavant afavoreix de fet l'acció de les dretes. El dia que aquest sector esmerci amb més clarividència les seves energies, el pes del seu ideal d'ultra-esquerra serà un reforç, i no pas un destorb, per a les esquerres catalanes.

* * *

Catalunya, on pràcticament no hi ha monàrquics, on les esquerres predominen, on hi ha una ultra-esquerra social, s'inscriu ara com sempre en el camp de la República.

Per aquest costat, ací no s'ha perdut res. Quan vingui l'hora d'una nova consulta popular que decideixi el gran plet polític del règim, Catalunya serà al seu lloc, el lloc del qual mai no s'ha mogut, ni en les hores d'alegria, ni en les de recança, ni en les de cruel dolor.

Són, doncs, les esquerres espanyoles les que han d'emprendre ara el gran esforç de propaganda, d'organització i de coordinació que els permeti d'utilitzar el nou corrent republicà iniciat a Espanya, el qual ha de dur-les a la reconquesta de les posicions polítiques que perderen l'any 1933. Han de preparar un pròxim triomf que anulli els efectes de la derrota del 19 de novembre.

Catalunya està preparada — mai no ha deixat d'estar-ho — en aquest terreny democràtic. Nosaltres, republicans de Catalunya, responem del nostre poble en qualsevol moment que sigui entaulada la nova batalla cívica. Quan els republicans de fora de Catalunya puguin parlar així, estarà ja virtualment reconquistada la República del 14 d'abril.

A. ROVIRA I VIRGILI

Un gran servei a la República

(Crònica del nostre redactor a Madrid, Alard Prats)

Calma i desanimació al Parlament després de dues jornades d'emoció intensa i a estones dramàtica. Els comentaris polítics segueixen girant entorn dels esdeveniments ocorreguts: el discurs del senyor Azaña. Les acusacions i la votació contra l'insigne home públic i contra el senyor Santiago Casares Quiroga segueixen ocupant en l'atenció de la gent un lloc secundari. Les minories de la coalició cedo-radical s'han pogut unir, per un motiu més en la sèrie de poderosos motius que els han anat unint, fins al punt d'aparèixer davant la consideració del país com una mateixa cosa, amb les mateixes responsabilitats i les mateixes característiques i sobretot amb les mateixes virtuts i maneres d'entendre quina és la funció de governar. A un costat, ells: els que votaren a favor de la proposició. A l'altre costat els que votaren en contra. Comentaris interminables en totes les boques posen de relleu les circumstàncies que han flanquejat la presa en consideració de la proposició cedista. Votaren tots els diputats de la Ceda, els monàrquics declarats i els radicals, oficialment. Els diputats radicals formen un total de 72. Votaren 32. Trelze d'aquests gaudeixen de càrrecs públics. Aquestes dades han estat matèria propícia a la fecundia dels comentaristes. El debat ha acabat. El desenrotllament d'aquesta qüestió comença. No sols en l'actuació de la Comissió de 21 diputats nomenats perquè en ella entengui, sinó que també per a l'opinió pública que ha seguit atentament el desenrotllament del debat. El final està previst, car són públics els mòbils que han llançat els acusadors d'Azaña a l'acció realitzada. Es digne d'observar l'alegria que s'observa en els sectors esquerrans en contrast amb l'aire de greu preocupació que ofereixen les dretes acampades al Poder. Milers de telegrames arriben continuament al domicili del senyor Azaña i als Centres de «Izquierda Republicana». Adhesions a la seva persona. La unió dels republicans, amb l'il·lustre ex-president del Consell al front, és un fet. L'estrèpit desaforat dels òrgans periodístics de la situació, llurs faisedats i argúcies per a presentar Azaña com un vençut pel pes de les acusacions amb què se l'intenta infamar, no impressiona ja la gent. Als homes de bona fe, a la gent honrada, a la massa neutra, la venjança amb el perseguit acostuma a suscitar sentiments molt contraris als que els que es vengen es proposen. El joc és perillós i, a la fi, les maniobres d'aquesta naturalesa es trenquen per la mateixa base. Paraules dels polítics de tots els sectors han expressat, d'una manera clara el resultat de tot aquest assumpte: l'exaltació d'Azaña. Heus ací com els senyors Lerroux i Gil Robles i llurs seguidors han sabut, potser contra la seva voluntat, rendir un servei realment magnífic a la República.

*

UNA MESURA QUE OCASIONA PERJUDICIS

LA RESTRICCIO DEL SERVEI TRAMVIAIRE DE LA MATINADA

Atenent, segons s'ha dit, a una disposició de les autoritats, la Companyia de Tramvies ha restringit considerablement els serveis de matinada en forma que les línies d'extraradi utilitzades per obrers, venedors de mercat i altres ciutadans que comencen la jornada de treball molt dejorn, pot dir-se que deixen d'existir fins a les set del matí.

No hem d'immiscuir-nos en les disposicions de l'autoritat governativa que quan adopta una decisió els seus motius deu tenir. No volem, per tant, discutir la disposició del senyor governador general. Volem, això sí, que se'ns permeti de manifestar els seriosos perjudicis que aquesta mesura reporta a un nombre considerable de ciutadans que, per aquesta causa, es veuen obligats a fer llargues caminades —exemple, els que viuen a Horta— prenent hores al descans. Perquè és evident que no hi ha cap obrer que pugui prendre un taxi cada dia per a anar al treball.

Es en atenció a aquests nuclis obrers de les barriades extremes — hi ha obrer que viu a Sants i treballa al Clot i viceversa— que demanem al senyor governador una solució al problema plantejat, que perjudica considerablement les classes humils de la ciutat.

Gil Robles, després de conferenciar amb el cap del Govern, s'entrevista, per separat, amb Martínez de Velasco i Ventosa

El senyor Lerroux assegura que la seva conversa amb el cap de la Ceda, no tingué abast polític

Madrid, 23. — Quan arribà el senyor Gil Robles al Congrés els periodistes li digueren que havia estat molt comentada la conferència que havia sostingut aquest matí amb el cap del Govern, així com la desfilada dels ministres d'«Acción Popular» pel domicili del cap de la Ceda.

El senyor Gil Robles confestà que en l'entrevista amb el cap del Govern havien parlat de diversos problemes, especialment de l'atur obrer, i que la seva conversa amb els ministres del seu partit era una de les freqüents que acostumen tenir, car és natural que tinguin canvis d'impressió amb els senyors Anguera de Sojo, Aizpun i Jiménez Fernández. Acabà manifestant que no succeïa res d'extraordinari.

També els periodistes tornaren a parlar amb el cap del Govern, al qual preguntaren l'abast de l'entrevista celebrada amb el senyor Gil Robles, i contestà:

—Ja us he dit aquest matí que el que havíem tractat no era gens noticiable: però de totes maneres, en vista de la vostra insistència, us diré que el senyor Gil Robles ha tingut l'atenció, dedueixo jo que com a conseqüència dels discursos que últimament ha pronunciat per provincies, de consultar en un programa econòmic que ha esbossat en ells, i per tal motiu m'ha anunciat que em remetrà una còpia d'aquest programa o esquema relatiu a assumptes d'aquest caràcter. L'entrevista no ha tingut major abast polític. Em podeu creure. M'ha parlat també d'altres qüestions que es refereixen a l'atur obrer.

Després el senyor Gil Robles, en un dels salons de la Cambra, celebrà una llarga conferència amb el senyor Martínez de Velasco. Segons sembla aquesta conferència estava relacionada amb la que aquest matí celebraren els senyors Lerroux i Gil Robles.

En acabar la conferència els informadors interrogaren el senyor Martínez de Velasco, el qual contestà que feia temps que no parlava amb el senyor Gil Robles i que havien canviat impressions sobre coses d'actualitat. I res més.

Després d'una pausa, el senyor Martínez de Velasco afegí:

—I consti que tot això dintre la major cordialitat.

També conferencià el cap de la Ceda, al passadís circular, amb l'ex-ministre regionalista senyor Ventosa. A dita conferència estigué present el ministre de Justícia. També es guardà absoluta reserva sobre el que s'havia tractat en dita entrevista.

Manifestacions del senyor Lerroux

DIU QUE NO HA REBUT ENCARA L'INFORME DEL SUPREM SOBRE LES PENES DE MORT

Madrid, 23. — El president del Consell rebé aquest matí, al Ministeri de la Guerra, el senyor Gil Robles, el diputat senyor Armasa, l'ex-ministre de Justícia senyor Cantos i el general Fanjul.

Els periodistes preguntaren al cap del Govern sobre l'abast de la seva entrevista amb el senyor Gil Robles.

—El cap de la Ceda — contestà el President — marxa aquesta nit a la Coruña i abans d'emprendre el viatge ha volgut tenir amb mi un canvi d'impressions sobre coses de la pròxima setmana.

El senyor Gil Robles és qui pot donar a vostès una referència del que hem tractat en la nostra conversació. Jo no els hi dono perquè no són coses noticiables.

Contestant preguntes d'un altre informador, digué el senyor Lerroux que encara no ha rebut l'informe del Suprem sobre les penes de mort.

Espera el cap del Govern que dit alt organisme emeteixi un informe de conjunt sobre les penes capitals, especialment les referents a les deu condemnes d'última pena amb motiu dels successos d'Alcanya.

Acabà dient el president que el pròxim dilluns, al Consell de Palau, donarà notícies sobre aquest afer, especialment els referents al Ministeri de Justícia.

UNA INTERESSANT CONVERSA ENTRE EL MINISTRE DE JUSTICIA I ELS PERIODISTES

Madrid, 23. — A un quart de sis abandonà el despatx de ministres de la Cambra el cap del Govern. El senyor Lerroux, en veure els periodistes, digué:

—Bé. Això vol dir que no puc dir res.

Com que els periodistes seguiren el senyor Lerroux es creuaren al passadís amb el ministre de Justícia. Aleshores el senyor Lerroux digué als informadors.

—El senyor Aizpun us pot dir quelcom.

Un informador s'adreçà al ministre de Justícia i li digué:

—Efectivament, segons sembla vós consumireu un torn important el pròxim dilluns.

El senyor Aizpun contestà, estranyat:

—Si el dilluns no hi ha sessió de Corts...

L'informador li replicà:

—Però sí Consell de ministres. Segons el president del Consell vós donareu compte de l'informe del Tribunal Suprem.

El ministre de Justícia no donà cap contestació, sens dubte desconeixedor del que el senyor Lerroux havia remarcat sobre aquest particular.

Aleshores el senyor Lerroux, en passar al saló de sessions, digué al senyor Aizpun:

—Sí; els he donat compte aquest matí del Consell del dilluns i d'alguns detalls d'aquell.

AMB REGIM DE PRESO ATENUADA

Aquest matí arribarà a Barcelona l'ex-conseller de Justícia senyor Lluhí

La notificació del Tribunal de Garanties

Madrid, 23. — A les dues de la tarda es va rebre a la Direcció de Seguretat un ofici del Tribunal de Garanties Constitucionals, comunicant l'autorització per al trasllat de l'ex-conseller de la Generalitat, senyor Lluhí a Barcelona, a fi que pugui acompanyar la seva senyora que està pròxima a donar llum.

LLUHI

A les sis de la tarda, la Direcció de Seguretat destacà un dels seus agents a la Clínica dels doctors Carrasco i Carreras en la qual es troba el citat ex-conseller per tal de comunicar-li que podia posar-se en camí en l'exprés d'aquesta nit. Així ho farà en un departament reservat de primera classe, acompanyat del dit agent.

La sortida

Madrid, 23. — Aquesta nit ha marxat a Barcelona l'ex-conseller de Justícia de la Generalitat de Catalunya, senyor Lluhí.

A l'estació acudiren a acomiadar-lo l'ex-ministre senyor Santiago Casares Quiroga, l'ex-sots-secretari de la Presidència, senyor Enric Ramos, els doctors Sànchez Covisa i Bejarano i molts amics i periodistes madrilenys, entre ells els senyors Gómez Hidalgo, Fano, Alard Prats, Serra Crespo, Paco Madrid i Amich.

El senyor Lluhí va acompanyat d'un agent de policia. Conversà l'ex-conseller amb els periodistes als quals digué que ignorava quan tornaria. La comunicació que li envià la Direcció General de Seguretat autoritzant-lo marxar a Barcelona no l'havia llegida, ignorava per tant si marcava o no termini de romandre a Barcelona.

En arrancar el comboi se li tributà un efectuós acomiadament.

*

Interessant informació política a la pàgina 7

*

Aquest número ha estat visat per la censura

Gegants, nans i patums

Sembla que tornem, decididament, a l'escenografia religiosa de carrer, que féu les delícies, durant molts anys, de les promocions anteriors al 14 d'abril. Amb el cor a la mà hem de confessar que no ens encaparraria gaire això si no impliqués, en el fons, l'exteriorització de tota una política. El catolicisme ha estat sempre mestre en atreure's les multituds simplistes a base d'espectacularitats com les processons de Corpus, les palmes del diumenge de rams i les mones de Pasqua. Cal convenir que tot això és molt menys esverador que els autes de fe de l'Espanya negra dels Austries o que els maneigs subterranis d'aquella Inquisició que encara bellugava sota Ferran VII.

Una processó no tan sols és completament inofensiva — llevat el trasbals que provoca en la circulació —. Es de fet, per a satisfacció dels anticlericals, absolutament antireligiosa, per tal com el bullici de la gent, el confetti, les serpentines, els jesteigs de balcó a balcó, estimulats per l'olor de la ginesta, constitueixen el pol oposat del recolliment i l'abstracció que exigeix una unció veritable. Algú dirà que el passeig triomfal del Sacrament, sota el tàlem, és el rovell d'ou de la Solemnitat i que al Déu transubstanciat li plau d'allò més que la gent s'humilii al seu pas i que les cornetes dels regiments toquin... (¿què tocaran ara sota la República? No és de creure que l'eufòria arribi a ressuscitar la popular marxa dels estornuts.) En bona doctrina cristiana, feta d'humilitat i renunciament, a cap creient no pot agradar-li que li tributin homenatge. I si això no escau al mortal ordinari, tan petit, menys encara pot ésser plaent a la Immensitat Divina, que no pot enorgullir-se amb semblants petiteses.

La processó, doncs, no ens fa por ni ens molesta en ella mateixa. Ens deixa indiferents i, fins i tot, no ens estarem de donar un tomb pel carrer de Fiveller la tarda del Corpus, si es confirma l'especie que circula. ¡Fa tan bonic de veure els balcons atapeïts de dones maques que de tot fenen menys d'atribulades penitents! Allò que no ens fa gràcia és la segona intenció que pot haver-hi sota aquest salt enrera. Fixeu-vos bé que, de fet, ja estem vivint tots en plena processó. Aquesta la precedeixen, habitualment, uns gegants molt grossos, buits de dintre. No pas altra és la contextura moral de molts amos dels nostres destins. Sequeixen els gegants uns nans ridículs, que no ens serà gaire difícil identificar amb certs politiquets de cap gros i cervell inexistent que avui ballen i s'agiten més que mai. ¡I no parlem de les trampes!... Deixem-ho per a un altre dia.

Una de les figures clàssiques dels Corpus tradicionals i folklòrics, tan interessant, pel cap baix, com aquella desfilada tibetana del film Tempesta a l'Asia, *és la Patum, aquella Patum que treu foc pels queixals i fa les delícies de la mateixa mainada que esporuqueix. Enguany no sabem encara del cert si hi haurà processó. El que sí sabem és que la Patum és ací, entre nosaltres, i fa dies que balla i treu foc.*

Va vestida de negre i diu que és un Pare Jesuïta. — No cal anomenar-lo, veritat? — Ens resistim a creure que sota una República que té una Constitució i en vigor un article 26, que no tenim notícies que hagi estat derogat, un senyor que pertany a una collectivitat prohibida, perori i catequitzi, en nom d'aquella o sense negar que hi pertany, disposant lliurement de les emissores que li plauen i donant entenent que allò prohibit és més viu que mai i es riu de les prohibicions i de nosaltres, si no d'una manera franca, entre dents. ¿Per quin motiu hom no dòna les mateixes facilitats a la F. A. I., per exemple, que també és una collectivitat prohibida? ¿Es que la República laica del 1935 creu més bo un jesuïta que un faista? Nosaltres no.

Direu, davant aquestes arbitrarietats inconcebibles, que tot plegat forma part d'una ofensiva de gran envergadura contra el migrat laicisme que havia vingut a redimir la nostra gent de segles i segles d'hegemonia religiosa. Aquesta estrepitosa patum amb sotana tal vegada ha vingut a fer atmosfera per a la realització de les processons. Els fabricants de confetti en sabran grat, per tal com un Carnestoltes els exhaurirà les existències que els queden de l'altre. Els camàlics que fan el seu negoci traginant gegants o els menors que animen nans cantaran victòria. Però el poble, el bon poble que porta clavada a l'ànima l'espina acerada del record de l'espantosa decadència, de l'horrible misèria moral i material incrementada al solar espanyol pels corifeus de Roma, aquell poble del 14 d'abril que aspirava a redimir la seva consciència de tuteles medievalistes, que confiava que la llum del coneixement arribaria un dia o altre als nostres fills sense pàmpols negres que l'obstruissin, aquest poble, amics, no compartirà l'eufòria regnant i pensarà, si de cas, que l'única processó possible i lògica és la de la Bona Mort. De la bona (?) mort de les essències republicanes.

SCARAMOUCHE

*

Aclariment necessari

Dèiem ahir, en un comentari del nostre editorial, que la minoria parlamentària de la Lliga havia votat contra la presa en consideració de l'acta acusatòria contra els senyors Azaña i Casares Quiroga.

Per un error, l'agència d'informació que serveix el nostre diari dona així la notícia. En realitat, però, la Lliga s'*abstingué* de votar. Ens interessa consignar-ho així per tal aquest fet reforça encara més el nostre comentari d'ahir.

En una nota es reiteren en la del 3 de febrer

DECLAREN L'ABSOLUT ACORD DELS TRES PAISOS EN RELACIO A LES CONVERSES D'AVUI A BERLIN -- MUSSOLINI, EN UN DISCURS DIRIGIT A LES MILICIES FEIXISTES, DIU QUE ITALIA ESTA PREPARADA CONTRA QUALSEVOL ATAC IMPREVIST --- ITALIA MOBILITZA LA LLEVA DEL 1932 -- L'EXERCIT ITALIA D'UN CONTINGENT DE SIS-CENTS MIL HOMES -- FRANÇA REFORÇA LA FRONTERA AMB ALEMANYA I DESGUARNEIX LA D'ITALIA -- ANGLATERRA NO TOLERARIA CAP AVENTURA, DIU SIMON

LA NOTA DE LA CONFERENCIA DE PARIS

París, 23. — Després d'acabades les conferències anglo-franco-italianes, que han tingut lloc avui, a París, ha estat facilitada una nota sobre el que en elles s'ha tractat.

La nota diu que al Quai D'Orsay s'han reunit el ministre d'Afers Estrangers de França, Mr. Laval, el ministre del Segell Privat d'Anglaterra, Mr Anthony Eden i el sots-secretari de l'Exterior d'Itàlia, senyor Suvitch, i que han procedit a un canvi de punts de vista en relació a la situació general d'Europa. Durant el transcurs de la reunió s'ha afirmat que la visita dels ministres anglesos a Berlín solament té caràcter informatiu, i que l'objecte i propòsits de les seves conferències amb el Govern alemany són tots aquells acordats en el comunicat franco-britànic, publicat a Londres, el dia 3 de febrer darrer.

S'ha decidit que, després de les visites dels ministres anglesos a Berlín, Moscou, Varsòvia i Praga, totes les quals són ben acollides pels governs representats a la conferència de París, es reuneixin novament els ministres de l'Exterior de França, Anglaterra i Itàlia a Stressa, el dia 11 del pròxim mes d'abril.

Els senyors Eden, Laval i Suvitch feren remarcar, amb gran satisfacció, la unitat de propòsits que anima els seus governs.

LA REUNIO DE TORNADA ES FARA A STRESSA EL DIA 11 D'ABRIL

París, 23. — En relació al resultat de les converses tripartites celebrades durant el dia d'avui a París, entre els senyors Eden, Suvitch i Laval, es pot afegir que si ha estat elegida la data de l'11 d'abril per a la reunió de la conferència, també tripartita de Stressa, ha estat, no solament per tal de poder fer possible l'assistència de Mussolini, sinó també amb l'objecte de donar temps que hagi acabat el viatge de Mr. Eden a Moscou, Varsòvia i Pragra, i permetre que a Stressa puguí examinar-se la situació amb més documentació proporcionada pels resultats de les esmentades visites del «Lord del Segell Privat» britànic.

Hom preveu que la conferència de Stressa durarà dos o tres dies. Els delegats adoptaran els acords precisos i discutiran, principalment, la data de reunió del Consell extraordinari de la S. de N.

DESPRES ES REUNIRA EL CONSELL DE GINEBRA

París, 23. — Als cercles polítics francesos hom té la impressió que la reunió del Consell de la Societat de Nacions, a petició de França, es celebrarà a Ginebra, després que els senyors Mussolini, Laval i Sir Simon hagin celebrat la conferència acordada per al dia 11 del pròxim mes d'abril a Stressa, Itàlia.

*

LA VISTA DE LA CAUSA CONTRA EL GOVERN DE LA GENERALITAT

No es veurà fins el mes de maig

Un escrit del senyor Ossorio i Gallardo

Madrid, 23. — Segons referències que hem pogut recollir, sembla que pel Fiscal ha estat tramés un recurs de súplica a la Sala per haver dictat aute d'obertura del judici oral sense obrir el període d'instrucció durant el qual els acusadors poden demanar el sobreseiment. Sabem també que el senyor Ossorio i Gallardo, l'ilustre jurista encarregat de la defensa del senyor Lluís Companys ha tramés un escrit al Tribunal en el qual se li fa veure que està incorrent en nullitat, encara que aquesta no hagi estat demanada, pel fet d'haver-se oblidat de comunicar als defensors l'escrit de resposta del Fiscal i la seva proposició de prova.

Aquests darrers dies s'ha dit en els diaris que la vista de la causa contra el darrer Govern de la Generalitat tindrà efecte el dia 25 d'abril. Aquesta informació, potser una mica precipitada, està mancada de tot fonament. Segons els nostres informes la causa contra el President i ex-consellers de la Generalitat no es veurà abans de la primera quinzena del mes de maig.

Visites al senyor Companys

Madrid, 23. — L'ex-President de la Generalitat senyor Companys ha rebut aquest matí a la Presó Model el senyor Rafael Estade, en nom de la «Izquierda Republicana Balear»; al senyor Galta Isern, director del setmanari «República», de Palma de Mallorca, i als senyors Gómez Hidalgo, Sabras, Llopis, Vidarte, capità Menéndez, Domènech, Senyal, Carreras i altres.

SIMON DIU QUE ANGLATERRA NO POT TOLERAR QUE EL MON VAGI A UNA AVENTURA

Londres, 23. — El ministre de l'Exterior, Sir Simon, ha pronunciat un discurs, a Guildersoome, prop de Leeds. Ha dit que cal que tot el món contribueixi a aclarir l'opinió en el seu propòsit d'afermar la pau d'Europa. També ha dit que Anglaterra no pot permetre que el món

LAVAL

es llanci a una nova aventura, ni tampoc intervenir en tots els conflictes que es presentessin. Tot això és contrari — ha dit Sir Simon, al sòlid sentit del poble anglès.

NO ES BEN SEGURA LA DATA DEL VIATGE DE LAVAL A MOSCOU

París, 23. — En referència al projectat viatge de Laval a Moscou, s'ha declarat aquesta nit, de font oficial, que s'efectuarà, o bé abans de la conferència de Stressa, o després de la reunió del Consell de l'organisme ginebrenc.

S'ANUNCIEN ACORDS IMPORTANTS DEL GOVERN FRANCES

París, 23. — Aquesta nit s'ha anunciat que el Consell de Ministres es reunirà el dia 26 d'abril i que tindrà extraordinària importància, perquè s'hi examinarà la situació europea, després de les anunciades conferències i viatges de caràcter diplomàtic.

ITALIA, PER PRECAUCIO, MOBILITZA LA LLEVA DEL 1932

Roma, 23. — El Ministeri de la Guerra ha ordenat la mobilització de la lleva del 1932. En realitat, aquesta mobilització ja s'havia iniciats a principis del passat mes de febrer, quan diversos contingents de reclutes, nascuts el 1911, foren cridats a files i tramesos a l'Africa Oriental italiana.

En referència als motius que hagin indult el Govern a ordenar ara que la mobilització de l'aludida lleva sigui completa, hom diu que solament obeeix a raons de precaució.

ITALIA COMPTA AMB SIS-CENTS MIL HOMES EN PEU DE GUERRA

Roma, 23. — El diari «Giornale d'Italia», comentant les decisions de caràcter militar adoptades pel senyor Mussolini, diu que Itàlia compta actualment amb 600.000 homes en files i que no vol ésser sorpresa pels esdeveniments que es poguessin desenvolupar.

Afegeix que la situació europea no la considera ningú amb més serenitat que el Duce.

MUSSOLINI, EN UN DISCURS, AL·LUDEIX UN PAIS QUE NO ANOMENA, QUE POGUES ATACAR ITALIA INSOSPITADAMENT

Roma, 23. — Aquest matí ha tingut lloc la gran manifestació de «camises negres», amb motiu de commemorar-se el tretzè aniversari de la fundació del feixisme de combat. Les «camises negres» s'han concentrat a la plaça de Venezia, per tal de sentir la paraula de Benet Mussolini, el qual, des de la balconada principal del palau Venezia, ha pronunciat un discurs. Durant el transcurs d'aquests parlament ha examinat la situació política europea, superficialment, sense que en cap moment hagi profunditzat sobre tan important qüestió.

Amb tot, però, hi ha hagut un moment, en el qual el Duce, referint-se indirectament a la possibilitat que es produís un atac insospitat per part d'alguna nació, que no ha esmentat, ha fet constar que afirmava solemnement la voluntat de pau i de col·laboració europea que animen el poble italià, per bé que, amb la mateixa solemnitat declarava, «perquè cal que així ho sàpiga el món, que aquestes voluntats d'Itàlia es troben enfortides en diversos milions de baionetes.» Això — ha afegit Mussolini — cal que el món ho sàpiga.

El Duce ha continuat: «Itàlia avui mostra la seva força moral i armada, i restem disposats i enllestits per a qualsevol eventualitat.

Ha seguit dient que en l'actual incertitud, i malgrat la impenetrabilitat de l'atmosfera política, Itàlia presenta al món l'espectacle de la seva meravellosa calma i serenitat. Després ha dit: «L'esdevenidor és nostre. Estem disposats per a qualsevol tasca i disposats a eliminar

(Passa a la pàgina 6.a)

COMERÇ I AGRICULTURA

MERCAT DE LLOTJA

FARINES (PREUS)

Aragó	68	70
Castella (corrent)	64	65
Id. (extra)	70	71
Força	80	95
Local, corrent	64	65
Idem extra	69	70
Regió	65	66

Preus en ptes. els 100 quilos.

BLATS

Aragó	56	
Castella	56	
Extremadura (corrent)	56	
Idem (cruixer)	56	
Manxa	56	
Navarra	56	
Penedès		
Urgell	56	

Preus en ptes. els 100 quilos.

ARROSSOS

Bomba	110	120
Idem Calaspar	125	130
Bell-lloc O.	60	61
Fioret	63	64
Granja	68	70
Selecta	64	65
Trencat	47	48
Farina d'arròs	51	52

MONGETES

Castella (corrent)	105	105
Idem (selecta)	115	120
Estrangeres	55	60
Mallorca	62	64
Prat	85	90
València	80	90

CIGRONS

Andalusia	95	100
»	79	80
»	73	75
»	63	64
»	57	58
»	55	56
Marroc		
Mexicans	105	105
Palous	60	62
Sauc	165	183

Preus en ptes. els 100 quilos.

DESPULLES (PREUS)

Segones	23 50	24
Terceres	20 50	21
Quartes	19 50	20
Núm. 3	28	29
Núm. 4	27	28

Preus en ptes. els 60 quilos.

Menuts prims	15 50	16
Segonet	17 50	18
Segó	13	13 50

Preus en rals la quartera de 70 litres

ORDI, MORESC I CIVADES

Civada Extremadura	34	35
Idem Manxa	34	35
Moresc Plata, dispon.	44	45
Idem país	40	42
Ordi, Urgell	38	38 50
Escalola, Andalusia	[illegible]	57

LLEGUMINOSES

Faves Andalusia	44	50
Idem Extremadura	34	35
Idem Mallorca		
Favons Andalusia	82	84
Idem Extremadura	43	45
Veces Andalusia	40	40 50
Idem estrangeres		
Ers país	42	42 50
Idem estrangers	42	42 50
Guixes	42	44
Pèsols estrangers	9[illegible]	[illegible]
Idem país		
Llentilles Andalusia	[illegible]	[illegible]
Idem Salamanca	[illegible]	[illegible]

PALLA I ALFALS

Alfals 1.a	[illegible]	
Alfals 2.a	[illegible]	
Palla d'Urgell	[illegible]	[illegible]
Idem curta	3[illegible]	4

Preus en ptes. els 40 quilos.

GARROFES

Castelló, negra	33	33 50
Eivissa	28	28 50
Mallorca	28 50	29
Matalfera, negra	31 50	32
Roja	30	30 50
Vinaroç, negra	33	33 50

Preus en rals els 42 quilos.

L'escassedat de negoci ens priva de fer una impressió, ja que setmana darrera setmana no hem de fer més que repetir els tòpics, degut que les variacions en els preus són molt escasses i les intervencions de tota mena fan que el comerç resti completament anullat. Hem d'agafar-nos forçosament a fer comentaris sobre la manera que es vénen desenrotllant les mesures preses sobre blats i farines, mesures que potser en teoria podrien tenir algun valor, però a la pràctica resulten completament contraproduents i fracassen.

Sense voler sentar plaça de vidents, ja que no és el nostre fort ni molt menys, la realitat dels fets ens ve a donar la raó del que hem vingut clamant en les nostres impressions sobre el mercat de Llotja a les columnes de LA HUMANITAT.

Hem vingut dient que les mesures que es prenien eren tardanes, com també vàrem manifestar que l'única manera de salvar els projectes del senyor ministre d'Agricultura fóra que la propera collita fos migrada, que aleshores el temps resoldria el problema dels blats.

La primera part de la Llei sobre blats ha sortit fallida. Ara vindrà la segona part en la qual quan es dictin les normes manifestant en la forma que ha de regir, ens podrem fer cabal de l'abast d'aquesta. Per la nostra part començarem a manifestar que per petits detalls que tenim de la prova que està a punt de posar-se en pràctica, ens fa l'efecte que es va a un monopoli i, si és així, no podem fer més que plànyer els petits agricultors.

La setmana entrant segurament estarem el suficient informats per tal de poder orientar els nostres lectors.

Les noves que tenim sobre blats és de baixa en tots els mercats bladers. Ja veurem el que passa dintre un mes que ja seran més aproximades les perspectives de la nova collita.

Les farines quelcom indecises i en estat expectant mirant la desinflació del blat; mirant en la forma que s'aniran desenrotllant les mesures sobre els blats.

Despulles, encalmades.

El moresc sense variació i amb paralització de transaccions. Ordis i civades, no fan més que sostenir-se.

Els arrossos amb operacions pròpies per al consum encara que, segons impressions que es tenen al mercat, sense que el consum, particularment amb escorfolla, s'ha incrementat pel costum nou d'usar-lo per a l'engreix del bestiar.

Mongetes, cigrons i lleguminoses, encalmament general i el consum bastant restringit.

MERCAT D'OLIS

Cap variació digna d'esment han sofert els preus dels olis en el nostre mercat. La impressió dominant és d'encalmament tant en olis d'oliva com en olis de pinyol i de llinosa. Es fan les operacions pròpies per al consum.

La tendència general dels mercats internacionals és de fluixedat, després de la puja experimentada degut a compres per a l'exportació per formar els stoks suficients. Passats aquells moments han tornat com ja fem constar, a fluixejar per la manca de transaccions.

Com que creiem d'interès per als que intervenen en els negocis d'olis, publiquem a continuació el Decret d'intervenció del mercat exterior d'olis.

INTERVENCIO DEL MERCAT EXTERIOR D'OLIS
DECRET

Article primer. — S'autoritza a la Comissió Mixta de l'Oli a efectuar una intervenció al mercat exterior de l'oli d'oliva, que consistirà, fonamentalment, en la compra de quantitats de l'esmentat oli, el seu dipòsit a Espanya i la seva venda exclusivament per a l'exportació quan així ho decideixi, d'acord amb els principis revalorats que inspiren l'esmentada intervenció.

L'oli dipositat podrà romandre a Espanya per temps indeterminat, durant el qual, així com a l'entrada i a la sortida del territori nacional o en el seu transport, estarà lliure de tota percepció duanera y de tot tribut o impost de l'Estat, de la Provincia, del Municipi, de Junta d'Obres del Port, etc., amb la sola excepció del gravamen ja establert d'un cèntim de pesseta plata per quilo que s'exporti.

Les operacions realitzades per la Comissió Mixta de l'Oli, derivades de la intervenció, estaran exemptes de la contribució d'Utilitats.

Article segon. — Per a la realització de la intervenció es constituirà un Comité de Gerència, nomenat per la Comissió Mixta de l'Oli.

Article tercer. — El capital necessari per a la intervenció es preveu inicialment fins una quantitat de deu milions de pessetes, i serà obtingut en la forma que es convingui, mitjançant aportacions d'efectiu o crèdit bancari, de la Comissió Mixta de l'Oli i dels sectors interessats en la revaloració de la producció nacional d'oli que desitgin col·laborar en la intervenció.

Article quart. — Pel Centre Oficial de Contractació de Moneda es donaran als Bancs financers les facilitats necessàries.

Article cinquè. — Les pèrdues que puguí causar la intervenció seran suportades per la Comissió Mixta de l'Oli fins un import d'un milió de pessetes, i l'excés si n'hi hagués, pels sectors que col·laborin a la intervenció, en la forma que amb aquests s'estipuli. Dels beneficis es destinarà, com a primera partida, 200.000 pessetes a favor de la Comissió Mixta de l'Oli, i la resta es distribuirà entre les altres aportacions en la forma que s'estipuli.

Article sisè. — L'administració de la intervenció serà organitzada pel Comitè de Gerència, que podrà valdre's per a això de l'Oficina de l'Oli. La comptabilitat es portarà per mitjà de l'Oficina de l'Oli, i el Comitè de Gerència acordarà les normes particulars de la seva pròpia actuació.

Article setè. — El Comitè permanent de la Comissió Mixta de l'Oli sotmetrà seguidament a l'aprovació del Ministeri d'Indústria i Comerç, un Reglament fixant les normes d'aplicació d'allò disposat en aquest Decret.

Article vuitè. — Queden derogades les disposicions legals anteriors així que s'oposin a allò disposat en aquest Decret.

PREUS A L'ENGROS — OLIS D'OLIVA

Corrent, 167'50.
Superior, 174'00.
Fi, 192'00.
Extra, 207.
Preus per 100 quilos.

ARRIBADES DE LA PRESENT SETMANA

Estació Morrot: Oli andalús, 1 vagó;ídem., país, 5 vagons.
Port: Oli andalús, 810 bidons;ídem., país, 68 bidons.
Camions: Oli país, 90 bidons.

OLIS DE PINYOL
(Sense envàs)

Color verd, de primera, a 126; de segona, de 120 a 122.
Color groc, de primera, Aragó, a 140.
Preus per 100 quilos.
Baixa acidesa, 128/130 ptes. els 100 quilos estació Barcelona.

OLIS DE LLINOSA

Cru (sense envàs), a 155.
Cuit, a 165.
Incolor, a 180.
Preus per 100 quilos.

MERCAT DE VINS

Segueix completament encalmat el mercat de vins, però amb certa expectació esperant la solució o solucions que es donin sobre aquest greu problema, que per la falta de poder donar sortida al suc, podria portar una gran batzegada a l'agricultura, ensems que un fort transtorn a l'economia del país.

En l'actualitat tot són càbales i reunions ministerials de comerciants i de vinaters, però no s'arriba a cap acord. Hom creu que dintre la propera setmana s'haurà trobat alguna fórmula per a millorar la situació dels vinaters fent que puguin saber més o menys a què atenir-se.

Les operacions al mercat es fan purament per al consum i el nostre mercat es troba proveït sobrerament per manca de poder donar sortida adequada al vi emmagatzemat.

PREUS PER GRAU I HECTOLITRE I MERCADERIA POSADA AL CELLER DEL COLLITER

Penedès, blanc, 1'65; id., negre, 1'75; id., rosat, 1'65.
Camp de Tarragona, blanc, 1'85; id., negre, 2'00; id., rosat, 1'85.
Conca de Barberà, blanc, 1'50; rosat, 1'50.
Priorat, negre, 2'50.
Vilanova i la Geltrú, negre, 1'70.
Igualada, blanc, 1'65; negre, 1'65.
Martorell, blanc, 1'80; negre, 1'85.
Aragó, negre, 2'20.
Mancha, blanc, 1'70.
Mistela, blanca, 2'90; id., negra, 3.
Moscatell, 3'90.

AUTO-CONDUCTORES I CAPITONE
per a viatges ràpids dintre i fora de la capital i estranger, sense necessitat d'embalatge — Transports en general — Mobles — Caixes Especialitat en Pianos i Caixes de Cabals
PREUS ECONOMICS
Mudances VALLS
Despatx. Consell de Cent, 185 — Telèfon 35308 — BARCELONA

Impremta J. VILA
Treballs comercials — Llibres, Revistes
SEPULVEDA, 79 BARCELONA TELEFON 34574

Ràdio Station «ALGA»
TALLER ESPECIALITZAT EN REPARACIONS D'APARELLS DE RADIO I CINEMA SONOR
ASSEGURANCES RADIO AVARIES
DEMANEU PROSPECTES A
RONDA SANT PERE, 40, PRAL. TELEFON 15058

Confiteria Monclús i Comp. Ltd.
DOLÇOS SELECTES — CONFITERIA FINA — OBJECTES D'ART PER A OBSEQUIS
Rbla. Catalunya, núm. 50 BARCELONA Telèfon 10183

Forn i Pastisseria ANTONI MAGRIÑA
PA DE VIENA — CROISSANTS I ENSAIMADES
GRAN ASSORTIMENT DE REBOSTERIA I PASTES SEQUES
BOMBONERIA SELECTA — XAMPANYS
PLAÇA MERCADAL, 19 — BARCELONA (Sant Andreu) — Telèfon 55936

JOSEP SALVADOR PORTA
OLIS I SABONS * Servei acurat a domicili
Colomines, 6 — Telèfon 21432 — Plaça Sant Agustí Vell, 9
TELEFON 14946 BARCELONA

Forn i Pastisseria OLIVERES
Gran assortiment en dolços de qualitat i xampanys i vins de totes les marques — Secció de bomboneria
Galileu, 65 Telèfon 30923 BARCELONA

TINTES — GOMA LIQUIDA — LACRES — PASTA BLANCA
«WONDER»
TINTERS «CAMPANYA»
FRANCESC SOLE
MILANS, 5 BARCELONA TELEFON 23760

JOSEP CASACUBERTA BOFILL
CORREDORS D'OLIS D'OLIVA
ESTABLERT L'ANY 1907
Via Laietana, 30 Telèfon 25040 BARCELONA

Maquinària i ferramentes RAMON PRATS
(ABANS FAURA)
MAQUINARIA, UTILLATGES, TRANSMISSIONS I CORRETGES
Carrer de les Flors, núm. 7. — BARCELONA — Telèfon 11795

Sastreria PORTET & ORDEIX
MIDA I CONFECCIONS
Salmeron, 134 i 136 Telèfon 72677 Barcelona (G.)

UNIVERS
Especialitat en tintes d'escriure i lacres de tipus corrent i d'aplicació industrial. — Alta qualitat
Per a vendes a l'engròs:
Consell de Cent, 428 BARCELONA Telèfon 55179

RESTAURANT MIRAMAR
VISTA INCOMPARABLE DEL MEDITERRANI — ESPLENDIDS JARDINS — SALONS ESPECIALS PER A CASAMENTS I BANQUETS
SERVEI DE COBERTS A LA CARTA — CUINA IMMILLORABLE
MAXIM CONFORT TELEFON 21222

LLUIS FONTBERNAT
SASTRE
CUCURULLA, 2 BARCELONA TELEFON 16981

Drogueria JOAQUIM MORA
DROGUES — QUEVIURES — PINTURES — PERFUMERIA
EXTENS ASSORTIMENT EN ARTICLES FOTOGRAFICS
ESCUDILLERS, 31 BARCELONA TELEFON 23672

TERRES DE LLENGUA CATALANA

BADALONA

VISITES POC AGRADABLES :: DEFUNCIO :: ESPORTS ALTRES NOVES

A Badalona també gairebé ja hi són tots. Des de fa uns dies hi tornem a veure passejar el rostre eufòric del qui fou alcalde la Dictadura, senyor Pere Sabaté. Pronostiquem un duel per l'Alcaldia i tenim l'esperança de sentir aviat parlar de milions per a fer obres... a les rieres.

— Ha mort la senyora Eulàlia Vidal i Codina, mare dels nostres amics Pere i Miquel Giralt. L'enterrament, que tingué lloc ahir, dissabte, constituí una sentida manifestació de dol. Rebin els seus familiars el nostre més sentit condol.

— La Generalitat ha concedit dues mil pessetes com a subvenció per a les excavacions que es porten a cap a la nostra ciutat, al Clos de la Torre.

— Avui, diumenge, la Lliga té funció de gala. Celebrarà un míting en el qual prendran part, entre altres, els senyors Trias de Bes i Ventosa i Calvell. Es de suposar que no sentirem cap fàstic dirigit a la Ceda, car hi ha qui diu que en un mes ha plogut molt. Ens asseguren que més que míting polític serà un acte d'afirmació catalanista.

— Aquesta tarda el Badalona celebrarà al seu camp de joc un partit de futbol contra el F. C. Alemàn (selecció) i una selecció del Badalona.

— Ens comuniquen que, després d'acabar els combats que té a Madrid, el nostre amic Frances Grifol es traslladà a París, on li ha estat fet un contracte per a lluitar contra alguns atletes francesos. També es diu que celebrarà un combat de lluita greco-romana contra el campió de França.

El millor aparell?

Venda exclusiva a Badalona, a comptat i a terminis, dirigiuvos a l'agent de la casa
E. ARIMON
S. GRIFOL
Sant Josep, 25 - Sagunt, 56
BADALONA

L'HOSPITALET

NOTES DIVERSES

Ha estat traslladat a la Presó Cel·lular de Barcelona el nostre amic Josep Oliva i Rey, reclòs fins ara al Saló de Sessions d'aquest Ajuntament arran dels esdeveniments d'octubre.

— La gestió humanitària realitzada durant l'any 1934 per la Primera Delegació del Patronat de Beneficència i d'Homenatge als Vells, queda resumida així: Bons de carn, 2.215'70 pessetes; bons de pa, 8.143'75 pessetes; bons de gallina, 1.694'25 pessetes; bons de llet, 2.338'70 pessetes; bons d'arròs i mongetes, pessetes 2.504'10; bons, en metàlic, 319 pessetes; medicaments, 1.528'30 pessetes; serveis de llevadora, 330 pessetes. Total, 19.073'80 pessetes gastades en bons que han estat repartits entre l'estament ultra necessitat del primer i del segon districte.

—Fent-nos ressò de la justa insistència del nostre company el corresponsal d'aci a «El Diluvio», referent a l'anòmala actitud de tancar a hores intempestives l'accés al «Pont Jordà», que s'utilitza com a mitjà d'enllaç entre les barriades de Santa Eulàlia i Collblanc-Torrassa, hem de dir que estem disposats a secundar la seva iniciativa, per tal de subsanar aquest problema que tants perjudicis reporta als ciutadans de les susdites barriades.

Hem de fer avinent que el nostre Ajuntament popular, tan dignament presidit pel nostre amic Ramon Frontera, quan emprengué els treballs per tal de resoldre la peremptòria necessitat de construir aquest pont, no ho féu pas sota l'esguard de protegir exclusivament els interessos d'una companyia, ans ho féu, en primer terme, per a evitar els manifestos perills que els ciutadans incorrien en haver de traspassar la via ferrada per a traslladar-se d'una barriada a l'altra. Aquesta fou la idea del nostre Ajuntament popular que, seguint les veritables normes democràtiques, considerava, molt justament, que la seguretat dels ciutadans estan molt per damunt dels interessos, molt respectables, de la Companyia del Metro Tranversal.

Cridem l'atenció a qui correspongui l'arranjament d'aquest afer, altrament insistirem en properes crònques.

— Indiscutiblement, el senyor Seret està de pega. Cinc mesos rondant la mal prou estimada pubilla de la ciutat, donya Vara, afalagant-la assiduament sota les finestres de la Casa Gran, amb efusives cançons que exhalaven encisadors efluvis passionals i sofrint estoicament el fred, les pluges i la neu, perquè a la fi li donés carabasses com un bocoi, és tot un commovedor argument digne d'una novella per entregues. Qui ho havia de dir, però, que tots aquests sentimentalismes acabarien en una mena de facècia per a distreure el públic? Què eren, si no, totes aquelles presumpcions pretèrites? On és aquell document en què donya Vara li adreçava aquell «sí» tan dolç com un pot de confitura i ensems li testimoniava que solament vivia pels seus ossets- On para aquella patètica lletra que fa cinc mesos el senyor Seret, deia tenir a la butxaca i en la qual constava l'haver estat anomenat promès oficial de la pubilla de la Casa Gran? Pobre senyor Seret! Tants preparatius per a la boda, tanta benzina en anades i vingudes per a rebre semblant desengany? Tanmateix si aquell omnipotent personatge del «Partido por el Eje» no veu d'arranjar-li satisfactòriament aques nuviatge ja tenim un suggestiu argument per a fer-n'hi un divertit sainet.

BARBERA

UNA PROCLAMA

El senyor Jaume Vails ens tramet una vibrant allocució dirigida als catalans en la qual els recorda la necessitat d'allistar-se a l'Esquerra Republicana de Catalunya per tal d'aconduir Catalunya pel camí del seu retrobament.

TARRAGONA

NOTES LOCALS

S'han apropat fins a nosaltres diferents compradors del Mercat del Forum protestant de la diferència de preu que demanen els venedors en aquest Mercat de carn d'anyell (xai) en contraposició dels dels del Mercat Central.

Aquest abús arriba a l'extrem de demanar fins 0'50 pessetes més del preu establert al Mercat Central.

Segons diferents dades recollides ara que hi ha un inspector de Mercats, ve resultant que tothom fa el que vol en perjudici del públic.

—En sospitar-se que unes baralles tingudes a Mora d'Ebre entre un individu francès anomenat René Xacoria i uns altres espanyols anomenats Antoni Blanco i Josep Amador foren per motius sospitosos. En ésser detinguts els tres s'esbrinà que els motius de les baralles no eren altres que el mal repartiment que s'havia fet d'uns efectes robats per la quadrilla.

El René hagué d'ésser hospitalitzat.

—El proper dimarts La Filharmònica ha anunciat una gran soirée de gala en la qual seran presentats en trio els nostres grans artistes Josep Català, violinista; Joan Gibert, violoncellista i Xavier Gols, pianista.

El concert ha desvetllat gran expetació

—Avui als cinemes Teatre Tarragona i Modern es passaran els films «Una semana de felicidad» i «Moulin Rouge».

SANT ADRIA DE BESOS

I CONCURS LITERARI INFANTIL

Les bases que han de regir per aquest Primer Concurs que organitza el Patronat de la Biblioteca Popular per homenatjar el Llibre en la seva festa, i que patrocina l'Ajuntament de Sant Adrià, són les següents:

1. Podran participart-hi tots els nens i nenes de les Escoles nacionals i municipals de la població, a més de les legalitzades.

2. Els treballs no podran excedir de quatre quartilles, escrites a mà, amb lletra corrent i clara.

3. En aquests treballs haurà de figurar-hi adjunt un justificatiu del mestre o mestressa de l'alumne que l'hagi fet perquè el Jurat tingui la certesa que el signant n'és el veritable autor.

4. El Patronat de la Biblioteca Popular atorgarà tres premis per escola. Per optar al primer premi serà necessari descriure de la millor manera un fet ocorregut en la Història de Catalunya en els sebles VII (setè) i VIII (vuitè).

5. El segon i tercer premis seran atorgats als dos nens o nenes (o nena i nen) per escola que presentin el millor treball, sobre tema lliure.

6. El Jurat que classificarà els treballs rebuts, i adjudicarà els llocs d'aquests, estarà integrat per un mestre i una mestressa de més edat entre els locals, i un element del Patronat de la Biblioteca Popular.

7. Els treballs hauran d'ésser tramesos abans del dia 15 d'abril a la Biblioteca Popular, en sobre clos i amb la inscripció següent: «Pel I Concurs Literari Infantil, i en full a part, dins el mateix sobre clos, nom i cognoms, adreça, edat i escola a què assisteix el concursant. Els treballs han d'ésser escrits en català.

—L'Agrupació Ciclista Germanor organitza per al dia 31 una prova social de cinc quilòmetres en cursa contra el rellotge.

—La Lliga treballa per aconseguir el total comandament a Catalunya. Vegi's, sinó, que quatre d'aquests senyors han cursat sol·licitud per obtenir la fiscalia o el lloc de suplent.

—En un conegudíssim bar els lladregots feren de les seves. El valor del furtat és escàs.

TORTOSA

NOTICIES D'INFORMACIO LOCAL

Aquests dies han estat molts els turistes que en retornar de les falles de València han passat unes hores a aquesta ciutat, molts dels quals han aprofitat llur estada entre nosaltres per tal de visitar els llocs més importants que hi ha.

— Als cercles polítics d'esquerra el recent discurs del senyor Azaña ha estat objecte de molts comentaris i ha produït molt entusiasme.

— La pluja d'aquests dies, a pesar d'ésser una mica lleugera, però persistent, ha estat força beneficiosa per a les oliveres i garrofers, en el secà, i per al blat i altres conreus, a l'horta.

— El moviment demogràfic d'aquesta ciutat, des del dia 3 al 10 del corrent mes, ha estat el següent:

Naixements, 10; defuncions, 15, i matrimonis, 8.

— El proper mes d'abril s'inauguraran les noves oficines de la sucursal de la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis, instal·lades a la casa núm. 2 de la Plaça de la República.

— Quan retornava de França amb bitllet econòmic Perfecte Alemany Alemany, de 35 anys d'edat, natural de Forna (Alacant), en arribar amb el tren «sevillà» a aquesta estació, fou obligat a baixar perquè no podia viatjar amb el susdit bitllet. L'esmentat senyor fou socorregut a l'Ajuntament, i com que mancaven algunes hores per a arribar el tren de la matinada, en el qual tenia el propòsit de continuar el seu viatge, dormí al quarteret dels detinguts; abans però, advertí a un guàrdia que si s'adormia el despertés a l'hora del correu. Poca estona després, el dit senyor es produí diverses ferides amb un ganivet, la qual cosa fou advertida per un guàrdia pels gemecs que donava el ferit. Aquest fou assistit pel metge senyor Tallada i el forense; els quals en vista de la gravetat de les ferides, el feren traslladar a l'Hospital, on morí el dimarts a la tarda.

Sepu
SIGNIFICA QUALITAT I ECONOMIA

LLEIDA

VISITA D'ESTUDIS :: ROBATORIS

Lleida, 23. — A l'objecte d'estudiar l'organització d'alguns arbitris establerts per la Generalitat de Catalunya, i a fi d'implantar-los a la Diputació de Saragossa, ha estat a Lleida una comissió composta pel diputat senyor Xammar, el secretari de la Corporació, senyor Falcó, i el cap del Negociat d'Hisenda, senyor Basconos. A la Comissaria, foren atesos pel secretari senyor Abadal i l'interventor senyor Isat. Els comissaris han sortit molt contents de l'amabilitat amb què han estat atesos els seus desigs. Han tingut paraules laudatòries per la bona organització que han pogut comprovar en les Oficines de la Generalitat.

—S'ha descobert un grup de nens, el més gran dels quals té quinze anys, que es dedicaven al pillatge. S'ha pogut comprovar que han com mès nombrosos robatoris, entre ells han robat 28 coloms de l'hort propietat de Teresa Valls, 12 sifons del Café Suís, llibres i sabates de diversos alumnes de l'escola, 6 gallines de la torre anomenada «Villa Teresa». El producte de tots els robatoris era venut a les cases particulars.

MATARO

Ha estat inaugurat el nou local de la Unió de Cooperatives a l'Avinguda Ferrer i Guàrdia, del qual fou col·locada, durant l'estiu passat, la primera pedra pel nostre Ajuntament, destituït a causa dels fets d'octubre, i amb assistència del conseller d'Economia senyor Comorera. Aquest edifici té unes senzilles i alegres línies dintre l'estil modern i és obra de l'arquitecte local senyor Brullet. Està dotat de tots els avantatges i té una capacitat i unes condicions com cap altre de Mataró. Per a celebrar la inauguració el passat dissabte, dia 15, a la nit, s'organitzà un acte de concert, i la sala resultà insuficient per a tota la gent que va acudir-hi. El diumenge, al migdia, va haver-hi un vermut a honor als associats. Acompanyant a la Junta d'Unió de Cooperatives, a la presidència hi havia els diputats al Parlament de la República senyors Comes i Calvet i el del Parlament català senyor Bilbeny.

Hi hagué diversos oradors, els quals enaltiren l'activitat de la Unió de Cooperatives i tots ells foren molt aplaudits.

A la tarda es celebrà, al saló d'actes, una vetllada de música, al final de la qual hi hagueren altres parlaments a favor de la propaganda dels treballs de la Unió. El dilluns, a la nit, es celebrà un altre ball, i finalment, el dia de Sant Josep, hi hagué una audició de sardanes. Tothom s'emportà un bon record de la inauguració del nou local.

LA BISBAL

—Avui, diumenge, a l'Ateneu Pi i Margall, se celebrarà una grandiosa vetllada. La benemèrita «Agrupació Teatral Romea» de Sant Feliu de Guíxols, classificada en segon lloc al Concurs de Teatre Català Amateur, posarà en escena la fina comèdia de Carles Soldevila, «Un pare de família». Acabarà tan simpàtica festa amb l'execució d'un lluït programa de balls a càrrec de la célebre orquestrina «L'As d'Anglès».

—A «L'Escut» elegeixen Miss.

—Fins a nosaltres arriben els rumors, que recollim a títol d'informació, que els empresaris dels Cinemes Olympiai Mundial, s'han reunit, que ben aviat solament es donarà espectacle en un sol local —al Mundial— i que serà apujat el preu de les localitats.

Prou dolents que són els programes que vénen projectant-se només ens mancava això! I amb aquell parell desastrós, que emet tots els sons menys el que caldria, del «Mundial». Vaja!, que perquè el públic estigui satisfet hom es presta a tota mena de sacrificis (!!)

Els plauria que per part de qui correspongui hom aclaris si la nova és certa.

—Dies passats va efectuar-se l'enterrament civil del senyor Emili Pujol. Rebi el seu fill, el testimoni del nostre condol.

—Com que el senyor Portela no les nomena, encara no tenim Comissió Gestora. Els pobres aspirants ja comencen a preveure que gairebé no hi seran a temps a manar. Impera entre ells un fort nerviosisme, perquè «la solución»... qui sap quan vindrà. Per la nostra part, que s'asseguin i esperin tranquils.

—Hem reservat com a fi d'aquesta crònica, una nova agradabilíssima, una nova que ve a ésser un nou acte enaltidor que pot afegir l'Ateneu Pi i Margall al seu historial. A primers d'abril ocuparà la tribuna de la nostra entitat l'ilustre president del dissolt Patronat Universitari, doctor Pere Bosc Gimpera. El doc Bosc Gimpera, dissertarà sobre un tema altament interessant i atractiu: «Cultura popular».

Constatem, jolosos, la tasca continuada, que ve portant a terme l'Ateneu, i constatem, dolorosament, que l'exemple no es segueixi. Es veu que amb l'elecció d'una Miss, tot el demés queda compensat amb escreix.

CASSA DE LA SELVA

El veredicte del Concurs fotogràfic de l'Ateneu Cultural ha estat el següent Primer premi, número 14, «Capvespre», d'Enric Gencher; segon premi, núm. 60, «Velers», de Ramon Vinyes; tercer premi, núm. 3, «Estudi de núvols», de Martí Julià; quart premi, núm. 44, «Plaça de Rupit» de Joan Gener.

—Demà, dilluns, tindrà lloc al teatre Centre Unió Republicana l'acte mutualista que dies enrera hagué de suspendre's a causa de les nevades, organitzat pel Comité local de la Villa de Salut L'Aliança i Junta de La Fraternal Cassanense.

—Ha pres possessió de la Notaria d'aquesta població, el notari Ferrand Obras Santmiquel.

Ens plau saludar-lo desitjant que el viure entre nosaltres li sigui plaent.

MORA D'EBRE

A la tenda de queviures d'Evarista Sardà, entraren lladregots, i s'emportaren gèneres per valor de 75 pessetes i a més, 40 en metàl·lic que n'hi havien al calaix.

La mateixa nit desaparegué en un altre lloc un cove plé de roba.

S'ignoren els autors d'aquestes malifetes.

— Diumenge donà una conferència al Centre de Cultura el senyor M. Carrasco i Formiguera, sobre el tema «Les noves orientacions del catalanisme»

— Continua sense normalitzar-se la vida municipal.

I ja fa prou de sis mesos!

la humanitat

EDITORIAL LLIBERTAT S. A.

Redacció i Administració
RONDA UNIVERSITAT 25
Telèfon 22129

Impremta,
TALLERS, NUM. 88
Telèfon 14446

PREUS DE SUBSCRIPCIO:

Barcelona, un mes 1'50 ptes.
Fora, un trimestre 7'50 »
Amèrica Llatina i Portugal, un trimestre 9 — »
Altres països un trimestre 18 — »

A la recerca del gas mineral

No trobaven el gas i de sobte es produeix una explosió que converteix el pou en un volcà

A Enzersdorf, al Sud de Viena, on la Companyia de Gas d'Europa realitza treballs de perforació per a l'extracció de gas mineral des de fa dos mesos, sense gran èxit, ha ocorregut avui un greu accident.

S'ha produït una explosió que ha destruït gairebé per complet un dels pous practicats, i han quedat destruïts tots els treballs que ja s'havien realitzat. El pou tenia una fondària de 600 metres.

Sobtadament, del pou començaren a sortir, amb enorme violència, pedres i terra, seguides d'un gas blavós transparent, que estigué sortint durant cinc hores, i que posà en greu perill la vida dels enginyers i obrers, degut a la inflamabilitat del gas, que s'estengué a molts centenars de metres, sense hom trobés el mitjà de poder evitar l'escapament.

Els esbrinaments que més tard foren practicats, demostraren que l'accident es produí en canviar la direcció de perforació del pou.

La policia ha prohibit la circulació pels camins als quals s'ha estès el gas, i ha ordenat als habitants d'aquells indrets que apaguin tota mena de focs i flames, per tal d'evitar l'explosió de l'enorme quantitat de gas estesa, que, en inflamar-se, podria produir una terrible catàstrofe.

No es tenen notícies que hagin ocorregut desgràcies personals.

Noticiari

*

—A la darrera reunió general ordinària de socis de la Unió d'Industrials i Comerciants de les Corts, fou elegida la següent Junta directiva: President, Vicenç Nanot; vice-president, Domènec Viger; secretari, Miquel Felipó; vice-secretari, Domènec Grimau; caixer, Ramon Miró; comptador, Agustí Rubiralta i vocals, Joan Pi, Camil Calsina, Juli Tubella, Ramon Rusiñol i Miquel Juncadella.

—La Societat Oftalmològica de Catalunya celebrarà sessió científica el dia 26 a les 10 de la vetlla. En ella el doctor J. Casanovas presentarà les comunicacions següents: «Hemorràgia expulsiva», (contribució anatomo-patològica) i «Retinitis exudativa externa (Coats).

—Avui, diumenge, a dos quarts de sis i a «Pentalfa», (Alcai, 10), el professor Capo donarà una conferència sobre el tema: «Como deben iniciarse científicamente las curas de naranjas y las curas de limón para evitar fracasos en el naturismo». L'entrada serà pública.

—El dijous, dia 28 de març, a les set de la tarda, tindrà lloc a l'Escola d'Assistència Social, Corts 669 pral., una interessant conferència a càrrec del senyor J. Rubió, el tema de la qual serà «L'acció social de les Biblioteques».

Les invitacions a la secretaria de l'Escola.

—Autoritzat per l'autoritat militar el funcionament de la Caixa d'Estalvis del C. A. D. C. I., el Patronat de la dita Caixa posa a coneixement dels compta-correntistes que des del dia 28 del mes corrent, tots els dies feiners, de dos quarts de vuit a dos quarts de nou del vespre, podran, d'acord amb els Estatuts, efectuar noves imposicions o sol·licitar el reintegrament de part o de la totalitat de les quantitats que hi tenen dispositades.

El domicili de la Caixa d'Estalvis és el mateix que al carrer de Pelayo, 11, primer, segon, ocupa la Secció Permanent de Socors Mutus.

—Dimarts, dia 26, a les set de la tarda, al Lyceum Club, (Fontanela, 18, tercer, la senyora Maria Pi de Folch, parlarà de «Concepció Arenal i el problema social».

— Les oficines de la Caixa d'Estalvis i Mont de Pietat de Barcelona, Central i Sucursals, estaran obertes de nou a una, dilluns vinent, dia 25, per a tota mena d'operacions.

· LA PREMSA ·

Jocs de mans

Els monàrquics sempre han estat aficionats a aquesta mena de jocs: per això tenen les mans brutes. Els republicans, però, no han d'estar per jocs i han de vigilar.

Això és el que ve a dir El Diluvio *en el seu editorial:*

«Bajo el absolutismo de Fernando VII, bisabuelo de Alfonso XIII, los constitucionalistas fueron víctimas de las burlas más sangrientas y de los más inicuos engaños. Aquel monarca, el más miserable y criminal de todos los de la depravada dinastía borbónica, tuvo a gala su cinismo y su procacidad.

Juró, cuando le convino, la Constitución, y la rasgó en pedazos cuando le vino en gana y se consideró más fuerte que sus enemigos.

Lo mismo que con los partidarios del régimen constitucional había procedido Fernando VII, procedió después su hija con los progresistas. Los moderados secundaron sus planes liberticidas, hasta que, entre la rechifla y el odio del pueblo español, vió arrastrado su trono por torrentes de cieno. Impúdica y corrompida como tantas descendientes de la borbónica estirpe, fué a poner término a su divertida existencia en medio de las orgiásticas depravaciones del alegre vivir parisino...

Tras el fugaz período revolucionario de 1868 a 1874 reintegróse en el trono de sus infectos mayores Alfonso XII. De tal palo, tal astilla. Pocos años vivió aquel calaverón empedernido. Las continuas francachelas, los amoríos fáciles y los desenfrenos depravados, consumieron su médula y royeron rápidamente sus pulmones, llevándole prematuramente al sepulcro.

Después de Alfonso XII, la regencia de su viuda, imbécilmente clerical, y el reinado de su hijo, más cretino aún que el autor de sus días y más despreciable que él por lo ambiciosamente que pretendía u nretorno al absolutismo monárquico.

María Cristina y su hijo engañaron repetidamente a los elementos avanzados. Bajo la regencia de la antipática abadesa austríaca implantóse en España el sufragio universal, pero apenas ese derecho fué ejercido por el pueblo, vilmente se le prostituyó. Y todo el reinado de Alfonso XIII fué una conculcación constante de todos los derechos que integran la ciudadanía española.

Todas las tentativas de liberalización de la monarquía borbónica se frustraron. Los políticos que últimamente tuvieron la candidez de figurarse que podían introducir algunas reformas de carácter tímidamente antivaticanista, fueron barridos por la dictadura primorriveresca.

La dictadura arrastró en su caída al trono de Alfonso XIII. Pero aun no cumplidos cuatro años del advenimiento de la República, ya los que por ella todo lo sacrificaron empiezan a considerarse víctimas de una burla.

Como los abnegados constitucionalistas de la época fernandina; los buenos progresistas del reinado de Isabel II; los inocentes republicanos del 73, y los pocos liberales de buena fe adictos al último borbón destronado, ¿permitiremos ahora los republicanos españoles que impunemente nos sea escamoteada la libertad? ¿Consentiremos que del régimen implantado en abril de 1931 sólo queden las apariencias y que se nos relegue en Europa a la condición tristísima de Grecia, de Polonia y de Portugal?»

El resultat

Heus ací com comenta La Publicitat *el resultat de l'acusació contra Azaña i Casares Quiroga:*

«El debat, deixant de banda l'efecte saludable que ha causat entre els homes de tendències esquerristes, n'ha tingut un altre de ben significatiu. En entaular-se formalment l'aspecte parlamentari de l'acusació, els radicals es produïren amb manifesta apatia; no els interessava posar la seva signatura al peu de la proposició acusatòria, i no la hi posaren; el senyor Gil Robles s'acontentà amb la declaració del senyor Lerroux assegurant que el partit radical s'avenia amb l'acusació. Després d'això, l'interès de la Ceda a tirar endavant l'afer s'afebli visiblement; volia tenir a les mans una carta ferma per a jugar-la en un moment oportú contra algú de molt a la vora d'ella, i la proposició acusatòria, amb les conseqüències que se n'esperaven, li venia a la mida per als seus designis. Darrerament, les coses havien canviat: «El Debate» havia acordat que no podia haver-hi crisi, i donada aquesta situació, a la Ceda l'acusació li feia més nosa que servei i li hauria costat ben poc de deixar-ho córrer. En canvi, els monàrquics i els tradicionalistes hi tenien grans esperances i estaven disposats a sostenir-la fos com fos.

Tal com s'havia posat la qüestió calia tirar al dret. Ni els radicals ni els seus coalitzats ho feien amb gaire convicció; ja es va veure en obrir el debat, però un cop iniciat i obligat el senyor Azaña a defensar-se, era fatal que passés el que ha passat. Els radicals s'han picat i els cedistes han corejat amb tot el seu fervor ministerial. Així, doncs, allò que podia actuar com una palanca desarticuladora ha servit d'aglutinant: cedistes i radicals, davant la defensa del senyor Azaña s'han sentit més compenetrats que mai; fins el senyor Anguera no hi ha planyut el trèmol del patètic, i la santa indignació ha fet més intensa l'abraçada cedista-radical. Així, els que dies abans se sentien molt freds davant la qüestió han votat la proposició acusatòria amb un entusiasme insospitat; en canvi, els monàrquics i els tradicionalistes, que no havien estalviat esforços per a provocar aquest moment en arribar-hi han retirat la seva proposició, perquè, segons han dit, no és la persecució d'un home el que els interessa, sinó el procés de tot el Govern provisional.

La maniobra ha finit; cap dels que l'han iniciada pot sentir-se'n gaire satisfet. Per una banda, els republicans d'esquerra n'han sortits fortificats; per l'altra, les paraules del senyor Azaña han tingut la virtut de fer molt més feixuga la solidaritat entre els homes de la Ceda i els del partit radical.»

Un dia dolent

Ho ha estat per als monàrquics el del discurs del senyor Azaña, que facilita la unió de les esquerres. Així ho diu La Tierra *i així ho creiem nosaltres::*

«Porque es el caso que hasta ahora, pese al anhelo fervoroso de las masas republicanas, al esfuerzo generoso de algunos hombres, la unión de los grupos izquierdistas no acaba de plasmarse en una realidad feliz. Los grupos de izquierdas reparaban más en lo poco que los separaban que en lo mucho que los unía; en los disgustos personales que en la necesidad de levantar un fuerte dique de contención a las audacias monárquicas; en las discrepancias pasadas, que en la comunidad de ideas y sentimientos de hoy. Y mientras las derechas campaban por sus respetos, en tanto se agitaban alborotadoras las falanges monárquicas, los grupos republicanos daban ante el país, que deseaba la unión, el triste espectáculo de su división incomprensible.

Todo eso, por fortuna para la República, ha pasado ya. Merced a este bienhechor debate, se ha podido llegar a la conjunción de todas las fuerzas de izquierda. Y ayer, Martínez Barrio podía levantarse en el Parlamento para proclamar a los cuatro vientos la absoluta unanimidad, la estrecha compenetración de todos los hombres de izquierda, para contener la avalancha de las huestes monarquizantes.

Por fortuna, como decimos anteriormente, no ha sido sólo esta la consecuencia agradable del debate. Hay, paralela a ésta, ligada estrechamente con ella, la reacción popular, la explosión de liberalismo, de anti-monarquismo, de ansias y deseos de volver al punto de partida del glorioso 14 de abril, para enmendar los errores pasados, para no perder el tiempo como se perdió la otra vez, para no llevar más al pueblo la desesperanza y la desilusión.

Mala ha sido, en verdad, la jornada para las huestes monárquicas. Esperaban que el sumario, que el debate por el alijo de armas fuera de consecuencias funestas para la República. Y con asombro sin límites, contemplan cómo la República sale limpia de toda mancha renovada y fortalecida. Cómo no se puede arrojar la menor sombra sobre la política internacional de España. Y como ellos, con su ceguera, con su estulticia, con sus odios, han conseguido agrupar a todos los hombres de izquierda en un apretado haz, dispuestos a que el 14 de abril tenga una repetición. Más honda, más gloriosa, más revolucionaria que la otra vez. Porque ahora la gente no perderá el tiempo en cánticos jubilosos. Y porque ahora habrá que llevar hasta sus últimos límites aquella magnífica transformación que el pueblo esperaba el 14 de abril, y que no se llevó a cabo por exceso de generosidad hacia las huestes alfonsinas, que ninguna consideración merecían.»

Després de l'acusació

Escriu La Veu de Catalunya:

«Després de tres sessions diürnes i nocturnes, i d'un debat que ha omplert catorze hores, ha estat aprovada per 194 vots contra 49 i nombroses abstencions, la presa en consideració de la proposició acusatòria contra els senyors Azaña i Casares Quiroga, presentada al Congrés pels grups que integren la majoria parlamentària. Les altres proposicions acusatòries, signades pels monàrquics de «Renovación Española» i pels tradicionalistes, foren retirades a darrera hora, considerant-les refoses en l'anterior.

El tema, la personalitat política dels acusadors i dels acusats, la forma mateixa en la qual s'han desenvolupat les discussions, han avivat la discòrdia entre els partits i els nuclis d'opinió del país. Quan el país necessita un llarg període de pau espiritual i de repòs, ve aquest nou procés de responsabilitats a enfondir la discòrdia que divideix la societat espanyola en dos grups antagònics i irreductibles.

Processos de responsabilitats! La monarquia tingué el del desastre d'Anual, contingut en l'expedient Picasso i que fou el pròleg polític de la Dictadura. Després de la Dictadura i proclamada la República, vingué la famosa Comissió de Responsabilitats de les Corts Constituents. Els homes de la Dictadura que foren judicats i sancionats per aquelles Corts, i que evidentment havien infringit la Constitució i les lleis aleshores vigents, seuen avui als escons del Congrés de la República, on els ha portat el vot popular.»

Ja és un fet

La Libertad *diu que la unió dels republicans ja és un fet. Acompanyem als monàrquics —als monàrquics més o menys disfressats— en el sentiment:*

«Sería inútil que pretendiésemos ocultar nuestro alborozo. La unión de los republicanos —esa obra que se inició en la casa de «La Libertad», ese magno empeño por el cual venimos pugnando con incansable tesón— ya es un hecho. Ayer quedó sellada con las nobles, generosas, desinteresadísimas palabras con que el Sr. Martínez Barrio intervino en el debate del Congreso. Desde ayer, ¡al fin!, hay de hecho un amplio frente republicano que se contrapone a los enemigos de la República de Abril.

¿Ven las derechas como acertamos al predecir que su maniobra contra el Sr. Azaña, contra el izquierdismo republicano, acabaría en provecho para el régimen? Ahí tienen la realidad. En aquello que se creyó infalible contra la República, nace vivo, pujante, el acto de concordia que viene a redimirla. Todo el pueril artificio de las acusaciones ha parado en que las fuerzas defensoras de la legalidad constitucional, en que todos los que siguen fieles a las espléndidas ilusiones plasmadas en la Constitución, depongan sus diferencias y unan las manos en un mismo anhelo de concordia.

Esperábamos que así sucediera. En las columnas de «La Libertad» menudean los testimonios acreditativos de nuestras esperanzas. Y el hecho memorable se produce precisamente cuando era oportuno, en el punto y hora que podía tener la máxima eficacia. Una intuición cordial nos llevó a vaticinarlo, y hoy sentimos la inmensa alegría de ver que conocemos a fondo el espíritu de desinterés, de vigoroso patriotismo que impulsa a los personeros de las izquierdas.

Seguros estamos de que toda la España republicana, toda, sin distinción de matices acogerá hoy con júbilo inmenso las palabras con que el señor Martínez Barrio dió el paso decisivo para la concordia. En realidad, como apuntamos hace pocos días, la cordial inteligencia era cosa ya lograda en la última reunión presidida por el Sr. Albornoz. Pero faltaba el hecho público y solemne. Y ayer lo hubo, corroborando aquellas magníficas explosiones de fraternidad republicana habidas la primera tarde del debate.

Nuestra satisfacción es inmensa. Y pura, porque no la empaña el más leve egoísmo. Hemos querido, como todos los republicanos españoles, que la unión espiritual, lograda prácticamente en los pueblos ante la contemplación de las desdichas del régimen, tuviera el vigoroso robustecimiento que le daría la unión de los hombres representativos de la República de abril. Ya está. Es un logro más de la enconada persecución desenvuelta contra el Sr. Azaña por sus encarnizados enemigos. Ahora sí que puede considerarse como cercano el término de la pesadilla.

Ante lo que hoy llena de ardiente regocijo a todos los hombres del 14 de Abril, un solo comentario: ¡Viva la República! La de la Constitución. La que trajo el pueblo. La que ha de redimir a España...»

Defensa de la República

Per fi, els republicans s'uneixen. La República bé mereix aquesta unió.

Heraldo de Madrid *dóna la següent referència:*

«Cuando terminó ayer el debate parlamentario puede afirmarse que era ya un hecho el gran deseo nacional de cordialidad republicana, hecho respaldado por el discurso de don Miguel Maura y las palabras emocionadas y sinceras de don Diego Martínez Barrio.

Hace mucho tiempo —unos tres años— que «Heraldo de Madrid» comenzó la cruzada de la concordia republicana. Este anhelo, compartido e impulsado por la opinión democrática nacional, se ha manifestado desde entonces hasta hoy sin tregua. En nuestras colecciones está la prueba.

Hoy, pensando en España y en la República, vemos con incontenida satisfacción y serena alegría que ha cristalizado lo que por tanto tiempo hubo de constituir nuestra ilusión de liberales y demócratas.

Restablecida la concordia republicana, la democracia española sabrá dar no sólo una lección de ética política a sus enemigos del interior, sino un alto ejemplo de serenidad al Mundo.

Y así, llegamos hoy a ver a las fuerzas organizadas que dirigen los señores Azaña, Martínez Barrio, Sánchez Román y Maura (D. Miguel) vinculadas estrechamente en torno de la República y su Constitución. Llegado el momento de una lucha electoral se formará una amplísima coalición, que integrarán con Izquierda Republicana, Unión Republicana, republicanos nacionales y republicanos conservadores, otras fuerzas adictas al régimen. Claro está que previamente ha de determinar la democracia si está dispuesta o no a participar en la lucha, según que se deshagan o no ciertas anomalías.

Será después del momento electoral cuando se perfilen las orientaciones partidistas de las fuerzas republicanas.

—Entonces —nos decía esta tarde don Augusto Barcia— se formará la gran trilogía: Azaña, Martínez Barrio y Sánchez Román. Don Miguel Maura ya fijará oportunamente su posición.

Hasta este momento no habrá un sector político con tendencia izquierdista organizado en la República.

Este núcleo republicano de izquierda es de vital interés para el régimen; pero que sea el que impulse una labor de afirmaciones democráticas llevadas a la ley. El mismo Lerroux —recordemos sus palabras— decía que echaba de menos tal fuerza. Con ello quería dar una justificación, por lo visto, a su colaboración con la Ceda. ¿Cuál sería la misión del partido radical ante un Parlamento venidero en el que apareciera robustecida la izquierda? Como grupo de centro, tendría que fluctuar entre aquella fuerza y la que presentaran los elementos conservadores del país. Su misión sería conciliadora a veces, y si las fuerzas antagónicas estaban ponderadas, a veces sería dirimente. Todo ello es aventurado aún precisarlo puesto que depende de actitudes definidas que en relación con el tema habrían de fijarse en un Congreso nacional del partido.

* * *

Esta mañana hemos conversado brevemente con el ilustre ex presidente del Consejo don Manuel Azaña.

Nos ha dicho, en relación con el discurso de don Miguel Maura:

—Ha pronunciado uno de los discursos más admirables que se han oído en el Parlamento. Completo.

—¿Y el Sr. Martínez Barrio?

—Hizo un discurso irreprochable. En la forma y en el fondo. Hemos de tomar muy buena nota de su generoso contenido.

—¿Está usted satisfecho?

—Plenamente.»

CUCAÑAS EN EL CONGRESO
Esfuerzos desesperados por ver quién le llega, por lo menos, a la cintura
(De «La Libertad»)

AZAÑA ENTRE LAS DERECHAS
Gulliver en el país de los enanos
(De Heraldo»)

PRIMAVERA
Hasta la carabina de Ambrosio florece
(De «El Sol»)

IR POR LANA
¡Caray! ¡Qué primavera!
(De «El Diluvio»)

FIGURES DE L'ALTRA BANDA

Goicoechea i Cosculluela

Política, el nou setmanari de les esquerres espanyoles publica una interessant semblança del divertit líder borbonista que aquests dies s'ha permès de dir unes quantes impertinències al senyor Azaña amb motiu del debat sobre el contraban d'armes:

Heus ací uns apunts per al retrat de Goicoechea i Cosculluela, figura màxima dels monàrquics de la Derecha de Cataluña *i altra gent d'aquesta:*

«El 14 de abril, cuando oyó el estrépito del alud popular, Goicoechea atrancó la puerta de su casa, como todos los monárquicos, que, por no haber previsto el terremoto, estaban inhabilitados para variar súbitamente de postura. Pero, pasado el susto, y, percatado de que l «¡Vae victis!» no figuraba entre los gritos con que hendía los aires la ingenua muchedumbre, el rostro de Goicoechea recobró su color sonrosado.

Días después, al ver que la República se empachaba de legalidad, que iban volviendo a sus tertulias de la Gran Peña y el Nuevo Club los palaciegos que se habían enclaustrado durante una semana y, sobre todo, al recibir una convocatoria de uno de los Consejos de Administración de que formaba parte, la tranquilidad del ex ministro maurista se veteó de optimismo casi jubiloso.

¡A ver si había salido ganando con la instauración de la República!... No es que fuera a pedir sitio entre los renegados. Si los sucesos hubieran tomado otra embocadura y se hubiese constituído, en vez de un Gobierno, un Comité de Salud Pública, ¿qué remedio le habría quedado sino claudicar y pedir gracia? Pero en aquel ambiente bonachón, con el «A B C» vociferando a diario su alfonsismo, ¿quién pensaba en abjuraciones?

¡Cómo se alegraba de que el estupor de los primeros momentos le hubiese impedido movilizarse y emigrar! Aquella inhibición involuntaria le forjó un prestigio de espíritu fuerte entre las damas otoñales que, en los intervalos de las partidas de golf, lloraban en el Club de Puerta de Hierro la conquista del Palacio de Oriente por las hordas del brazal rojo. Pizpireto y redicho, Goicoechea recolectaba felicitaciones y devolvía madrigales cursis. La plutocracia monárquica pudo resignarse a que el Borbón se marchara, devorando kilómetros, camino del destierro, pero no confiaría jamás un pleito ni decoraría ninguno de sus Consejos de Administración con las gentes del nuevo régimen.

Y ¿a quién acudir, si los que no habían huído estaban aún alebronados y aletargados? Sobre Romanones se aglomeraba toda la hiel de los que necesitaban encontrar un culpable de su propio miedo. El viejo conde había dado pretexto, entregando lo que de todos modos estaba perdido, para que le tomaran por cabeza de turco. ¿García Prieto? Conservaba aún algunos momios, reliquias de su época de yerno de Montero Ríos; incluso seguía siendo oficialmente proveedor jurídico de la Real Casa, pero el grueso de su botín se lo arrebataron de un manotazo, en septiembre de 1923, los arribistas de la cohorte dictatorial. De Bergamín y los restantes constitucionalistas abominaban como de la peste los monárquicos cien por cien. Y los competidores más terribles, como el marrullero Bugallal y el ambicioso Calvo Sotelo, habían escapado en tropel a París.

Situación más cómoda, imposible de imaginar. De segundón irredento ascendía Goicoechea en pocos días, a primera figura. Quedaban, entre los veteranos y los nuevos algunos posibles rivales. Por ejemplo, Pradera, que, pocos meses antes del derrumbamiento, había cambiado su dudosa virginidad tradicionalista por una invitación a una «garden party» del Palacio de Miramar. Pero ¿podría ser Pradera, bronco, apaturdado, seboso, un serio antagonista del Goicoechea gentil, coqueto y florido?

* * *

Todo contribuía a favorecerle. En los primeros años de la Dictadura, Goicoechea se enfrentó con aquel general divertidamente narcisista que se juzgaba dotado de ciencia infusa y no creía necesitar a su lado ninfas Egerias. Con lo a gusto que Goicoechea le hubiera servido de asesor, mientras a don Antonio Maura se le olvidaba la correspondencia y se encerraba en la cárcel a Ossorio y Gallardo...

Pero al cabo, Goicoechea, que enviaba a la Prensa terribles diatribas contra la toma de Alhucemas, que la censura tachaba de arriba abajo, y que estuvo también en trance de prisión; al cabo, Goicoechea pidió el «amán» y ocupó un puesto de la Asamblea Nacional, junto a Cierva y Gabriel Maura que se hacían, todos, la ilusión de ser los herederos de Primo. El que no le hubiesen dado una cartera en el Gobierno Berenguer ni en el del almirante Aznar autorizaba a Goicoechea a proclamarse monárquico integral y a recabar para sí la jefatura de los residuos alfonsinos.

Esta radiante satisfacción se anubló, de pronto. Inopinadamente aparecieron un conglomerado y un hombre inéditos: Acción Nacional y Gil Robles. Goicoechea no les concedió demasiada importancia. ¿Qué sombra le podía hacer el mozalbete salmantino, por mucho que le amparasen los ignacianos? Pero Acción Nacional disponía de mucho dinero. Movilizaba legiones de sotanas. Estaba afincada en los medios plutocráticos y —cosa insólita— tenía ambajadores influyentes entre la nobleza titulada.

El primer pensamiento de Goicoechea fué echar con cajas destempladas a los emisarios que Acción Nacional le expedía pidiendo su concurso. Pero reflexionó y se decidió por pactar. ¿Qué peligro había en ello? En cuanto los Mecenas de Acción Nacional oyesen un discurso suyo, volverían a arrinconar a Gil Robles en la secretaría de un Juzgado municipal.

GOICOECHEA I COSCOLLUE

Estos cálculos fallaron. En la primera Asamblea celebrada por Acción Nacional la tesis de Gil Robles —tesis oportunista, ambigua, con el visible marchamo J. H. S.— triunfó por enorme mayoría. Claro que no se había jugado limpio. Gil Robles llevó a la Asamblea una «claque» numerosísima, reclutada entre los luises, los miembros de la Asociación de San Estanislao de Kostka y —ello sacó de quicio a Goicoechea— entre los vástagos de los «ases» de las finanzas...

Aquellos planes miríficos de abril de 1931 llevaban trazas de malograrse. Los monárquicos —y las monárquicas— de Puerta de Hierro, de la Gran Peña y del Nuevo Club seguían haciéndole carantoñas a Goicoechea, pero cotizaban, casi todos, en Acción Nacional veían en Gil Robles al sucesor patentado de Donoso Cortés, y hasta atribuían dotes maquiavélicas a Martínez de Velasco. Era dolorosamente natural. Goicoechea se había quedado sin acta en las Constituyentes, y su voz cristalina y su verbo adiposo no se oían en ninguna parte. Había que realizar alguna pequeña heroicidad para dar fe de vida. Una parrafadita insolente en un mitin, unos días de cárcel, y los monárquicos «pur sang» comprenderían la injusticia que cometían con Goicoechea, al postergarlo a la criatura de Angel Herrera.

La iniciativa tuvo cierto éxito y los jerifaltes de Acción Popular en Asturias, con Fernández Ladreda y Moutas a la cabeza, le acogieron triunfalmente, agitando banderitas bicolores.

Sin embargo, fué preciso contemporizar, permanecer unido a Acción Popular y aguantar mecha, hasta que las elecciones del 19 de noviembre, dirigidas por un Comité en el que ordenaba el gilroblismo, le permitieron alcanzar un acta por Cuenca.

Antes ocurrió un hecho trascendental: el pronunciamiento monárquico del 10 de agosto, en el que Goicoechea no tuvo papel ostensible, y, de tener alguno señalado, se lo tragó sin miedo a indigestarse, cuando supo que a Cavalcanti lo habían llevado en «pyjama» a los calabozos de la Dirección General de Seguridad. En aquella ocasión, ante las menopáusicas monárquicas, que lo comparaban con el caballero Bayardo, Goicoechea hizo una deplorable figura. Lejos de reivindicar su condición de sublevado, se parapetó, con Maeztu, Honorio Maura, Alvaro Alcalá Galiano y otros que hoy se maquillan de intrépidos guerrilleros, tras de la biblioteca de una revistilla defensora de la tradición. Ellos eran intelectuales, razas eruditas, no combatientes..

* * *

Pero el 19 de noviembre del 33 fué para Goicoechea la antítesis del 14 de abril de 1931. Otra vez se encontraba restituído a su mediocridad de segundón irredento. Gil Robles tenía ya una aureola mesiánica sobre su testa precozmente calva. A Martínez de Velasco, pasado al moro, se le consideraba presidenciable. Y Calvo Sotelo, joven, tímidamente fascista y pretendidamente europeizado, se aprestaba a regresar, poco menos que sobr ela cuadriga del caudillo vencedor. ¿Qué más? Hasta el hijo de Primo de Rivera, erguido sobre una demagogia cultiparlante y acorazado por los «bravi», desertores del albiñanismo, se le subía a la sotabarba...

¡Terrible fiasco! ¡Para esta cosecha, tanto esfuerzo, tanta retórica despilfarrada, tanto proyecto maravilloso!... La oratoria de Goicoechea, relamida y barroca, sus gestos y ademanes de aguzanieves —un balanceo de caderas como remate de cada párrafo—, sus irreprimibles celos de Gil Robles, sus careos irritados, mueven a risa en el Congreso.

Sólo su coquetería siempre alerta le hace no abandonar la batalla y revelarse tal como es: un personaje de tragedia grotesca, una vida frustrada, en la que los fracasos se travisten de victorias, las canas se tiñen y la grasa se comprime bajo una faja de goma.»

LA TASCA DE L'AJUNTAMENT POPULAR

La funció comunal en proveïments

Una de les tasques inicials de l'Ajuntament anterior en el vastíssim sector de proveïments va ésser la d'anul·lar determinats aspectes monopolitzadors que imperaven a l'Escorxador, amb evident perjudici de noves corporacions professionals que no podien desenvolupar lliurement certes i profitoses iniciatives encaminades a un assortiment econòmic de tota garantia sanitària a favor del consum.

Una altra qüestió crònicament difícil era la dels Encants en l'aspecte concret de l'anomenada Fira de Bellcaire. (Vell-caire). Un acord consistorial del 1933, a despit de les directrius que personalment va imprimir a la política de proveïment d'esquerra el nostre admirat Josep Escofet, havia vingut a agreujar aquest problema, que també fou resolt equitativament pel darrer Ajuntament del poble, amb l'aprovació explícita del públic i dels interessats.

Com a llavor de futurs mercats, per tal de rendir un servei de proximitat a important nuclis urbans de famílies obreres, com a inici de de l'atur forçós i recolzant la política enèrgica que es va emprendre per a assolir l'extermini de la venda ambulant, es va aprovar un projecte de «Mercadets» d'emplaçament estratègic que no perjudicava, sinó que en el fons afavoria l'interès gremial de la gran massa d'industrials establerts en els mercats existents i en botigues que també entraven dintre un acurat projecte de reglamentació que s'estava elaborant. Els Mercadets en qüestió haurien nascut i funcionat sota el control sever de les disposicions senitàries municipals i sota un règim de fiscalització constant de pesos, mesures, etc.

El Mercat Central de Fruites i Verdures, perjudicat per un frau sistemàtic en molls i estacions, fou objecte d'una preferent atenció. Es van prendre acords i disposicions d'eficàcia que es traduïren immediatament en augment d'ingressos per a l'Erari ensems que es vigoritzava la vigilància sanitària.

Ultra l'esmentada reglamentació de botigues, afer complicat i espinós que es caracteritzava per un anàrquic desacatament a l'autoritat municipal i que la intel·ligent actuació del Conseller Regidor senyor Hurtado havia orientat ja cap a solucions definitives, s'havia fet ja l'estudi de la nova reglamentació de Mercats que encara es regien per textos de mig segle enrera.

Es va haver de lluitar amb interessos contraposats en dos delicats assumptes: les parades de melons a la via pública i l'entrada de carns fresques de porc. En ambdós, hom podia fer ressaltar en certs moments una aparent pugna entre els interessos de la ciutat pròpiament dits i els de caràcter patriòtic generals, de Catalunya. Amb seny i ponderació es van resoldre aquests problemes plantant cara decididament a tradicions monopolitzants i rompent motlles suspectes, harmonitzant amb comprensió i patriotisme les conveniències urbanes i les necessitats econòmiques de la Catalunya nova.

La licitació de llocs de venda en els mercats es va fer amb pulcritud extrema; la venda ambulant, sinó eliminada totalment de seguida, anava essent reduïda gradualment i al cap d'un any d'exercici d'aquell Ajuntament hauria estat pràcticament extirpada; els transports de carns per l'interior de la ciutat, convertits en servei acurat que en etapes successives hauria esdevingut un exponent d'higiene i modernisme. I en estudi ja avançat, amb mires a integrar un pressupost autònom i especial per a la mateixa operació, el projecte de nou Escorxador, obra grandiosa de la dinàmica barcelonina.

ROCH

EXPOSICIÓ DE L'ART DEL VESTIR

i Saló de Creacions

Instituïts per «El Dia Gràfico» del 30 de març al 14 d'abril

Palau núm. 1 de Montjuïc

PER ALS INFANTS VICTIMES DELS FETS D'OCTUBRE

Rebem la nota següent:

«L'Associació per a recollir i col·locar en famílies infants desemparats, segueix amb entusiasme els seus treballs encaminats a aconseguir cabals per a socórrer els nens d'Astúries i alliberar-los de la situació miserable en què es troben després dels successos d'octubre.

A més de les llistes de subscripció que s'han obert per a aquest fi, dita Associació compta ja amb un nombre de famílies que s'han ofert per a acollir en el seu si infants d'Astúries orfes de tot empar per haver mort llurs pares en la lluita o desemparats temporalment per trobar-se aquells empresonats o a l'exili.

Aquesta Associació està fent les gestions necessàries per a portar la pròxima setmana un grup de nens a Catalunya amb la seguretat que seran ben atesos per les famílies que s'han ofert. El nombre de petits que hi ha sol·licitats és reduït encara, i cal fer els esforços necessaris per a poder proporcionar en terres catalanes, el pa i l'afecte familiar dels quals es veuen privats els fills dels treballadors asturians.

Estem segurs que l'entusiasme que anima les dones que formen aquesta Associació pro infància trobarà ressò en el cor de moltes llars catalanes, que no dubtaran a inscriure's també en les llistes peticionàries per a rebre un infant per a un temps més o menys llarg, fins que acabi la situació anormal que travessen els fills d'aquella regió espanyola o per aportar el seu ajut econòmic per a tan humanitària obra.

Dirigiu-vos a l'Ateneu Politècnic, Alta de Sant Pere, 27, tots els dies feners, de set a vuit del vespre.»

UN APARADOR HA D'ESSER ALGUNA COSA MES QUE UNA INEXPRESSIVA I MUDA EXPOSICIO DE PRODUCTES

L'aparador pot i cal que tingui una viva expressió, i no n'hi ha prou que se li presti la mà de l'adornista. Per tal que el mateix ornament cridi l'atenció del públic, és precís que la il·luminació de l'aparador sigui perfecta, que no solament il·lumini per un igual tots els objectes exposats, sinó que el focus de llum arribi directament a l'observador. Es precís, també, que la llum de l'aparador assoleixi més potència que la del seu voltant, per tal d'atreure l'atenció del transeünt.

Cap comerciant no acceptaria un dependent sense recabar previs informes de les seves aptituds de treball. Per consegüent, més encara a l'aparador cal exigir-li garanties de la seva eficàcia, perquè és més que un venedor: ES EL VENEDOR INSUPERABLE, TOTA VEGADA QUE POT VENDRE, ADHUC EN AQUELLES HORES EN QUE L'ESTABLIMENT HA TANCAT LES SEVES PORTES.

Es el venedor que mai no reclama el descans i el que millor influeix en l'ànim del client, d'aquest client potencial que el comerciant ha de considerar a tot transeünt.

La «Companyia Barcelonesa d'Electricitat» ofereix, gratuïtament, als seus abonats un servei tècnic d'il·luminació per a assessorar-los sobre el que els convingui. Amb una sola trucada telefònica al número 16545 (int. 514), un agent especialitzat passarà a visitar el comerciant que ho desitgi, sense que per això adquireixi cap mena de compromís.

*

Contra l'Estatut de Premsa

CONFERENCIA DEL DIPUTAT MARIAN RUBIO I TUDURI, A REUS

Al Centre de Lectures de Reus, i sota el patronatge de l'Associació de la Premsa d'aquella ciutat, donà l'anunciada conferència sobre l'Estatut de Premsa el diputat a Corts d'Esquerra Republicana de Catalunya, Marian Rubió i Tudurí.

El senyor Joan Sentís féu la presentació del conferenciant.

Seguidament el senyor Rubió féu un estudi minuciós del projecte d'Estatut de Premsa. Res no fa esperar — digué — que dintre de l'actual Parlament de la República existeixi un nucli d'homes decidits a imposar la votació d'aquest Estatut que, interpretant restrictivament la Constitució, sotmetrà el país en matèria de llibertat d'impremta a un règim que no hem conegut des de l'any 1850.

Féu després, amb motiu d'aquesta manifestació, un estudi detingut de les lleis de premsa que s'han conegut al nostre país, remarcant que sempre [illegible] un dualisme entre les Constitucions, relativament avançades, i les lleis d'impremta limitatives de les llibertats constitucionals. I quan les lleis no han estat limitatives de la llibertat d'impremta — seguí — els estats anormals de guerra o de suspensió de garanties han fet inoperants les llibertats reconegudes en les Constitucions.

Es com si el país es donés vergonya de no reconèixer la llibertat d'impremta i per això la consigna en els textos constitucionals que, per la seva solemnitat tenen una divulgació major, que arribi a l'ordre internacional. Però, un cop satisfet aquest anhel intel·lectual, sembla com si el país en tingués prou de llibertat, la qual de fet no existeix ni cal fer un [illegible] Estatut perquè no existeixi.

I és que Espanya com ha dit Salvador Madariaga és un poble de passió i aquesta posa al que governa en la impossibilitat de respectar la llibertat dels altres, quan fereixen els [illegible] servit [illegible] sió.

L'orador fou molt felicitat i aplaudit en el curs i al final de la seva brillant i [illegible] dissertació.

La Justícia

*

AUDIENCIA

PRIMERA SECCIO

Estafa. — Acusats d'haver estafat a una dona pel procediment de les misses, compareguren ahir davant el Tribunal d'aquesta secció, els processats Llorenç Quirós i Navarrete, Artur Sànchez i Garcia i Fèlix Domènec i Benedito.

El fiscal demanà per a Llorenç Quirós la pena de quatre anys de presó, per ésser reincident; dos mesos i un dia per a Sànchez, per ésser menor de 18 anys, i un any per al Domènec.

SEGONA SECCIO

Un que s'hi conforma. — Miquel Bono i Fernàndez, processat pel suposat delicte de robatori de diversos efectes d'una parada dels encants, es conformà, ell sabrà perquè, amb la pena de tres mesos de presó que li demanà el fiscal.

TERCERA SECCIO

Suspensions. — Per causes diverses es suspengueren les vistes anunciades en aquesta secció.

QUARTA SECCIO

Accident de la circulació. — A la cruïlla dels carrers de Viladomat i Urgell toparen una camioneta que menava Manuel Trias i Almagro i un taxi conduït per Antoni Gómez i Pasqual. Resultà de la topada una dona morta i diversos transeünts contusionats.

En el moment de la vista el fiscal apreciá que els dos processats eren igualment culpables de l'ocorregut i demanà per a cada un d'ells la pena d'un any i un dia de presó i les indemnitzacions corresponents.

TRIBUNAL D'URGENCIA

Els fets d'octubre. — [illegible] d'haver obligat al guàrdia de la presó de Berga a deixar en llibertat els presos que hi havia la nit del 6 d'octubre, comparegué davant el Tribunal d'urgència Josep Grau i Marco, que ocupava en aquella època el càrrec d'agutzil del jutjat de la població esmentada.

La prova no fou ni acusatòria ni favorable per al processat, i el fiscal considerà contra Josep Grau una acció que afavoria l'evasió dels presos.

El defensor discrepà de les afirmacions del Ministeri Públic i argumentà en contra.

El Tribunal condemnà el processat a la pena de dos mesos i un dia de presó.

NOTICIARI

Causa per atracament desarxivada. — El jutjat número 11 seguia una causa per atracament portat a cap al carrer de Diputació, l'any 1932, al despatx de la Companyia de Ferrocarrils Catalans.

Darrerament s'ha practicat la detenció de Vicenç Mateu, que fou un dels que fugiren de la Presó Model.

L'esmentat Mateu i l'altre processat Josep Pérez han pres part en altres actes delictius, i el primer fou condemnat en rebel·lia per l'atracament a la casa Serra i Balet.

QUALSEVOL LLAR BEN ADMINISTRADA NECESSITA ASSORTIR-SE A

Sepu

PER ALS AMICS EMPRESONATS

LA NOSTRA SUBSCRIPCIO

Relació de donatius rebuts a les nostres oficines administratives (Ronda Universitat, 25, pral.)

Ptes.
Suma anterior ... 53.904'15
C. Marín ... 1'—
F. D. ... 2'—
Josep Pi ... 1'—
Un grup de modelistes (segona vegada) ... 9'—
El nen Pere Martínez ... 1'—
Una àvia de 80 anys, a la memòria de Macià ... 5'—
Dues germanes de Sabadell a la memòria de Jaume Compte ... 2'—
Maria Canut i Furió ... 5'—
Els mateixos de cada setmana ... 7'75
Josep Pané ... 1'—
Emili Miravitlles ... 1'—
Telm Monterde ... 1'—
Un matrimoni català, amb dues nenes (3.ª vegada) ... 10'—
De la guardiola de dues germanetes ... 1'—
P. Pelli ... 1'—
C. N. P. ... 1'—

SEGONA VEGADA:
Josep Falcó ... 5'—
Ramon Martí ... 2'50
Elisa Botey ... 2'50
Fc. Culleré ... 2'50
Joaneta Mercadé ... 2'50
Leandre Garayoa ... 1'—
Un gironí ... 1'—
Albert Tomàs Mayor ... 2'50
Montserrat Broz Viver ... 2'50
Joan Viver ... 1'—
Enric Castillo ... 1'—
Fc. Tomàs Mayor ... 1'—
Jaume Tomàs Mayor ... 1'—
Jacint Tomàs Curto ... 1'—

COMPANYS DE BORSA (1.ª llista):
Antoni Mateu ... 1'—
Pere Bort ... 0'35
Albert Gual ... 0'20
Un esquerrà ... 0'20
J. Pamies ... 0'50
Antoni Navarro ... 1'—
Eduard Gusta ... 2'—
Pere Sala, esquerrà ... 1'—
X. X. ... 0'25
Altet ... 0'25
X. X. ... 0'25
Herrera ... 0'25
Felip Vila ... 0'40
Gustau Portolés ... 0'30
Lozano ... 0'30
R. D. ... 0'50
Enric Ronsó ... 1'—
Tomàs Arboes ... 0'50
Un company Borsa ... 1'—
Martí ... 0'25
F. P. ... 0'50
S. Garcia ... 1'—
A. A. G. ... 0'25
X. X. ... 0'25
Echegoyen ... 0'50
Amaro ... 0'25
Un company ... 0'40
A. C. ... 0'35

Un grup de republicans d'ALENTORN:
El nen Jordi Brescó ... 0'25
La nena Ramoneta Brescó ... 0'25
La mare Teresa Maria Brescó ... 0'50
El pare, Marcelli Brescó ... 0'50
El cap de família Francesc Brescó ... 2'05
Ramon Brescó ... 1'—
Antònia Brescó ... 0'50
El nen, Ramon Inglada Brescó ... 0'25
Dolors Brescó ... 0'50
La nena, Antonieta Inglada Brescó ... 0'25
Joan Brescó Torres ... 0'50
Joan Brescó Lladós ... 0'25
Joan Brescó Figuera ... 0'50
Antoni Figuera ... 1'—
Antoni Mas ... 0'30
Antoni Roca ... 0'25
Benvingut Tugues ... 1'—
Benjamí Lladós ... 0'50
Domènec Armengol ... 1'—
Domènec Armengol, fill ... 1'—
Emili Puig ... 0'25
Francesc Puig ... 1'—
Francesc Caubet ... 0'50
Jaume Berenguer ... 2'—
Jaume Porti ... 1'—
Jaume Porti, fill ... 2'—
Jaume Lladós ... 1'—
Joan Porra ... 0'50
Joan Vidal ... 0'50
Joan Porta ... 0'50
Josep Buliart ... 0'50
Josep Serantill ... 1'—
Josep Coma Bosch ... 1'—
Josep Coma Solé ... 0'50
Josep Vilella ... 1'—
Miquel Coma ... 1'—
Miquel Figuera ... 1'—
Mansuet Figuera ... 1'—
Pere Coma ... 1'—
Pere Gabarra ... 0'50
Pere Bobé ... 0'50
Pere Giliet ... 1'—
Pau Mas ... 1'—

SOLSONA (2.ª vegada):
Pau Caubet ... 1'—
Lluís Sorribes Pallarès ... 1'—
Lluís Comella ... 0'50
Joan Planes ... 0'25
Pere Sudric ... 0'50
Celdoni Pla ... 1'—
Enric Jarreny ... 0'50
Josep Mosella Isanta ... 1'—
Lluïsa Planes i Vendrell ... 1'—
Carles Mosella Planes ... 1'—
Maria Mosella i Planes ... 1'—
Francesc Piulat ... 0'50
Juli Martín ... 0'50
Ramon Planes ... 1'—
Climent Molins ... 1'—
Joan Sant ... 1'—
Pere Mosella i Besora ... 1'—
Carme Sorribes ... 1'—
Elies Rabassa ... 1'—
Assumpció Sorribes ... 1'—
Josepa Balasc ... 0'50
Miquel Balasc ... 0'50
Josep Queralt ... 1'—
Josep Llort ... 1'—
Ramon Bries ... 1'—
Josep Vilà ... 1'—
Jaume Subirà ... 0'50
Pere Mas ... 1'—
Aveli Caelles ... 0'25
Maria Viladric ... 1'—
Josep M.ª Reig ... 2'—
Valentí Massana ... 5'—
Rosend Grau ... 0'50
Josep Colilles Viladric ... 0'50
Jaume Espinal ... 1'—
Antoni Torruella ... 0'50
Josep Figals ... 1'—
Carles Pallarès ... 1'—
Josep Moncunill ... 0'50
Joan Padullés ... 0'50
Simó Mir ... 1'—
Domènec Xandri ... 1'—
Ramon Caelles ... 1'—
Joan Caelles ... 1'—
Josep Piulats ... 1'—
Valentí Jeu ... 1'—
Josep Refart ... 1'—
Leopold Vicenç ... 1'—
Joan Costa ... 1'—
Josep Argeric ... 1'—
Pere Balasc ... 0'50
Antoni Jusmet ... 1'—
Margarida Jusmet ... 0'50
Josep Corominas ... 1'—
Francesc Montañé ... 0'50
Josep Colilles ... 1'—
Domènec Sorribes ... 1'—
Domènec Padullés ... 0'50
Francesc Jasguell ... 2'—
Lluís Ventoira ... 1'—
Pere Oliveras ... 1'—

Un grup d'amics de LA GARRIGA (2.ª vegada)
Gastó Comere ... 1'—
Esteve Boix ... 0'50
Josep Casetes ... 2'—

Joan Fortuny ... 1'—
E. A. G. ... 1'—
Libre Sallés ... 1'—
Ramon Bonastre ... 2'—
Bartomeu Galbany ... 1'—
Miquel Saltó ... 5'—
Isidre Mas ... 0'50
Josep Casals ... 1'—
Joan Pareres ... 1'—
Jaume Ventura ... 1'—
R. G. ... 0'50
Domènec Rosselló ... 0'50
Esteve Oliveres ... 1'—
Miquel Oliveres ... 1'—
Pere Galbany ... 1'—
Esteve Casals ... 0'50
Miquel Crusats ... 2'—
Pere Figueres ... 1'—

Germans Latorre ... 24'15
Un carter ... 1'—
Els fills de Stalin del B. C. C. núm. 2 ... 21'15

Un grup d'esquerrans de VILAVELLA, a la memòria de l'Avi (segona llista):
Una dona i una nena ... 1'—
Antoni Segú ... 3'—
Mateu Busquets ... 3'—
Josep Gatell ... 2'—
Anton Prim ... 1'—
Carles Coca ... 0'50

Bartomeu Serra (segona vegada) ... 1'25
Dolors Macipe ... 1'25
Un esquerrà de Prades de «Cal Punarró» ... 1'—
Una vigatana ... 2'—
Els nens Soler Cerdà, a la memòria de Macià ... 3'—
Josepa-Dolors ... 2'—
10 dones d'esquerra del carrer Munt de Sarrià a la memòria de Macià ... 10'—
Una de Gràcia ... 2'—
Una nena que resideix a la Colònia de Berga ... 1'—
Família Paris ... 5'—
Batriu ... 1'—
M. Badenas ... 1'—
Família Albi ... 2'—
Josepet ... 1'—
Un esquerrà d'Esplugues ... 1'—
Un esquerrà ... 1'—
Tres germanets, Francesc, Ramon i Jaume Acedo, a la memòria de Macià ... 5'—
Dues germanes empordaneses (2.ª vegada) ... 3'—
Un manresà d'esquerra (segona vegada) ... 0'50
A la memòria de Macià ... 2'—
Els presos del sis ... 5'—
Uns esquerrans d'Igualada ... 32'—
Un minyó de muntanya, d'Igualada ... 5'—
Un noi d'Igualada ... 0'50
Un grup de catalanistes d'esquerra de Premià de Mar (6.ª vegada) ... 25'—
Un mestre ... 5'—
Una mestressa ... 5'—
Un estudiant de Medicina i una Normalista ... 5'—
Pau Muni de Tarragona ... 2'—
Un grup de divuit amics sastres ... 24'—
A. C. ... 10'—
Francesc Balaguer ... 2'—
Família catalanista, federal i laica (2.ª vegada) ... 12'—
Pau Sarrà ... 1'—
Amadeu Vallverdú ... 1'—
Ramon Vallverdú ... 1'—
Agustí Mecias ... 1'—
Edo ... 0'50
Maria Rosell ... 0'50
Júlia Olivar ... 1'—
Teresa Sabaté ... 0'25
Maria Sellarès ... 0'50

Un grup d'esquerrans del «BAR BONASTRE» de la Riera Alta:
Família Bonastre ... 5'—
Joan Martí Batallé ... 2'—
Josep Querol ... 1'—
Antoni Amatller ... 2'—
Salvador Vives ... 2'—
Antoni Farramon ... 2'—
Josep Arturo ... 2'—
Pere Bisbal ... 1'—
Un reusenc ... 1'—
Josep Ferré ... 2'—
Un socialista ... 1'—
Josep Renart ... 1'—
Antoni Riba ... 3'—
Jaume Esteve ... 1'—
Emili Cabañes ... 1'—
Jaume Lleona ... 2'—
Josep Munné ... 2'—
Rafael Fontanet ... 2'—
Agustí Subirós ... 2'—
Miquel Roma ... 1'—

Un grup d'empleats del Metro Transversal (4.ª vegada):
Una catalana d'esquerra ... 1'—
P. Moler ... 1'—
C. Tresfi ... 1'—
Una esquerrana ... 0'50
Una catalana ... 1'—
C. Dalmau ... 0'25
A. M. Mas ... 0'50
C. Collado ... 1'—
M. Arrufat ... 1'—
M. Angel ... 0'50
Una laica d'Hostafrancs ... 1'—
S. Espona ... 1'—
J. Llort ... 1'—
J. Reverter ... 1'—
Francesc Rull ... 1'—
J. Ribó ... 1'—
J. Güell ... 1'—
J. Rovira ... 1'—
C. Andreu ... 1'—
X. X. ... 1'—
J. Mardà ... 1'—
A.ª Ribé ... 1'—
F. Pascualena ... 0'50
E. Sànchez ... 0'50
J. Gimeno ... 0'50
J. G. Pedrero ... 1'—
A. Casimiro ... 1'—
Un azañista ... 0'50
Un altre azañista ... 1'—
Francesc Roura ... 0'50
J. Carsi ... 0'25
V. Aleixandre ... 0'50
C. Robert ... 0'50
M. Sansà ... 0'50
R. Perera ... 0'50
C. Baqué ... 0'50
R. Aguadé ... 1'—

MANLLEU
Jaume Guàrdia ... 2'—
Joan Curós ... 1'—
Ramon Riera ... 1'—
Joan Roera Carceller ... 0'25
Miquel Homs ... 1'—
X. X. ... 1'—
Francesc Corrons ... 1'—
Dídac Anglada ... 1'—
Jaume Miarons ... 2'—
Màrius ... 1'—
Agustí Casany ... 1'—
R. Illa ... 1'—
Antoni Pous ... 1'—
Ramon Munté ... 2'—
Maria Prat ... 1'—
Gaspar Rifà ... 1'—
J. R. ... 2'—
R. H. Ll. ... 1'—
Ramon Sitja ... 1'—
Elena Martí ... 1'—
Josep Huciach ... 1'—
J. S. R. ... 1'—
Melcior Manubens ... 1'—
Pere Caudes Balmes ... 2'—
Josep Canudas Codonach ... 2'—
Macià Canudas Codonach ... 1'—
Rossend Parladé ... 1'—
Josep Riera ... 1'—
Manuel Codina ... 1'—
Josefina Conesa, a la memòria de Macià ... 0'50

Narcís Toneu ... 3'—
Dolors Toneu, a la memòria de J. Compte ... 1'50
Josep Toneu, a la memòria de J. Compte ... 5'—
Josep Sellés ... 2'—
Ll. ... 1'—
Ramon Planas ... 1'—
Climent Prat ... 1'—
R. B. ... 1'—
Jaume Jofré ... 0'30
Josep Pujol ... 1'—

MONT-ROIG
Ramon Faura ... 1'—
Rosa Nogués ... 1'—
Josep Mestres ... 2'—
Francesc Sabater ... 2'—
Josep Aragonès ... 2'—
Fc. Nogués ... 2'—
Miquel Fracés ... 1'—
Fc. Escoda ... 2'—
Pere Boronat ... 2'—
Un Independent ... 1'—
Amador Figures ... 2'—
Estanislau Roca ... 1'—
Jaume Vilella ... 1'—
Un incògnit ... 5'—
Josep Colet ... 1'—
J. A. B. ... 1'—
Pere Savall ... 1'—
Josep Anguera ... 1'—
Emili Tost ... 2'—
Miquel Sabaté ... 1'—
Benet Boronat ... 1'—

MARTORELL
Grup ferroviaris M. S. A. (segona vegada)
Fc. Perpinyà ... 2'—
Salvador Martorell ... 2'—
Domènec Roche ... 0'50
D. Tort ... 0'50
Eusebi Roche ... 0'50
E. Roche ... 0'50
Enric López ... 1'—
Josep Gras ... 1'—
Joan Olivé ... 1'—
Ezequiel Gargallo ... 5'—
Alfred Mitjans ... 5'—
Oswlad Canales ... 1'—
Agustí Butiñan ... 1'—
Miquel Vallé ... 1'—
Rafael Valls ... 1'—
Un d'uniforme, a la memòria de Macià ... 0'50
Miquel Altadill ... 0'50
Ramon Yous ... 0'50
Josep Costey ... 0'50
Carles Formosa ... 2'—
Un d'uniforme a la memòria de l'Avi ... 2'20
Eugeni Querol ... 1'—
Ricard Pau ... 0'50
Pere Prats ... 1'—
Pere Dalmau ... 1'—
Rogeli Sans ... 0'20
Un d'uniforme a la memòria de Macià ... 2'—
Estrella ... 2'—
Pascual Monfort ... 0'25
F. Biarnés ... 0'25
Josep Garcia ... 0'25
Josep Duran ... 0'25
Antoni Folgué ... 0'25
Miquel Margalef ... 0'25

Fca. Font de Granollers ... 5'—
Ramon Torné de Calaf (segona vegada) ... 3'—
Un grup de rabassaires de Navarcles ... 15'—
Ricart Picas ... 1'—
El seu fill Pere ... 1'—
Una brodadora d'Esquerra (segona vegada) ... 1'50
Lluís Figueres ... 2'—
Família Pla, a la memòria de Macià ... 9'—
Un d'Hostafrancs ... 1'—
V. B. ... 5'—
Ramon Bossa ... 5'—
Una admiradora d'Azaña, de Sabadell ... 25'—
Un grup de dones d'Esquerra de La Segrera, recaptació setmanal) ... 15'—
P. P. i P ... 10'—
Un pagès de Barcelona ... 3'—
Pere Azaña, de Sant Feliu de Guíxols ... 10'—
Un noi català (segona setmana) ... 0'50
Producte venda postals Macià ... 15'—
Els 18 obrers (6, 7, 8 i 9 setmana) ... 52'—
Els 18 obrers (producte d'un sorteig) ... 24'30
Un azañista català ... 1'10
Isidre Ferrer (3.ª vegada) ... 1'—
Carme Jover Aguilar ... 5'—
Joan Sobrés ... 1'—
Maria Miró ... 1'—
Salvadora Massana de Pastor ... 1'—
Carme Pastor ... 2'—
Família Grau de St. Adrià ... 2'—
Dues esquerranes de l'Hospitalet ... 2'—
Ramon Corominas, a la memòria de Macià ... 5'—
Una família d'esquerra a la memòria de Macià ... 5'—
Uns promesos ... 2'—
Aurora Pagès ... 1'50
Jaume Olivé ... 1'—
Rosa Pi Olivé ... 1'—
Josep Ramon Castells (segona vegada) ... 3'—
Maria Ramon (2.ª vegada) ... 2'—
Mercè Ramon (2.ª vegada) ... 2'—
Gregòria Santainès (segona vegada) ... 3'—
Pere Corominas ... 1'—
Josep Maimó ... 1'—
Fc. Ferran ... 1'—
Andreu Torren ... 1'—
Una esquerrana ... 2'—
Vda. i fills a la memòria de Pere Biosca Raventós (2.ª vegada) ... 2'—
Un català ... 10'—
A. P. C. ... 1'—
Família Petit ... 5'—
Bonaventura Duran Alsina ... 1'—
Uns talladors camisers ... 15'—
Antoni Tondo ... 5'—
Agustí Abós ... 5'—
Isabel Fosses ... 3'—
Amàlia Escoda ... 3'—
Assumpció Barrios ... 2'—
Antoni Ventura ... 1'—
Antoni Escoda ... 1'—

SEGONA LLISTA
Joan Sans ... 2'—
Víctor Palau ... 0'50
Joan Barrachina ... 1'—
Climent Garcia ... 1'—
Bartomeu Andreu ... 0'50
El nen Jordi Sans ... 0'50
El nen Lluís Sans ... 0'50

Joan Palau (gestos) ... 0'50

GRUP DE XOFERS DEL GARATGE AMERICA
Ferran Rovira ... 1'—
Jaume Garganté ... 1'—
Eduard Argenté ... 1'—
Martínez ... 1'—
J. Ll. ... 1'—
Ramon Ximeno ... 2'—
B. B. ... 1'—
Josep Castel ... 1'—
Joan Sànchez ... 1'—
Albert Garcia ... 5'—
Alexandre Cortés ... 3'—

Un grup de Ferroviaris de l'Estació de Papiol
Pere Masip ... 1'—
Ignasi Folgueres ... 1'—
Jaume Veciana ... 1'—
Paulina Puyó ... 1'—
Ramon Julià ... 0'50
Joan Presal ... 0'50

Marian Garcia ... 0'50
Eloy Bertran ... 0'50
Magí Mingades ... 0'50
Joan Carulla ... 0'50
Narcís Batllori ... 0'50

Un grup de republicans de Tossa de Mar (segona vegada)
J. H. ... 0'50
Salvi Boada ... 1'—
Francesc Riera ... 1'—
J. S. ... 0'50
Jaume Dorina ... 0'50
H. H. ... 1'—
J. P. ... 0'50
Josep Casabó ... 0'50
Jaume Lleonart ... 0'50
Fèlix Bota ... 0'50
Joan Fàbregas ... 0'50
Lluís Gamell ... 1'—
Enric Soler ... 1'—
Lluís Tranis ... 1'—
Rafael Riera ... 0'50
Victòria Soler ... 0'50
Joan Bancells Xiberta ... 1'—
Jaume Bancells Sallés ... 1'—
Joan Bancells Xiberta ... 1'—
Feliu Cases ... 1'—
Claudi Castanyer ... 1'—
Pere Baguer ... 1'—
Jaume Bas ... 1'—
S. S. ... 1'—
J. S. ... 0'50
Esteve Aulat ... 0'25
Alfons Arbusé ... 0'50
Alfons Soler ... 0'50
Xavier Calatayud ... 1'—
Joan Dorian ... 1'50
Josep Soms ... 1'—
Jaume Busquets ... 0'50
Marcelli Gotarra ... 1'—
Joan Rocafort ... 0'50
Un que entra en files ... 1'—
Pere Dorian ... 0'50

CARDEDEU
Corresponsal ... 5'—
Pere Comes ... 2'—
Francesc Besses ... 1'—
Domènec Soulé ... 1'—
Joan Masuet ... 1'—
Andreu Ricos ... 1'—
Josep Janer ... 1'—
Vicenç Puig ... 2'—
X. X. ... 0'50
Lluís Fortuny ... 1'—
Enric Cullell ... 1'—
Salvador Roses ... 1'—
Rafael Farget ... 1'—
Romà Obiols ... 1'—
Un català ... 1'—
Un republicà ... 3'—
Ramon Casanoves ... 3'—
Joan Sallés ... 3'—
Carme Morera ... 3'—
Angelina Sallés ... 2'—
Joaquim Llobet ... 1'—
Senyora de Llobet ... 1'—
Rafael Pascual ... 2'—
Anton Grifuls ... 1'—
Antoni Ruaix ... 0'75
Esteve Pous ... 1'—
Amadeu Buixó ... 1'—
Josep Xuclà ... 5'—
Un Industrial ... 2'—
Antònia Sallés ... 2'—

Militants i simpatitzants de Joventut Republicana d'Esquerra Catalana de Mollerusa (avui clausurada):
Jaume Donato ... 2'—
Teresa Mauri ... 1'—
Florentina Donato (a la memòria de Josep Colldeforns) ... 0'50
Bruniselda Donato (a la memòria d'Ignasi Iglésies) ... 0'50
Carme Franganillo ... 2'—
Antoni Franganillo ... 2'—
Francesc Tenias Descàrrega ... 2'—
Carme Barrabés de Tenias ... 1'—
Antonia Tenias ... 1'—
Josep M. Tenias (a la memòria de Francesc Lairet) ... 1'—
Mateu Capell Piró ... 2'50
Rosalia de Capell ... 2'50
Francesc Codina ... 1'—
Teresa Rey ... 1'—
Josep Castells ... 1'—
Elena Vall Roca ... 0'50
Ramona Barnaus Polou ... 0'50
Josep Castell Vall ... 0'25
Joan Besora ... 9'50
Jaume Besora ... 2'50
Teresa Barcons ... 1'—
Teresina Besora ... 1'—
Maria Besora ... 1'—
Joan Besora (a la memòria de Macià) ... 1'—
Fidel Besora (a la memòria de Macià) ... 1'—
Ramon Farré ... 1'—
Maria Giu de Ferrer ... 0'50
Josep Bosch ... 1'—
Àfrica de Bosch ... 0'50
Joan Bosch (a la memòria de Francesc Pi i Margall) ... 0'25
Rosa Bosch (a la memòria d'aquell Avi) ... 0'25
Àfrica Bosch ... 0'25
Magí Segura ... 1'—
Bernarda Escalé ... 0'50
Teresina Segura ... 0'50
Emili Estadella ... 2'00
Miquel Gabarra ... 0'50
Pere Felip ... 1'—
Lluís Pons ... 1'—
Francesc Cantú ... 0'50
Providència Pascual ... 0'50
Jaume Llombart Serret ... 0'50
Pere Llombart Capell ... 0'50
Josefa Llombart Capell ... 0'50
Maria Llombart Capell ... 0'50
Francesc Civit ... 0'50
Mercè Talavera de Civit ... 0'25
Remei Civit (a la memòria de F. Macià) ... 0'25
Ramon Civit ... 0'25
Andreu Civit ... 0'25
Manuel Bertran ... 1'—
Manuel Pujol ... 0'50
Josefa Padulles de Pujol ... 0'50
Antoni Rovira ... 1'—
Josep Martínez ... 1'—
Manuel Pons ... 1'—
Salvador Pons ... 0'25
Maria Pons ... 0'25
Dolors Not ... 0'25
Josep Regué ... 1'—
Romà Regué ... 1'—
Pere Llombart Serret ... 0'50
Natàlia Amorós ... 0'25
Pere Llombart Amorós ... 0'25
Casimir Llombart Amorós (a la memòria de Macià) ... 0'25
Francesc Cirera ... 0'50
Angela de Cirera ... 0'50
Un català d'esquerra ... 0'50
Pere Solsona ... 0'50
Dolors Miquel ... 0'50
Roseta Solsona ... 0'50
Antoni Rodés ... 0'50
Maria Argelic ... 0'50
Pau Pineu ... 1'—
Antònia Mitjana de Pineu ... 0'50
Antoni Arbonés ... 0'50
Teresa Giu de Arbonés ... 0'50
Magí Novell ... 1'—
Pere Vilaburges ... 1'—
Josep Capell ... 0'50
Josep Capell Villamajor ... 0'50
Dolors Vilamajor ... 0'50
Felip Castellseguer ... 1'—
Elisa de Castellseguer ... 0'50
Antoni Castellseguer ... 0'25
Joan Castellseguer ... 0'25
Teresa Castellseguer ... 0'25
M.ª Antònia Castellseguer ... 0'25
Francesc Pinyol ... 1'—
Ramon Rivera ... 0'50
Carme Segura de Rivera ... 0'50
Maria Sendrós Soler ... 0'50
Antoni Simeon ... 1'—
Francesc Lardiez ... 0'50
Cecília Farnell ... 0'50
Rosari Lardiez ... 0'50
Ramona Lardiez ... 0'50
Josep Lardiez ... 0'50
Lluís Ballarín ... 0'50
Francesc Roca ... 1'00
Robert Mauri ... 0'50
Jaume Mata i família ... 2'00
Josep Capdevila ... 1'—
Josep Garrofé ... 0'50
Domènec Garsavall ... 1'—
Filomena «El Nostres» ... 0'50

·LA CULTURA·

UNIVERSITAT

D'interès per als estudiants que acaben els seus estudis aquest curs. — Havent estat anomenada per l'Associació d'Alumnes de la Facultat de Dret una Comissió formada pels senyors Joan Puig i Serra, Josep Pujol i Berga i Feliu Jofre i Arqués per a tenir cura de la formació de l'Orla d'enguany, es prega a tots els que acabin els seus estudis aquest curs i que vulguin figurar-hi s'adrecin a qualsevol dels al·ludits membres de la Comissió per a rebre detalls i procedir a la seva inscripció.

Una nota del Rectorat. — Ahir, al migdia, al Rectorat lliuraren als periodistes la següent nota:

«Atenent a la irregularitat de l'assistència a classe que es ve observant per part dels alumnes en tots aquells dies festius, segons el costum, que han estat suprimits en el calendari escolar, el Rectorat ha disposat que el proper dilluns, dia 25, sigui de vacança a la Universitat i als altres centres docents sotmesos a la seva jurisdicció, així com a totes les escoles d'ensenyament primari.

Malgrat això, podran efectuar en l'esmentat dia, tots aquests actes de caràcter cultural que haguessin estat ja anteriorment anunciats en els centres d'ensenyament superior o secundari.»

El 50.è aniversari del descobriment de la vacuna anticolèrica del doctor Ferran. — Esdevenint-se el dia 30 del mes que som el 50.è aniversari del descobriment de la vacuna anticolèrica realitzat pel nostre gloriós compatriota el doctor Jaume Ferran, es commemorarà dit transcendental esdeveniment amb una lliçó extraordinària a dita càtedra i es desenvoluparà el tema «El descobriment de la vacunació anticolèrica». L'acte tindrà lloc a la Facultat de Medicina, a dos quarts d'onze del matí.

ENSENYAMENT

Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana (nou curs de català). — Dintre de breus dies començarà un curs mitjà de català a càrrec del senyor Jaume Aimà, i serà continuació de l'elemental que actualment professa l'esmentat professor. Dies de classe: els dimarts i dijous de cada setmana, de vuit a nou del vespre. Els preus de matrícula són: dotze pessetes pels no socis i sis pels socis.

Per a inscripcions al local de l'Associació Protectora de l'Ensenya Catalana, carrer dels Arcs, 1, principal. Telèfon 18.862.

Escola d'Enginyers Industrials de Barcelona. — Es posa a coneixement dels interessats que durant els dies compresos entre l'1 i el 15 del proper mes d'abril, de les 11 a les 13 hores, restarà oberta a la Secretaria de la dita Escola, la matrícula d'ensenyança no oficial (Lliure).

Els drets d'inscripció i altres requisits necessaris per a verificar la matrícula són els que s'expressen al quadre d'anuncis de l'esmentat Centre.

Ensenyament Lliure. — Durant el primer mes d'abril s'obre matrícula lliure a totes les Universitats de l'Estat. L'Associació d'Estudiants Lliures avisa als seus associats i els estudiants lliures en general, que durant l'esmentat mes d'abril funcionarà una oficina especial per a fer la matrícula dels estudiants de Batxillerat, de Dret, Medicina, Farmàcia, Ciències i Filosofia i Lletres que ho sol·licitin.

Pel que es refereix al problema de l'ensenyament lliure a Barcelona, s'ha format una Comissió amb l'únic objecte de treballar aquest assumpte, la qual ha visitat a diverses personalitats i ha redactat i tramès a la Comissaria General d'Ensenyament de Catalunya un extens document, en el qual s'hi proposa una solució molt viable, encaminada a què els estudiants lliures no hagin de traslladar-se a altres poblacions per a examinar-se amb els programes de les Universitats que escolliren en començar el curs.

CURSETS

Curset d'Educació i criança de la infància. — El dijous passat, continuant el curset sobre «Educació i criança de la infància», que ha organitzat la Societat Naturista de Barcelona, Tallers, 22, segon, segona, va donar-se la tercera conferència que va anar a càrrec del doctor J. Sala Alegri, el qual va tractar sobre el tema «El que tota mare ha de saber per a educar bé als seus fills».

El conferenciant va fer notar els greus perills que per a la vida de l'infant comporta una vida insana dels pares que han d'engendrar el nou ésser.

Va donar explicacions detalladíssimes de la conducta a seguir per als futur pares, tant pel que es refereix a higiene, com a alimentació, procurant que sempre i en tot moment l'estat mental sigui satisfactori i evitant tots els perills que reporta un estat de malhumor.

També es dirigí a la dona en particular, i li donà consells plens d'experiencia, tant pel que fa a la seva vida, com perquè procuri mantenir-se fidel als principis bàsimes d'una veritable maternitat.

Rebutjà com a perniciosos i contraproduents totes les «manies» i prejudicis que pateixen les persones en això que fa referència a l'educació de la infància, principalment aquí a Espanya estan molt retardats en tot el que es refereix a higiene tant social com individual.

La segona part de la conferència va ésser dirigida vers l'assumpte de l'educació dels fills després d'haver-se efectuat el part.

Va manifestar que els banys diaris, l'alimentació consistent en l'alletament maternal, el voltar-lo d'un ambient agradós, seria d'una gran influència tant física com psíquica per al futur caràcter de l'infant.

Després va fer esment del molt que pot fer la mare en el desenvolupament del seu fill, si durant el temps que dura l'embaràs, i també abans i després, té en la ment una idea fixa de les qualitats que vol que adornin el caràcter del seu fill.

Recomanà insistentment el fer una alimentació vegetariana, el més senzilla i pura possible, el viure en els medis més sanitosos possibles i que sempre es tinguessin presents l'higiene del caràcter, com és el bon humor i l'alegria noble i sincera.

Acabà la seva dissertació, responent a diverses preguntes que li foren fetes pels concurrents a l'acte, aclarint-los-hi tots els assumptes particulars que desitjaven saber. Fou molt aplaudit en finalitzar la seva interessant dissertació.

La propera conferència, quarta d'aquest curset, se celebrarà el pròxim dijous, dia 28 del corrent mes, al dit local i anirà a càrrec del doctor Jeroni Moragues, el qual parlarà sobre el tema «L'infant educat per la Naturalesa».

Com les anteriors, aquesta conferència serà pública i començarà a dos quarts de nou de la vetlla.

CONFERENCIES

«El joc i l'esport». — Dimarts, a les vuit del vespre, a l'Associació d'Idealistes Pràctics, el senyor Josep Pellisa donarà una conferència sobre el tema: «El joc i l'esport».

NOTICIARI

L'Associació de Professors Ajudants d'Instituts de Segon Ensenyament. — Avui tindrà lloc al domicili social d'aquesta entitat naixent, carrer de Moles, 26, principal, una reunió general de professores ajudants d'Instituts de Segon Ensenyament per a continuar la tasca empresa per l'Associació.

Preguem a tots l'assistència, car són importants els acords que s'han de prendre.

Important Assemblea del pla de l'any 1914, a Girona. — Conforme s'anuncià degudament, a l'Ateneu Social Democràtic de Girona es celebrà, el diumenge passat, l'assemblea de mestres del pla 1914. Fou molt concorreguda. Els mestres, conscients dels seus deures, acudiren a la crida de la Comissió organitzadora per tal de protestar d'uns cursets especials que són la vergonya del Magisteri i demanar la seva substitució per uns altres, general i sense limitació.

Es de remarcar (i des d'aquestes columnes les facilitem) l'interès i entusiasme de les mestresses. L'element femení no sols féu acte de presència, sinó que prengué part activa en les vives i interessants discussions que serviren per a redactar les conclusions següents:

1.a Demanar la derogació del decret del 4 de gener del corren any, que convoca cursets especials, i substituir-los per uns altres generals i sense limitació.

2.a Formació d'un Comitè Provincial, integrat pels companys Esteve Rius, Francesca Planas i Carles Martí.

3.a Unir-nos amb els Comitès de les altres comarques, per tal de contribuir, amb el nostre esforç, a la campanya nacional.

4.a Trametre un telegrama col·lectiu i unes targes individuals a l'Excm. Sr. Ministre d'Instrucció Pública per tal d'exposar-li la nostra crítica situació i els nostres legítims desigs.

5.a Demanar als diputats que representen a les comarques gironines que s'interessin pel nostre problema.

6.a Enviar una circular a tots els caps de les minories parlamentàries explicant-los el nostre cas i demanar-los també el seu ajut.

Per últim, es llegiren les nombroses adhesions dels companys que no varen poder assistir-hi, la qual cosa demostrà encara més la unió i esperança de tots els mestres que ens trobem en aquesta situació.

Hom va pregar als pocs mestres que mancaren que s'adherissin a aquest moviment i que ho fessin dintre la major urgència.

L'acte es cloguè enmig d'un gran entusiasme.

Per a adhesions cal dirigir-se a Esteve Rius, Progrés, 7, Girona.

Inauguració. — Avui, a dos quarts de cinc de la tarda, tindrà lloc l'acte inaugural de les Escoles del Patronat Escolar Bori i Fontestà, al seu estatge del carrer Marià Aguiló, 27, Poble Nou. Hi prendran part els senyors Alexandre Galí, Manuel Folguera i Duran i Albert Bartardas, per l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana; els senyors Ricard Vives i J. Riera i Puntí, pel Patronat, i el senyor Rafael Bori, en representació de la família Bori i Fontestà. Com a fi de festa tindrà lloc un recital de poesies a càrrec de diversos alumnes de les Escoles que s'inauguraran i una presentació de films culturals a càrrec de l'equip sonor del Comitè de Cinema de la Generalitat de Catalunya, cedit gentilment, donada la finalitat cultural de la festa. Es prega als que vulguin assistir-hi retirin les invitacions a la secretaria del Patronat.

J. Capdevila Ferrando ... 0'50
Ramon Ferrer Guisart ... 1'—
Maria Mauri de Ferrer ... 0'50
Jaume Ferrer (a la memòria de Macià) ... 0'50
Antònia Ferrer (a la memòria de Macià) ... 0'50
Ll. B. ... 1'50
Francesc Pinyol ... 0'50
Antònia Civit ... 0'75
Emília Vilés ... 0'50
Maria Codina ... 0'25
Josep Martí ... 1'—
Ramon Serret ... 1'—
Ramon Solsona ... 1'—
Josep Ibars ... 1'—
Josep Ampurdanès ... 1'—
Bartomeu Ampurdanès ... 1'—
Romuald Pallàs ... 2'—
Joan Vigatà ... 1'—
Antoni Motilla ... 0'50
Carme Montala de Motilla ... 0'50
Ramona Montilla Montala ... 0'50
Josep Daniel ... 0'50
Ramir Bosch ... 0'50
Ramon Vigatà ... 0'50
Ramon Pons ... 0'50
Ramon Bonjoch ... 0'50
Manuel Cardona ... 0'50
Encarnació Vilamajor Tasies ... 0'50
Salvador Cardona ... 0'50
Josep Cardona ... 0'50
Nonito Gasset ... 0'25
Ramon Gasset Codina ... 0'25
Josefa Gasset Codina ... 0'25
Antoni Llombart Serret ... 0'50
Maria Escalé ... 0'50
Baptista Rabascall ... 5'—
Angel Vidal ... 0'50
Josep Pons ... 0'50
Laura Baró ... 0'50
Joan Simeon Geric ... 0'50
Manuel Vergés ... 0'50
Ramon Castellà ... 1'—
Maria Bonjorn ... 1'—
Teresina Castellà ... 1'—
Jaume Sangrà ... 0'50
B. Gilart ... 0'25
Ramon Centelles ... 0'50
Josep Vallés ... 0'25
Maria Vallés ... 0'25
Jacint Codina Serret ... 0'25
Salvador Mateu ... 0'25
Tomàs Labella ... 0'25

Joan Pons Serret ... 0'25
Carme Serra José ... 0'25
Ramon Fontanet ... 1'—
Secundí Cirera ... 0'50
Maria Cirera ... 0'50
Pere Solans ... 1'—
Domènec Miquel ... 0'50
Ramon Felip ... 0'50
Josep Miquel ... 0'50
Magdalena Trullàs ... 0'50
Josep Texidó ... 0'50
Maria Guàrdia ... 0'50
Paulí Serra ... 0'50
Carme Jornet ... 0'50
Pere Miquel ... 0'25
Isabel Huguet ... 0'25
Jaume Vilanova ... 0'25
Pau Serra ... 0'50
Ernest Morgó ... 1'—
Petra Guillem ... 1'—
Francesc Codony ... 1'—
Mercè Bosch de Codony ... 1'—
Joan Codony ... 1'—
Miquel Codony (a la memòria de Francesc Lairet) ... 1'—
Josefa Codony (a la memòria de l'Avi) ... 1'—
Enric Escolà ... 1'—
Antònia Bonjoch ... 1'—
Miquel Pola ... 0'25
Felip Ribelles ... 0'25
Josep Felip Pagés ... 1'—
Angela Biosca ... 0'50
Pere Martorell ... 0'50
Flavià Torres ... 1'—
Neus Montserrat ... 1'—
Jaume Braqué ... 1'—
Josep Braqué ... 0'50
Francesc Braqué ... 0'50
Ramon Vidal ... 0'25
Carme Molgosa ... 0'25
Maria Tolosa ... 0'50
Gabriel Llanes ... 0'50
Jaume Llanes ... 0'50
Josep Casanoves ... 0'50
Ascensió Gomis ... 0'25
Josep Casanoves Graells ... 0'25
Deogràcies Rosell Verdié (segona vegada) ... 2'—
Lluís Texidó ... 0'25
Josefa Farran de Texidó ... 0'25
Dolors Texidó Ferran ... 0'25

Suma i segueix ... 55.108'75

La cria del cuc de seda

Amb el fi de donar impuls a Catalunya a la cria del cuc de seda, Divulgació Sericícola (carrer de Bonaventura Muñoz, núm. 5, (abans Pallars), posa a coneixement de tots els interessats amb aquesta indústria casolana, que, pels grans rendiments que porta pot arribar a ésser una de les bases de l'economia catalana, que fins el dia 30 de l'actual de deu a una i de tres a cinc, podran proveir-se de llavor de cucs de seda i de plantons de morera.

En el moment actual de lluita econòmica, no podem romandre indiferents davant de l'exemple que dóna al món, les potències europees ni permetre per més temps que les possibilitats de la nostra terra quedin inexplotades, i és per això que es fa necessari que produïm la seda natural, ja que tenim tots els elements que són precisos.

INAUGURAREM AVIAT ELS NOSTRES MAGATZEMS
Sepu

·EL TREBALL·

Biblioteca per als obrers en atur forçós

NOVES APORTACIONS

Alexandre Deuloféu ens ha tramès un volum del qual és autor, titulat: «Catalunya i l'Europa futura».

Del Liceu Daimau:

Quinze exemplars per a estudiar idiomes, escriure documents, calligrafia, mecanografia, estenografia, càlcul, teneduria, banca i borsa i estadística.

D'un lector, sis volums:

«El plante», de Leopold Martínez.

«Idilis», d'Apelles Mestres.

«Pom de cançons», d'Apelles Mestres.

«La sublevación de Jaca», de Graco Marsà.

«Un año de conspiraciones», de B. Pou i J. R. Magriñà.

«Poema de Clínica», de R. Surinyo Senties.

«Anuari de Catalunya 1917».

«La nostra gent. Angel Sambiancat», de Lluís Capdevila.

Esperem noves aportacions a la nostra Redacció, Ronda Universitat, núm. 25.

Del món del treball

Les relacions turco-soviètiques

El dia 4 de març la República turca va celebrar el desè aniversari de la seva proclamació. A aquest aniversari s'adherí Rússia trametent un missatge a Ismet Inonu, president del Consell de ministres de la República turca, i un altre a Teofik Rustu Aras, ministre d'Afers Estrangers de la jove República.

Aquests dos homes tenen per a la U. R. S. S. una importància ex-

ISMET INONU
President del Consell de Ministres de la República turca

traordinària, car Ismet Inonu féu possible el Tractat de no agressió entre ambdós països el 17 de desembre del 1925.

El 1926 Teofik Rustu Aras va celebrar una extensa conferència a Odessa amb el comissari del Poble per als Afers Exteriors.

El desembre del 1929, durant l'estada a Ankara de L. Karakhan, comissari del Poble adjunt als Afers Exteriors, Teofik Rustu Aras signà un articulat que completava el Tractat de París.

L'octubre del 1930 Teofik Rustu Aras visità Moscou. El març del 1931 signà un nou acord turco-soviètic sobre una convenció naval.

L'octubre del mateix any, durant l'estada de Litvinoff, comissari del Poble d'Afers Exteriors, a Ankara, Teofik Rustu Aras signà una pròrroga de la convenció naval del 1929.

El 1932 Ismet Inonu visità la U. R. S. S. presidint una delegació governamental en la qual figurava també Teofik Rustu Aras.

El 1933 Teofik Rustu Aras signà amb Litvinoff, a Londres, la con-

TEOFIK RUSTU ARAS
ministre d'Afers Estrangers

venció sobre la definició de l'agressor.

El 1934 signà el protocol turco-soviètic sobre les condicions per a obtenir un crèdit de vuit milions de dòlars.

Ara bé: les activitats del president del Consell i del ministre d'Afers Exteriors turcs, no restaven limitades a la conclusió de convenis i tractats. Aquests dos homes d'Estat de la República turca sempre s'han preocupat i han volgut estudiar de prop la tasca que realitza el proletariat rus en la seva construcció de l'Estat socialista.

Segueixen amb interès el desenvolupament cultural, econòmic, industrial i de defensa de la U. R. S. S.

Entre la classe treballadora de Moscou i Leningrad aquests dos republicans turcs gaudeixen de gran simpatia.

NOTICIARI

— El Sindicat de Dependents de Taulell de la Indústria Hotelera i Cafetera de Barcelona posa a coneixement de tots els seus associats que, aquells que no hagin fet les vacances anuals o sàpiguen d'alguna casa que no les hagi efectuades, vinguin a denunciar-ho a aquella Secretaria per passar a fer la inspecció corresponent. S'adverteix també a tots els associats que treballin més hores de les reglamentàries que ho comuniquin a dita Secretaria.

Temes socials

LA UNITAT INTERNACIONAL DELS TREBALLADORS

A França la unitat del proletariat és un fet. Aquesta unitat es manifesta d'una manera potent en el si dels partits comunista i socialista d'una banda, i, per l'altra, les organitzacions sindicals sembla que estan a punt de fusionar el moviment

LLEO BLUM

sindical representat per la C. G. T. —F. S. I.— i C. G. T. U. —I. S. R.—. Són aquestes les dues forces més poderoses del moviment sindical francès. Les altres, alguns sindicats autònoms, estan disposades a facilitar la unió ingresant en el si de la central sindical que és creï després de l'acord.

Resta la C. G. T. S. R. (Confederació General del Treball Sindicalista Revolucionari), adherida a la A. I. T., que agrupa, a tot França, uns tres o quatre mil treballadors. Aquest nombre reduït de sindicalistes de la A. I. T. serà absorbit per la fusió de les dues centrals més importants.

La reunió del Ple Nacional Confederal celebrada els dies 18 i 19 d'aquest mes, que ressenyàvem ahir, ha d'exercir una segura i profunda influència entre els treballadors francesos.

La C. G. T., amb mires a la unitat sindical, rebutja la creació dels Sindicats Units.

Els homes representatius del proletariat francès saluden les decisions del Ple confederal com un auguri de ferma unitat proletària.

Els dos partits de classe ja lluiten units des de fa temps. Ara es tracta de fusionar-los en un Partit Unic Revolucionari, per a oposar-se al feixisme i a la guerra.

En una de les reunions del Ple Nacional de la C.G.T., Jouhaux donà lectura d'una carta de la C.G.T.U. adreçada al Ple reclamant la unió sobre determinats punts.

Jouhaux digué que no estava d'acord amb el text de la carta, car entenia que la unió no havia de realitzar-se sobre alguns punts i per delegació, sinó que era indispensable realitzar la unitat sobre una base internacional i directa. Els perills són massa greus per a discutir la unió sobre aquestes o aquelles bases. El feixisme, en avançar, no s'està de raons i aixafa totes les organitzacions sindicals en els països on triomfa. Exemples dolorosos no en manquen: Alemanya, Austria, Itàlia, Hongria, Espanya, Argentina.

* * *

A Anglaterra triomfa arreu el socialisme. Totes les eleccions parcials que es van celebrant després de les eleccions municipals del mes de novembre darrer, donen el triomf als treballistes. Aquests es preparen a ocupar el poder per tal de reorganitzar l'economia britànica sota una direcció socialista. Volen collectivitzar la propietat i si la Cambra dels Lords és un destorb —digué— anullar-la. Estan disposats, els socialistes anglesos, a jutjar per les declaracions dels seus capdavanters, a no fracassar, com fracassà el ministeri Mac Donald dels 1929-1931.

«L'Action Française», en veure aquesta embranzida del socialisme a Anglaterra, s'alarma. Constata la gosadia —quant a les declaracions dels líders treballistes— dels procediments a emprar a Anglaterra tan bon punt siguin al poder els socialistes.

Recorda «L'Action Française» que els precedents ministeris socialistes anglesos no tenien majoria al Parlament, però ara, en preveure la majoria absoluta per als treballistes, es pregunta, l'òrgan dels «camelots», què passarà a Anglaterra.

* * *

Al nostre país, un home conservador com és el senyor Josep Maria Tallada, en un recent article publicat en el «Butlletí de la Cambra Mercantil», i en comentar la situació internacional del proletariat, confirma que els elements socialistes han obtingut, darrerament, 26 milions de sufragis a Europa i que han portat als parlaments europeus nombrosos diputats socialistes, sense comptar els comunistes.

De tota manera, el senyor Tallada, amb més serenitat que els «camelots» de «L'Action Française», constata la potencialitat del proletariat, malgrat les dissidències internacionals, i admet la possibilitat de la instauració d'un règim socialista en alguns països. Afegeix tot seguit:

«I és que l'error de molts és el creure que el comunisme és una cosa possible donada la psicologia i la moral dels homes d'avui en dia. Cada règim econòmic ha d'anar acompanyat de transformacions espirituals que el facin possible.»

Molt bé; cal, doncs, intensificar l'escola per a canviar la mentalitat egoista de la gent.

Cada règim necessita educar les masses per a assolir el triomf definitiu.

Una de les falles dels republicans espanyols d'esquerra, que tingueren el poder durant dos anys, consistí a no seguir aquest criteri. Crear una educació republicana i laica; una educació social nova en relació a l'antic règim que tot ho mesurava amb la força dels fusells.

El senyor Tallada, però, tot seguit fa una afirmació que fem nostra: «Ara han fet ja disset anys des que a Rússia es va implantar el règim soviètic i pot començar-se a jutjar-lo pels fets. I el que cal confessar [illegible] ganització s'aguanta [illegible] disset anys no pot ésser el fracàs que ens han pintat els escriptors d'extrema dreta.»

Ens plau veure un home de dreta com és el senyor Tallada raonar així. D'aquesta manera podríem arribar a un acord. No s'hi val a negar la realitat. I Rússia, amb els seus Soviets, és una realitat amb repercussions a tots els països del món.

Els problemes cal estudiar-los suspesant-los; mai negant-los. Negar un fet advers és idiota.

Per això ens plau constatar la declaració del diputat de Lliga Catalana.

¿Creieu que és intelligent combatre la construcció de la «Casa-bloc», per exemple, com ho féu el «Diario del Comercio» en un article publicat el dia 8 de febrer, només perquè creu que és contrària als interessos de la propietat urbana?

«En nuestro país todavía no se ha hecho ningún ensayo en serio de esta nueva forma de ataque a la propiedad, pero ya hubo alguna intentona en este sentido, en Barce-

L. O. FROSSARD

lona, con la pretendida construcción de la «Casa-bloc.»

La construcció de cases per a obrers és considerat com un atac directe a la propietat privada pels senyors del «Diario del Comercio». Això és quelcom inconcebible, ensems que mostra a bastament com era impossible que la monarquia abans i ara les dretes realitzin una política social humana, d'acord amb els principis essencials de la convivència.

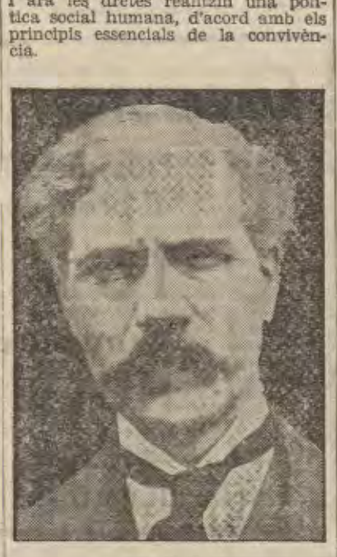

MAC DONALD

Esquerra Republicana de Catalunya inicià una política nova al nostre país; tan nova, que per desconeguda i inesperada per la nostra gent de dreta, fou combatuda sense raonaments i fent demagògia a la inversa. ¿No veuen que aquesta actuació negativa afavoreix els més ferms adversaris de les dretes?

Potser l'article del senyor Tallada marca una nova posició. Potser han estudiat la situació anglesa i han entrat en la reflexió. Si és així, no considerem del tot perdut el temps.

Les Arts Gràfiques a la U. R. S. S.

Segons el «The Studio», de Londres, les Arts Gràfiques han adquirit, després de la Revolució del 1917, una empenta veritablement notable a la U.R.S.S.

S'ha de tenir en compte que Rússia sempre ha tingut una predilecció per les Arts Gràfiques. Els gravats sobre la fusta i coure ja existien des de gairebé tres segles enrera. Quant als cartells [illegible] Rússia tsarista no en féu ús d'una manera tan sistemàtica com en fan els Soviets. No solament s'imprimeixen grans cartells per a trametre'ls a tot el territori de la U.R.S.S., sinó que hom reparteix «cromos» als infants amb episodis de la guerra civil i altres dibuixos comparatius del règim tsarista amb l'actual sistema comunista.

En els cartells estan representades totes les activitats de la U. R. S. S.: l'agricultura, la indústria, l'ensenyament, la higiene, l'habitacle, etc.

Des del punt de vista artístic mostra l'enorme progrés de la litografia i de la impremta, ensems que el nombre considerable de dibuixants que es dediquen als cartells i «cromos». Totes les estacions de la immensa Rússia estan farcides de cartells, així com les escoles, tallers i fàbriques.

Els russos contemplen aquest art i el comenten, tant des del punt de vista artístic com de la propaganda de les idees que ara imperen a Rússia.

S'ha de dir, però, que abans de la Revolució les Arts Gràfiques ja tenien gran increment, sobretot a Sant Petersburg, on hi havia una muníó d'artistes agrupats entorn de la [illegible] «Le monde des arts», que dirigia Serge de Diaghilev. Pot dir-se que Petersburg fou la ciutat de les Arts Gràfiques. Entre Moscou i Petersburg hi havia una diferència en la ciutat nova, sinó les grans avingudes i els palaus moderns edificats sota el signe d'una arquitectura Lluís XVI i Imperi, s'adeia a la modernitat de les Arts Gràfiques i introduïa els progressos que arribaven de l'Occident. Mentre que Moscou, la ciutat milenària, amb les seves muralles del Kremlin, les nombroses esglésies, les cases inspirades en l'antiga arquitectura de fusta, amb un color pintoresc i atractiu tant del gust dels russos. Hi ha una altra diferència encara entre [illegible] dues capitals: Petersburg és la ciutat de l'aristocràcia i Moscou, la de la burgesia.

Naturalment, les Arts Gràfiques adquireixen una gran [illegible] després de la Revolució, a Moscou. L'art [illegible] popular és el que domina, i, per tant, la influència de Leningrad és nulla.

Hem de fer constar, [illegible] dada interessant, que les ilustracions han fet que les novelles de Gorki assolissin tiratges de [illegible] 200 d'exemplars.

Les obres de Xolokhov i de Fedeev tenen regularment un tiratge de 3 a 4 milions d'exemplars.

Els artistes que han [illegible] donar aquest impuls a les Arts Gràfiques de la U.R.S.S. són Favorski, Deineka, Schiffrine, Kravtxenko, Dekhterev, Motxalov, Pimenov, Pikov, Budagoski i altres de menys renom.

TEMES SOCIALS

Revisió del valor de la Propietat Urbana per a rebaixar el preu dels lloguers

La propietat urbana està a bastament defensada per estaments oficials tals com la Cambra de la Propietat Urbana, declarada entitat oficial en temps de la dictadura de Primo de Rivera, i que obliga a tots els petits i grans propietaris urbans a cotitzar i, és clar, a associar-se, altrament són penyorats exactament igual que si el que imposa la penyora fos una entitat veritablement oficial, una autoritat.

Aquests senyors propietaris s'esgarrifen davant la construcció de la Casa Bloc per a obrers que construí la Generalitat de Catalunya.

Aquests senyors són propietaris de cases mancades de les més elementals regles de la higiene i cobren lloguers exorbitants.

Al II Congrés d'Esquerra Republicana, celebrat el juny del 1933, uns militants del partit presentaren una ponència, que fou aprovada, amb relació a la propietat urbana. Per considerar-la d'interès la reproduïm a continuació:

REVISIO DEL VALOR DE LA PROPIETAT IMMOBILIARIA URBANA PER TAL DE PROMOURE UNA BAIXA DELS LLOGUERS DELS ESTATGES MODESTOS

«D'acord amb el Decret del Govern de la República, data 16 de juny del 1932, la taxació dels lloguers actuals ha de fer-se tenint en compte per a fixar els nous preus, la contribució, despeses i interès del capital, atenint-se a l'època de la construcció

Creiem nosaltres que el Govern no ha de fer res més que posar a la pràctica l'esmentat Decret, i com a dada demostrativa de la proporció en què pot ésser feta aquesta rebaixa, ve determinada per les xifres que es detallen a continuació:

Cost i rendiment de la Propietat Urbana, en 1932

CLASSE OBRERA	
153.128 estatges a 50 m2; 7.656.420 m2 a 127 ptes. el m2	972.365.340 ptes.
CLASSE MITJANA	
63.803 estatges a 90 m2; 5.742.315 m2 a 130 ptes. el m2	746.500.950 ptes.
CLASSE RICA	
38.282 estatges a 150 m2; 5.742.315 m2 a 140 ptes. el m2	803.924.100 ptes.

TAL COM ES PACTA EL LLOGUER ACTUALMENT, LA PROPIETAT ES VALORA EN 2.522.790.30 pessetes.

Rendiment anual dels estatges

CLASSE OBRERA	
153.128 estatges a 780 pessetes l'any	119.440.152 ptes.
CLASSE MITJANA	
63.803 estatges a 1.500 pessetes l'any	95.705.250 ptes.
CLASSE RICA	
38.282 estatges a 2.700 pessetes l'any	103.316.400 ptes.
TOTAL RENDIMENT DE LA PROPIETAT URBANA	318.506.802 ptes.

Estatges fets del 1910 al 1930

CLASSE OBRERA	
47.072 estatges a 50 m2; 2.352.600 m2 a 127 ptes. el m2	298.780.200 ptes.
CLASSE MITJANA	
19.605 estatges a 90 m2; 1.764.450 m2 a 130 ptes. el m2	229.378.500 ptes.
CLASSE RICA	
11.363 estatges a 150 m2; 1.764.450 m2 a 140 ptes. el m2	247.023.000 ptes.
VALOR DELS ESTATGES FETS DEL 1910 AL 1930	775.181.700 ptes.

Estatges fets del 1887 al 1910

CLASSE OBRERA	
28.203 estatges a 50 m2; 1.410.150 m2 a 63'50 ptes. m2	89.544.525 ptes.
CLASSE MITJANA	
11.751 estatges a 90 m2; 1.057.590 m2 a 65 ptes. el m2	68.743.350 ptes.
CLASSE RICA	
7.051 estatges a 150 m2; 1.057.650 m2 a 70 ptes. el m2	74.035.500 ptes.
VALOR DELS ESTATGES FETS DEL 1880 AL 1910	232.323.375 ptes.

Estatges fets del 1855 al 1887

CLASSE OBRERA	
58.083 estatges a 50 m2; 2.904.150 m2 a 47.63 ptes. m2	138.914.664'50 ptes.
CLASSE MITJANA	
24.201 estatges a 90 m2; 2.187.090 m2 a 48'75 ptes. m2	106.181.887'00 ptes.
CLASSE RICA	
14.521 estatges a 150 m2; 2.178.150 m2 a 52'50 ptes. m2	114.352.875'00 ptes.
VALOR DELS ESTATGES FETS DEL 1855 AL 1887	359.449.427'50 ptes.

Estatges fets del 1830 al 1855

CLASSE OBRERA	
26.271 estatges a 50 m2; 1.313.550 m2 a 35'72 ptes. m2	46.920.006 ptes.
CLASSE MITJANA	
10.946 estatges a 90 m2; 985'140 m2; a 36'56 ptes. m2	34.814.718 ptes.
CLASSE RICA	
6.568 estatges a 150 m2; 985.200 m2 a 39'37 ptes. m2	38.787.324 ptes.
VALOR DELS ESTATGES FETS DEL 1830 AL 1855	120.522.048 ptes.

Resum de la Propietat revisada

VALOR DELS ESTATGES FETS DEL 1919 AL 1930	775.181.700 ptes.
» » » » » 1887 » 1910	232.323.375 »
» » » » » 1855 » 1887	359.449.427 »
» » » » » 1830 » 1855	120.522.048 »
	1.487.476.550 ptes.
VALOR DE LA PROPIETAT REVISADA	1.487.476.550 ptes.
INTERES AL 6 PER 100	89.248.593 »
INTERES DE LA PROPIETAT EN L'ANY 1932	318.506.802 ptes.
INTERES DE LA PROPIETAT REVISADA	89.248.593 »
DIFERENCIA FAVOR DE LA BAIXA DE LLOGUERS	228.258.208 ptes.

(MANCA AFEGIR A LA XIFRA DE 89.248.593 PTES. EL VALOR DELS TERRENYS, PLUS VALUA I CONTRIBUCIO.)

Feta la revisió de la propietat i dels arrendaments urbans atenint-se al període de la construcció, contribució i millora dels terrenys, el sobrant que en resulti després de cobrats els interessos normals ha de repartir-se en forma gradual, ultra els llogaters, obrers i de la classe mitjana, fins un tipus de renda anual que es pot deixar per a determinar en el moment de la seva aplicació. A tal efecte, serà feta una escala de lloguers de la classe obrera i classe mitjana, pagant els llogurs en relació a la seva renda, tot procurant sempre que el propietari en cobri els interessos del capital que hi té esmerçat i les despeses; són de lliure contractació per part dels propietaris els estatges destinats a la classe alta.

Ha de crear-se un organisme mixt d'administració i control de la propietat urbana.

El Consell de l'esmentat organisme estarà compost de representants de la Cambra de la Propietat, de la Cambra de Llogaters i presidit per un representant del Conseller de Justicia

A més a més, serà intervingut per tots aquells organismes oficials competents.

Temes socials

LA CONVERSA STALIN - WELLS

El que diu Ramon J. Sender

La publicació de la conversa Stalin-Wells ha despertat molta curiositat i força interès entre els homes, de totes les tendències obreres, que s'interessen per les qüestions socials. Nosaltres, amatents a tot el que pugui interessar als treballadors de casa nostra, recollirem la conversa sostinguda a Moscou ente Stalin i Wells —vegi's LA HUMANITAT dels dies 24 i 26 de febrer— i els comentaris que hi feren Bernard Shaw, J. M. Keynes i el propi Wells —LA HUMANITAT dels dies 15, 16 i 17 de març—. Avui, en no voler privar els nostres lectors del comentari del vigorós escriptor R. J. Sander, publiquem íntegra l'opinió de l'autor de «Imàn»:

«En l'entrevista Wells-Stalin, celebrada fa poc temps a Moscou, el gran novellista Wells exposa un punt de mira que voldria ésser conciliador entre la tècnica i la intelligència angleses i nord-americanes i el capitalisme d'Estat. Es a dir —per a traduir-ho als seus veritables i més expressius termes—, entre el capitalisme en la seva fase més alta i el comunisme. Wells, que ho sap gairebé tot, ignorava el que saben a Rússia. Plantejava en la seva històrica entrevista qüestions que considerava noves, feia proposicions amb el posat de l'inventor que insinua els seus secrets més preats. I Wells, que s'ha acostat a les velles cultures desaparegudes, que ha tractat de penetrar a la selva del futur, ignorava l'entranya i l'essència de la nova cultura soviètica, en la qual tots els seus secrets de gran inventor, les seves proposicions i les seves insinuacions conciliadores ja fa temps que han estat analitzats, estudiats i resolts. La falsa posició d'un home com Wells en una qüestió tan elemental és la cosa més especial del cas.

A Wells li passa el mateix que a molts grans escriptors del seu temps. El bosc que plantà en la seva joventut ha crescut, s'ha espesseït i li priva de veure al seu voltant. Es curiós —el millor de l'entrevista— que Wells no s'hagi assabentat d'allò que hores d'ara la gent culta de menys de trenta anys ja sap a tots els països. I que amb aquest «no assabentar-se» digui a Stalin: «Em sembla que en comptes d'accentuar l'antagonisme que actualment existeix entre l'oligarquia financera i el socialisme, hauríem d'esforçar-nos, contràriament, a establir, dins de l'ambient actual, un idioma comú per a totes les forces constructives». I Wells ofereix l'exemple de l'«economia dirigida», que tracta de limitar els guanys dels grans Trusts i monopolis als Estats Units. Les respostes de Stalin, correctes i exactes, no són una «lliçó socialista», sinó alguna cosa més important: una reacció incontestable del bon sentit. Wells representa la fantasia liberal d'un home culte que ha arribat a creure en un cert poder màgic de la tècnica industrial i de la tècnica financera, capaces de viure per elles mateixes independentment dels interessos polítics que les animen. Stalin, home d'acció, d'experiència i de responsabilitat, fixa les vaguetats de l'escriptor anglès i les presenta en ordre dialèctic per tal que el mateix Wells vegi la seva inconsistència o la seva impossibilitat. Però Wells no les veu. I segueix en el seu tema.

Entre els comentaris a aquesta entrevista n'hi ha dos de molt significatius. El de Bernard Shaw, el qual acusa Wells de no «haver escoltat», de no saber escoltar, de creure que ho sap tot i, naturalment, que sap millor que ningú el que ningú sap, i el de Keynes, el famós economista, el qual està d'acord amb el novellista i diu que aquest se les va heure, en l'entrevista, no amb un home, sinó amb un gramòfon. O sigui, que acusa Stalin de la mateixa cosa: de no escoltar. Si creiem cadascun dels dos ilustres comentaristes, ni Wells ni Stalin no volgueren sentir els arguments en contra. Això no és cert, perquè hom veu com Stalin contesta en diversos tons —amb arguments diferents— una mateixa tesi sostinguda reiteradament, obstinadament, per Wells. I perquè al llarg de l'entrevista ni un sol cop Stalin no usa ni un mot ni una frase del lèxic usual en la vida política dels Soviets. El resultat d'aquesta entrevista és favorable en tot a Stalin, tot deixant de banda les consideracions polítiques. Es pura i simple dialèctica.

Un dels errors de Wells consisteix en el càlcul de les forces socials d'avui i de prendre com a fins el que no són altra cosa que mitjans. Al cap i a la fi el maquinisme no és sinó un grau en el procés de perfecció dels utensilis de l'home de Cromagnon. Ahir pertanyia a l'home poder. Avui, a l'home econòmic. Demà, a la collectivitat. Per tal que la tècnica, la cultura positiva segueixin el seu camí ascendent cal realitzar innovacions socials que creïn condicions econòmiques adients. I aquestes innovacions no les pot realitzar el bon desig, el seny, la inclinació al bé, la tendència al nou —la «novedositat» femenina—, ni el bon gust, sinó el poder polític. En el fons de la qüestió batagaven dues tendències, que no arribaren a plantejar-se, potser perquè en elles hi ha un perfil polític massa concret. Wells preguntava tot afirmant: «¿Es pot arribar al poder polític per les bones?» Per a Wells, Roosevelt és un exemple esperançador. Per a Stalin, Roosevelt és una confirmació d'alguna cosa prevista. L'altre error, el del càlcul, consisteix, en Wells, a atribuir a les classes mitges intellectuals independència respecte dels Governs i de les dues classes socials extremes. Aquesta independència, que sols pot donar-se en l'individual i en un terreny moral, no té cap força política. S'ha vist en la història dels darrers cinquanta anys. I en l'individual, ací hi ha el mateix Wells, equidistant de totes les sectes, fora de tots els cercles que, tanmateix, davant la pedra de toc de la U.R.S.S. es converteix immediatament en la bandera dels conservadors. Vulgui-ho o no, davant el fet soviètic, totes les seves argumentacions a favor d'una «intelligència suau» amb l'avançada capitalista són ajudades pel millor de l'avanguarda imperial més forta d'Europa. I sobre això cal meditar una mica.»

ALIMENTS DIETÈTICS I DE RÈGIM
Casa Serribas
ESTOMAC I INTESTINS
DIABETIS — ALBUMINURIA — INFANCIA ETC
CARRER LLURIA, 62
(entre Consell de Cent i Aragó)
SALMERON, 222
MANSO 72 (davant del Mercat)

Sota l'estat de guerra

*

DETENCIONS A PUIGCERDA

A Puigcerdà han estat detinguts Alfons Carrillo i López i Benigne Díaz i González, acusats d'haver pres part en els successos ocorreguts a Astúries durant el mes d'octubre passat.

Probablement seran traslladats a Barcelona

MANIFESTACIONS DE L'AUDITOR

Ahir, al migdia, en rebre els informadors, l'auditor de la Divisió els manifestà que havia aprobat la sentència recaiguda en Consell de guerra celebrat darrerament contra Ricard Altabas, i que sobreseïa les causes número 285, 250 i 297, per ésser desconeguts els autors dels fets que motivaren la seva instrucció.

DILIGENCIES DE PLENARI ENLLESTIDES

El comandant jutge senyor nric Bibiano ha enllestit les diligències de plenari en la causa instruïda amb motiu dels fets d'octubre contra els senyors Pere Sala i Menéndez, Badia i Guarner, els quals es troben en rebellia.

PRESENTACIO

Ahir es presentà al jutge senyor Bibiano l'ex-agent de policia del rondi especial de Miquel Badia, senyor Joan Sanxo, el qual no pogué fer-ho immediatament d'ésser alliberat per haver romàs detingut governatiu uns dies.

ELS FETS DE MANRESA

Ahir es presentà espontàniament al jutge que instrueix el sumari pels fets de Manresa, que és el tinent coronel senyor Martínez Peñalver, el vei de Sampedor Joan Ruiz i Casandàlia, el qual estava reclamat per l'esmentat jutge com a suposat complicat en els fets ocorreguts el passat octubre a Manresa.

La declaració durà més de dues hores i en acabar aquesta fou traslladat a la presó a disposició del senyor Peñalver.

LA CAUSA PELS FETS DE BADALONA

Se'ns assegura que en la causa que s'instrueix pels fets ocorreguts el passat més d'octubre a Badalona, ha estat sobreseguda la part corresponent al processat Joan Manen i Penas. També se'ns diu que el jutge instructor esmentat ha decretat la llibertat provisional, sota fiança, del processat Pere Cané i Barceló.

LA LLIBERTAT DEL SENYOR FRANCESC VIADIU

Si bé el jutge senyor Bibiano va decretar la llibertat provisional del senyor Francesc Viadiu, diputat al Parlament català, aquest no fou posat en llibertat fins ahir, dissabte, a la tarda. Esperaven el senyor Viadiu a la sortida de l'«Uruguay» bon nombre d'amics i correligionaris que el reberen amb mostres d'entusiasme.

CAUSA SOBRESEGUDA

Ha estat sobreseguda la causa que instruïa el tinent coronel senyor Martínez Peñalver per homicidi de Ramon Bassagaña i Nuri, de Tordera. Sembla que aquest fou trobat mort després d'un tiroteig que, en companyia d'altres, sostingué amb la guàrdia civil.

LA CAUSA PELS FETS DE TELEGRAFS

El jutge tinent coronel senyor Martínez Peñalver ha declarat conclús el període de plenari en la causa que instrueix pels fets de Telègrafs. Els processats en aquesta causa són dotze, o sigui: Camil Roca de Olonder, Domènec Sillero i Gómez, Francesc de Francisco i Sorig, Elies Mora i Lanau, Ildefons Ruiz, Manuel Leandre i Soler, Pau Arias i Domènec, Francesc Parrondo i Martínez, Manuel Solana i Fando, Francesc Càndid de Francisco, Miquel Vaca i Salvo i Josep Guillen i Beneito. Aquesta causa porta el número 141.

ANUNCIS OFICIALS

*

EDITORIAL LLIBERTAT S. A.

Per acord del Consell d'Administració d'aquesta Societat i en compliment de l'article 21 dels Estatuts, es convoca als senyors accionistes a la Junta General Ordinària anual, que tindrà lloc al domicili social, Ronda Universitat, 25, el dilluns, dia 25 del corrent mes, a les quatre de la tarda.

Per a assistir a la Junta serà necessària la possessió de deu Accions, i els Accionistes podran, d'acord amb l'article 22 dels Estatuts, reunir-se i confiar la representació de les seves Accions, com a mínim deu, a un d'entre ells.

Barcelona, 8 de març del 1935.

SOCIETAT GENERAL D'AIGUES DE BARCELONA

El cupò núm. 40 de les Obligacions 6 per 100, sèrie D, vencedor el primer d'abril pròxim, es pagarà a partir de l'esmentada data, deduïts els impostos legals, a la Societat Anònima Arnús-Garí, Passeig de Gràcia, 9.

Barcelona, 23 de març del 1935.

AGRUPACIO MUTUA DEL COMERÇ I DE LA INDUSTRIA

En compliment de l'article 67 del Reglament, es convoca tots els senyors associats a la Junta General Ordinària que tindrà lloc el dia 31 de l'actual mes, a dos quarts de nou del matí, al Teatre Victòria, Francesc Lairet, 65 i 67, Barcelona, 22 de març del 1935. — El Secretari General, Joan B. Soler i Bru.

AGRUPACIO MUTUA DEL COMERÇ I DE LA INDUSTRIA

En ús de les facultats de l'article 97 del Reglament, convoca a tots els senyors associats a la Junta General Extraordinària que tindrà lloc el dia 31 de l'actual mes, immediatament després d'acabada l'Ordinària, al Teatre Victòria, Francesc Lairet, 65 i 67, Barcelona, 22 de març del 1935.—El Secretari General, Joan B. Soler i Bru.

COMPANIA HISPANO-AMERICANA DE ELECTRICIDAD, S. A.

A partir del dia 1er. d'abril del 1935, es pagarà el cupó núm. 59 de les Obligacions 6 per 100, emeses per aquesta Companyia el 22 de juny del 1920, a raó de

Pessetes 6'99 per Obligació

als següents Bancs espanyols i, a més, als estrangers de costum:

Banco Español de Crédito, Madrid.
Banco Urquijo, Madrid.
Banco de Vizcaya, Madrid.
S. A. Arnús Garí, Barcelona.
Banco de Vizcaya, Bilbao.

Madrid, 15 de març del 1935. — El Secretari del Consell d'Administració, Miquel Vidal i Guardiola.

· GOVERN GENERAL ·

LES RELACIONS ENTRE EL SENYOR PORTELA I EL SENYOR PIC --- L'ACADEMIA DE BELLES ARTS --- UNA MEMORIA DE LA COMISSIO ENCARREGADA DE REMEIAR L'ATUR FORÇOS -- DILLUNS ES FESTA A LA GENERALITAT, I DE PRECEPTE

El senyor Portela ja comença a acostumar-se en rebre els periodistes. Ahir no va poder resistir tampoc el desig de saludar-los, i els digué:

—M'ha visitat el senyor alcalde, amb el qual he conversat sobre diferents assumptes, sempre amb aquell esperit de collaboració estreta que és convenient per tal d'encaminar degudament les actuacions oficials de Catalunya. També ha estat ací la senyora Mercè Güell, la qual m'ha lliurat 500 pessetes pels guàrdies ferits. Altres mil pessetes m'ha portat el senyor Nonell, en nom dels fabricants de l'alt Llobregat, per a l'esmentat fi.

He estat visitat, també, pel comte de Güell, com a president de l'Acadèmia de Belles Arts. Hem parlat extensament de la manera que caldrà instal·lar, de la forma més adient, aquella entitat, que és un element tan fort per a la vida artística catalana. Per últim, acabo d'entrevistar-me amb la ponència que fou nomenada per tal d'estudiar la manera de remeiar l'atur forçós. El treball d'aquests senyors mereix el màxim elogi, que tinc interès a consignar. M'han lliurat una memòria, de la qual dono compte en una nota que els facilitarà l'Oficina de Premsa.

—La pregunta que es fa de rigor: El vostre viatge a Madrid?

—No sé res. Encara sóc ací. Cal cenyir-se a la realitat, que exigeix ocupar-se del més urgent i el més pràctic. Cal concentrar l'atenció en els assumptes més urgents, encara que no quedi temps per als altres que —com aquest de Catalunya— tenen tanta importància i transcendència.

—Quedaran ja pocs problemes... —insinuà un periodista.

—Sí, encara en queden alguns. L'activitat de les Corts en aquests darrers dies, l'acusació contra Azaña... era quelcom viu que requeria pensar-hi per tal de sortir de la dificultat del moment... I, res més —tallà el senyor Portela— fins el dia que tingui el gust de dinar amb vosaltres.

—Serà festa el vinent dilluns?

—Sí, serà festiu. En això no hi ha oposició. Es festa religiosa i de guardar. Amb això el governador s'acomiadà dels periodistes.

Diverses notes

La nota a què es referí el senyor Portela, a l'entrevistar-se amb els periodistes, és la següent:

«La Ponència encarregada de rebre les iniciatives que es formulin per a posar remei a l'atur forçós i de proposar en el seu dia els acords oportuns, ha presentat al senyor governador general de Catalunya la memòria que, a tal efecte, ha redactat, després d'un minuciós estudi del problema.

En aquesta memòria, són recollides, degudament classificades i sistematitzades, totes les suggerències que, amb respecte a obres d'interès general a realitzar en aquesta regió, s'han vingut produint aquests darrers dies, per corporacions públiques i els elements tècnics en els diversos rams d'obres públiques, carreteres, camins veïnals, ferrocarrils, ports, obres hidràuliques, monts, etc., en termes que, d'aconseguir-se portar a la pràctica el pla proposat, quedaria força atenuat l'atur obrer a Catalunya.

El senyor governador general s'ha fet càrrec de la tasca portada a cap per la Ponència i ha promès estudiar amb tot interès aquest assumpte i elevar-lo al Govern de la República, per a la resolució que aquest estimi convenient.»

El Congrés Internacional de Publicitat

«Han visitat el governador general de Catalunya el senyor Joan Domènec i Vilar, president del Publi Club i el senyor Casimir Barnils, delegat organitzador del V.è Congrés Internacional de Publicitat, que ha de tenir lloc a Barcelona els dies 20 a 24 del proper mes d'abril, per tal de fer-li saber el nomenament de president del Comitè d'Honor, per a S. E. el President de la República, senyor Nicet Alcalà Zamora, i la vice-presidència per al senyor Portela.»

Serveis Tècnics d'Agricultura - Concurs d'aviram de raça Prat

Organitzat pels Serveis de Ramaderia, es celebrarà, a Sant Boi de Llobregat, el dia 11 del vinent abril, un concurs per a la millora de l'aviram de raça Prat.

Podran concórrer al concurs, portant les seves aus, agricultors de la comarca zootècnica del Baix Llobregat i Pla de Barcelona.

El concurs està dotat amb setcentes trenta pessetes en premis. Per a presentar aviram al concurs no és necessari la inscripció, n'hi ha prou amb ésser al lloc del concurs abans de les nou del matí del dia de la seva celebració.

El «Butlletí Oficial»

En la seva edició d'ahir publicà, entre altres, les següents disposicions:

Ordre rectificant la del 21 de febrer d'enguany en el sentit que el representant de la Presidència de la Generalitat que haurà de presidir el Tribunal encarregat de resoldre el concurs per a l'adjudicació de la càtedra de Dret de la Institució d'Estudis Comercials, és el senyor Amadeu Hurtado i Miró, president de l'Acadèmia de Jurisprudència i Legislació de Barcelona.

Ordre nomenant, a proposta del Tribunal corresponent, el doctor Joaquim Alier i Gómez, cap del Laboratori Mèdico-Antropomètric de l'Institut Psicotècnic de la Generalitat de Catalunya.

Ordre donant publicitat al decret del Ministeri de Justícia del Govern de la República del 12 del mes que som, declarant inhàbils al Registre de la Propietat de Reus els dies que s'esmenten.

Ordre nomenant el senyor Joaquim de Querol i de Rius per al càrrec de vocal del Patronat d'Assistència Social de Tarragona, en substitució del senyor Josep López i Bertran, que ha presentat la dimissió.

Comissaria Delegada a Lleida. — Circular relativa al pagament dels havers a les dides que tenen a llur càrrec expòsits i orfes procedents de la Casa de Maternitat i Filloles.

L'ORDRE PUBLIC

*

DETENCIONS

La policia a la barriada de Cases Barates a Horta, i, després de nombrosos escorcolls, practicà la detenció d'Alexandre Gràcia i Hernàndez, Manuel Muñoz i Diaz, Miquel Sàenz i Sevilla, Julià Domínguez i Rodríguez i Joan Garcia i Poblador, considerats com a individus d'idees extremistes.

Els dos citats en primer lloc tenen antecedents, segons la policia, per haver militat activiment a la C. N. T.

DENUNCIA

Maria Martínez, domiciliada al carrer de Pelai, denuncià que del seu domicili havien estat robades unes 300 pessetes.

No acusà ningú.

UNA AGENCIA DE CONFIANÇA

Ha estat denunciat al jutjat de guàrdia per Salvador Tordera el següent cas:

Salvador Tordera posà un establiment de queviures i encarregà de totes les gestions administratives, per tal de posar-se d'acord amb les lleis vigents, una agència de les que es dediquen a aquestes activitats. Oberta la botiga es presentaren dos funcionaris de l'Ajuntament que, en constatar que no estava en regla, el comminaren a tancar.

Visità l'agència, a la qual hem alludit, i allí li comunicaren que amb 300 pessetes tot s'arranjaria. Les lliurà i no serviren de res, ja que rebé altra vegada l'ordre de tancar si no volia incórrer en noves responsabilitats.

Davant d'això, Salvador Tordera denuncià el fet i el jutge ordenà la detenció de Josep Odino i Sànchez i Enric Mateu i Jove, que són els agents de negoci que fa referència la denúncia presentada.

A més a més, el jutge els acusa d'injúria i calumnia a un funcionari públic, el qual digueren haver lliurat les 300 pessetes donades pel denunciant.

LA TASCA DEL SENYOR SANTIAGO

L'expedient instruït pel senyor Vivenç Santiago amb motiu dels fets ocorreguts al carrer de Provença ja està acabat. Per aquesta causa l'esmentat expedient ha passat a l'Auditoria de Guerra.

EL DEFENSOR DE JOSEP MARTORELL NEGA QUE AQUEST PRENGUES PART EN L'ATRACAMENT A LA CASA DELS EX-COMTES DE SERT

L'advocat senyor Medina ha tornat qualificada la causa que, per l'atracament a la casa dels ex-comtes de Sert es segueix contra el detingut Josep Martorell, conegut per l'«Enemic número 1».

El seu defensor nega que el processat sigui l'autor del que se l'acusa i demana, entre altres proves, la declaració del condemnat Josep Sòria i Lucas, que actualment es troba com plint condemna en un dels penals de la península.

Es creu que s'accedirà al que demana el defensor i la causa, malgrat ésser d'urgència, no es veurà amb la rapidesa que hom cregué en un principi.

EL CAP DE POLICIA DIU ALS PERIODISTES QUE NO FOU ATRACAMENT, SINO ROBATORI EL QUE PASSA A TERRASSA

El cap superior de policia, senyor Alvarez Santullano, en la conversa que sostingué ahir, a la nit, amb els periodistes, els manifestà arran de l'atracament de Terrassa, que no fou atracament, sinó robatori i que no tenia cap més notícia que comunicar-los.

Fins l'hora que estigué el cap superior de policia conversant amb els repòrters, no s'havia practicat encara cap detenció relacionada amb aquest fet.

DETINGUTS, A LA PRESO

A la disposició del cap superior de policia i amb caràcter de detinguts governatius, han passat a la presó tres detinguts coneguts com extremistes, els quals, segons la policia, es creu que són els principals organitzadors dels actes de sabotatge i d'altra mena.

Els detinguts no han passat a la disposició de l'auditor perquè encara manquen algunes diligències, totes elles relatives a la participació que hagin pogut tenir els detinguts en els fets al·ludits.

DETENCIO DE RECLAMATS

La policia ha detingut i han estat posats a la disposició dels jutjats que els tenia reclamats Antoni Mestres i Garcia, xofer, autor de l'atropellament a Jaume Carbonell, el qual fet passà al carrer de Provença. Enriqueta Vila, reclamada per estafa. Emili Llorenç i Oliver i Joan Olivella i Casals, per alçament de béns interessats pel jutjat número 16. Ettenesio Mario i Jeanne, per danys i Hermínia Bujia i Fernàndez, reclamada per un jutjat per incompliment d'un arrest.

LA LLUM VEN...

La llum ho fa vendre tot, perquè tot ho meravella i magnifica, si, naturalment, està ben distribuïda sobre l'objecte i no enlluerna el transeünt. Es menys dificil acumular les llàmpares que utilitzar-les bé. La iluminació dels vostres aparadors ha de cridar l'atenció del vianant i no projectar la llum només que damunt el que desitgeu oferir-li. Visiteu la Sala de Demostracions d'iluminació de la «Companyia Barcelonesa d'Electricitat» (Girona, número 1), o bé telefoneu al número 16545 (int. 514) i us trametrem, sense que això us faci adquirir cap mena de compromis, un dels nostres agents especialitzats que vindrà a visitar-vos, i us ilustrarà sobre la delicada tasca d'iluminar perfectament el vostre establiment comercial. No malverseu la llum; aprofiteu-la convenientment. Possiblement amb el mateix valor del consum que feu ara obtindreu més llum

INFORMACIO DE L'ESTRANGER

LA CONFERENCIA DE PARIS

(Ve de la pàgina 1.a)

tots els obstacles que es presentin al nostre pas.

La nostra determinació de cooperar a la seguretat i a la pau d'Europa — ha seguit dient Mussolini — està avalada per milions de baionenetes d'acer, i demà ens trobarem disposats a mostrar el nostre esperit de coratge, animats per la gloriosa Itàlia feixista.»

LA NOTA ITALIANA I LA FRANCESA DIFEREIXEN EN EL TO

Berlin, 23. — La «Gaceta General d'Alemanya» fa notar, en el seu article editorial, que existeix palesa diferència entre la nota francesa i la italiana, lliurades abans d'ahir a la nit al Govern de Berlin. La nota italiana — diu el periòdic — reconeix el principi de completa sobirania per a Alemanya i confirma la igualtat de drets, mentre que França, en la seva nota, es limita a repetir les seves reivindicacions de seguretat per tal d'impedir la realització de l'esmentada igualtat de drets.

«Les notes difereixen, així mateix, en el to — afegeix l'esmentat periòdic. — Els aliats foren els que primer violaren el Tractat de Versalles, perquè no es desarmaren, i per això, la seguretat de tots els Estats es féu illusòria. No és gens difícil oposar a cadascuna de les tesis de la nota francesa, una altra tesi contrària.»

El «Correu de la Borsa» escriu que les notes francesa i italiana constitueixen una prova palesa de la veritat. Precisament — afegeix — aquells que en les seves paraules abracen tot Europa i volen assegurar la pau universal, no tenen cap mena de sentit de la realitat, i impedeixen que desapareixi la tensió. Amb tot, «les condicions per a la pacificació d'Europa, actualment, són millors que mai.»

El «Voelkischer Beobachter», òrgan nacional socialista, diu:

«La protesta francesa s'assembla, en tots els seus punts, a la nota de Bartgou, del 17 d'abril del 1934, que va impedir, definitivament, la solució del problema del desarmament per mitjà d'un acord de totes les grans potències. Totes les proposicions fetes per França han servit, únicament i invariablement, per a impedir la realització de la igualtat de drets, promesa solemnement a Alemanya per la declaració de desembre del 1932.

El «Berliner Lokal Anzeiger» declara:

«La nota francesa posa al descobert la intenció de França de posar a Alemanya en una situació difícil, per tal d'atemptar després contra els seus drets naturals i sobirans. Aquestes temptatives cal que siguin rebutjades amb tota energia, sobretot, perquè les raons invocades per França no tenen cap fonament.»

La «Gaceta de la Creu» remarca que no es tracta d'una gestió col·lectiva de les potències occidentals, gestió que hauria pogut compliar seriosament la situació diplomàtica.

FRANÇA REFORÇA LA FRONTERA AMB ALEMANYA AMB TROPES DE LA FRONTERA ITALIANA

Niça, 23. — Ha causat enorme excitació la notícia que el Govern té el propòsit de trametre a la frontera amb Alemanya més tropes franceses per a vigilar tota aquella zona. Aquestes forces es treuran de la frontera franco-italiana per considerar-se que no és necessària la seva presència en ella després d'haver-se afiançat l'amistat entre França i Itàlia.

Les excitacions tenen per origen principal la considerable pèrdua econòmica que suposa per al comerç de la zona sud-est de França la presència de grans contingents militars.

S'ha pogut comprovar que els caps militars encarregats dels canvis de guarnicions ja estan realitzant treballs encaminats a trasladar nombrosos contingents militars de la frontera franco-italiana a la frontera franco-alemanya.

Aquestes notícies procedeixen de font autoritzada.

CHAMBERLAIN CONSIDERA L'ACTUAL SITUACIO COM LA DE L'ANY 1914

Londres, 23. — La tivantor que existeix actualment a Europa és molt semblant a la que existia poc abans d'esclatar la guerra europea. Els esperits, arreu d'Europa, avui dia, es troben tan excitats també com estaven precisament en els dies que precediren la terrible conflagració.

Així s'ha expressat Sir Austen Chamberlain i ha afegit:

«Les mateixes ostentacions de força i el mateix esperit bèllic, que tant ens hem esforçat a oblidar durant tots aquests anys, existiren a la tardor del 1914.»

ELS ALEMANYS FAN UNA SUBSCRIPCIO PER A PAGAR LES DESPESES DEL NOU EXERCIT

Berlin, 23. — De font oficial es declara que davant l'enorme quantitat de donatius en metàllic que els alemanys ofereixen al Govern per a ajudar a sufragar les despeses de la implantació del servei militar obligatori, el ministre de la Reichswehr ha manat obrir un compte en un important Banc de Berlin. Dit compte duu el nom de «Reconeixement a l'Exèrcit».

Per ordre del ministre s'admetran els donatius amb el mínimum de formalitats.

UNA GUERRA EUROPEA SERIA UNA GUERRA MUNDIAL

Washington, 23. — L'ambaixador de la U. R. S. S., senyor Trojanowski, ha declarat que una guerra europea «es convertiria inevitablement en guerra universal».

Trojanowski ha afegit que «Rússia està disposada a salvaguardar la integritat del seu territori, però es troba animada dels millors propòsits de pau i desitja desenrotllar el seu comerç amb els Estats Units».

DESACORD EN LA COMISSIO DE NEGOCIS ESTRANGERS DEL SENAT AMERICA SOBRE L'ACTITUD A PRENDRE

Washington, 23. — Key Pittman, president de la comissió de Negocis Estrangers del Senat, ha declarat que els Estats Units, donat que no pertanyen a la Societat de les Nacions, han d'abstenir-se d'intervenir el més mínim en la qüestió del rearmament d'Alemanya.

Pel contrari, James Pope, membre de la pròpia comissió de Negocis Estrangers a l'alta Cambra, creu que, en les actuals circumstàncies els Estats Units es troben en la impossibilitat de mantenir la seva neutralitat en el cas que arribés a esclatar una guerra europea.»

—Si esclatés una nova guerra a Europa —ha dit el senador James Pope, els industrials i plantadors de cotó dels Estats Units exercirien sobre el Govern una pressió irresistible per al manteniment de les rutes marítimes comercials per tal d'evitar la seva obstrucció.

CORDELL HULL ES PARTIDARI D'UTILITZAR LA INFLUENCIA MORAL PROP D'ALEMANYA

Washington, 23. — Cordell Hull ha declarat, en ésser interrogat pels periodistes, que el Govern dels Estats Units «es dóna perfectament compte que la situació europea és bastant delicada», i ha afegit que «el poble nordamericà es troba profundament inquiet davant els possibles desenrotllaments de l'esmentada situació».

Sense fer directament allusió de cap mena al Govern alemany, Cordell Hull ha declarat que el poble americà ha de fer ús de la seva influència moral per tal de recomanar l'estricta observància de totes les disposicions dels Tractats.

«NO HI HA PERILL DE GUERRA», DIU EL SECRETARI D'ESTAT DELS EE. UU :: ELS ALIATS NO HAN COMPLERT ELS SEUS COMPROMISOS

Washington, 23. — Als cercles competents es desment categòricament que el Govern dels Estats Units hagi redactat una nota de protesta contra les mesures militars alemanyes.

El secretari d'Estat del Gabinet, Mr. Wilson Colly, ha declarat que les mesures militars alemanyes «no impliquen cap perill de guerra».

Wilson Colly ha afegit:

«Els aliats no han acomplert llurs compromisos de desarmament que figuren al Tractat de Versalles».

L'ex-secretari d'Estat senyor Kellogg ha declarat que no hi ha cap perill de guerra a Europa i que las potències europees són responsables de la situació actual. Kellogg ha dit:

«A Versalles es comprometeren totes les potències a desarmar igual que Alemanya, i cap d'elles no ho ha fet.»

AMERICA DEL NORD CONSTRUIRA SIS NOVES BASES AERIES

Washington, 23. — La Comissió militar de la Cambra de Representants ha aprovat, per unanimitat, un projecte de llei autoritzant el Departament de Guerra per a construir sis poderoses bases aèries per a la defensa de les fronteres dels Estats Units.

LES NEGOCIACIONS DE L'AMISTAT ITALO-IUGOSLAVA

Viena, 23. — Es ja sabut que s'han iniciat importants negociacions entre Itàlia i Iugoslàvia, encaminades a eliminar completament les causes del conflicte entre ambdós països.

Tan aviat com aquestes negociacions arribin a un estat concret, el primer ministre de Iugoslàvia, senyor Jevtich, visitarà, amb tota seguretat, Roma on celebrarà una entrevista amb el senyor Mussolini i es signarà un acord entre Itàlia i Iugoslàvia.

Segons informacions de Iugoslàvia, dignes de tot crèdit, Itàlia està disposada a abstenir-se de cap acció respecte a problemes tals, com una restauració monàrquica a Austria. En relació amb Hongria, Itàlia suggerirà que aquell país abandoni la seva política revisionista.

Iugoslàvia enllestirà un Tractat d'amistat amb Albània i Itàlia, així com també un Tractat Comercial entre Itàlia i Iugoslàvia.

Sepu

SIGNIFICA QUALITAT I ECONOMIA

LA CRISI BELGA

VANDERVELDE DIU QUE EL GOVERN NO SERA PRESIDIT PER UN POLITIC

Bruselles, 23. — Interrogat per un periodista sobre la probable solució de la crisi, el líder socialista Vandervelde ha dit que la seva opinió és que el nou Govern no serà presidit per cap personalitat política.

Theunis ha declarat sobre la mateixa qüestió que l'encàrrec que li ha confiat el rei Leopold no és de formar nou Govern, sinó d'elaborar un programa, ja que «de res no serviria reunir en un Gabinet homes que estan en desacord».

NO HI HA EL PROPOSIT DE DESVALORAR EL FRANC

Bruselles, 23. — L'Agència belga oficiosa del Govern nega de falsó terminant que hi hagi el propòsit ni tan sols el projecte de desvalorar el franc belga o abandonar el patró or.

Diu que el president dimissionari, senyor Theunis, ha rebut del rei l'encàrrec d'estudiar les línies bàsiques d'un programa econòmic i que el programa que servirà de base al nou Govern nacional comprendrà la defensa del franc amb la paritat or actual, ja que tots els partits estan d'acord a reconèixer la necessitat d'assegurar la defensa del franc belga.

Contràriament als rumors que circulen, especialment a Londres, el mateix fet que el governador del Banc de Bèlgica, senyor Franck, hagi declinat l'encàrrec de formar nou Govern, demostra clarament que dit senyor creu que és el seu deure continuar al front del Banc de la nació per a defensar el franc.

ELS HOLANDESOS, PREOCUPATS PER LA SORT DEL FRANC BELGA A CAUSA DE LA CRISI

Amsterdam, 23. — Als cercles comercials holandesos es té certa inquietud per la difícil solució de la crisi a Bèlgica a causa que si la nació veïna abandona el patró or perjudicaria molt els negocis d'Holanda degut a les estretes relacions comercials que mantenen ambdós països.

Segons el periòdic «Nieuwe Rotterdamsche», ha descendit considerablement en aquests dies el volum de mercaderies que traspassen les fronteres

El mateix periòdic diu que la seva inquietud a causa dels rumors circulats de la creació a Bèlgica de l'anomenat «Sperr Belga», sobre base del marc alemany, és infundada. Afegeix que els decrets publicats a Bèlgica per a la regulació de les divises no han tingut més motiu que l'evasió de capitals i que el Banc nacional belga té suficients reserves or

Compara tècnicament la posició del franc belga amb la lira italiana i diu que si Bèlgica aconsegueix augmentar les seves exportacions podrà fer front a la situació financera.

LES ELECCIONS HONGARESES

S'han produït molts incidents

Budapest, 23. — La campanya electoral està resultant pródiga en incidents greus.

Comuniquen de Keszo, província de Baranya, que s'han produït col·lisions entre membres del partit de la Unió Nacional i altres que pertanyen al Partit de Petits Agraris. Hom ha de lamentar un mort i deu ferits.

DOCTOR PADROS DE GAONA

METGE - OCULISTA

Auziàs Marc, 31 (xamfrà Girona). — Telèfon 23548

BARCELONA

L'anglès Holder guanyà el «Cross» de les Nacions

JOAN, PRIMER CLASSIFICAT DELS ESPANYOLS, EN 21 LLOC

París, 23. — En presència del President de la República francesa i d'un públic molt nombrós, s'ha disputat, avui, a Anteuil, el Cross internacional, denominat de les Set Nacions.

Els representants d'Anglaterra han dominat des del començament de la prova. L'únic que els ha oposat resistència ha estat el belga Van Rumst, el quals fins a 300 metres abans de la meta ha figurat en tercer lloc.

Els francesos s'han mantingut al mig de l'escamot, i han portat a cap una actuació de conjunt inferior a l'esperada.

D'entre els espanyols el millor ha estat Joan, que ha arribat a la meta en unió dels francesos Angeard i Le Heurteur.

L'ordre d'arribada ha estat el següent:

2. Willing (Escòcia).
1. Holder (Anglaterra).
3. Litton (Anglaterra).
4. Clotte (Anglaterra).
5. Van Rumst (Bèlgica).
6. Maclane (Anglaterra).
7. Walker (Anglaterra).
8. Guillibon (País de Gales).
9. Burne (Anglaterra).
10. Bow (Escòcia).
11. Rerolle (França).
12. Flint (Escòcia).
21. Joan (Espanya).
22. Meneses (íd.).
34. Iradi (íd.).
41. Andreu (íd.)
44. Coll (íd.).
45. Camí (íd.).
51. Miró (íd.).
60. Cilleruelo (íd.).

En la classificació per equips triomfa, també, naturalment, Anglaterra. Espanya es classifica en sisè lloc davant Irlanda.

El corredor espanyol Mur abandonà a la meitat de la cursa.

EL CONFLICTE ITALO-ABISSINI

Dos mil dos-cents soldats més cap a l'Africa Oriental

Nàpols, 23. — El vaixell «Vulcania» sortirà el dia 27 cap a l'Africa Oriental. Portarà a bord 2.200 homes de la divisió de Florència.

L'existència d'or

ELS ESTATS UNITS POSSEEIXEN EL 39 PER 100 DEL TOTAL I EN VOLEN VENDRE

Nova York, 23. — La decisió del Secretari del Tresor Morgenha, de vendre a l'estranger or quan les ofertes rebudes siguin avantatjoses, és vivament comentada a Wall-Street, i es veu en dita decisió els dos aspectes següents:

Primer. El desig de realitzar un sanejament monetari mundial i buscar el mitjà de tornar a l'estabilitat corregint l'actual desigual repartiment de l'or al món, per tal de fer possible a les nacions que desitgin establir el patró or, constituir les necessàries reserves de metall groc.

Es posa de relleu a Wall-Street, que els Estats Units posseeixen 8.500 milions de dòlars en or, és a dir, el 39 per 100 dels estocs mundials.

Segon. El Govern dels Estats Units ha promès al Congrés fer tot el possible i necessari per a remonetitzar la plata constituint una reserva de 3-4, or i plata, que la situació internacional augmentà.

Per tal de reduir aquestes reserves, que són tan considerables, es proposen dos mitjans: augmentar les importacions de mercaderies i concedir crèdits exteriors. També s'aconsellà el canvi de plata per or.

El fill Joan de l'ex-rei d'Espanya, vol ésser advocat

Roma, 23. — El «Popolo de Roma» dóna la notícia que l'ex-infant Joan de Borbó, fill tercer de l'ex-rei d'Espanya, abandonarà el seu servei en la marina britànica per tal de matricular-se a la Universitat de Florència, en la qual estudiarà la carrera de Dret.

N. de la R. D'ésser certa aquesta notícia vindria a confirmar que l'ex-infant Joan no vol ni sentir parlar de la successió als drets de la corona d'Espanya.

ALS BALCANS

NO HI HA NEGOCIACIONS ENTRE BULGARIA I GRECIA

Sofia, 23. — De font oficial s'ha declarat que fins ara no s'han entaulat negociacions de cap classe entre Bulgària i Grècia per a la resolució de les qüestions en litigi que existeixen entre els dos països.

Topada entre contrabandistes iugoslaus i policia austríaca

Viena, 23. — Comuniquen al periòdic «Kerntner Tageblatt» que a les immediacions de la localitat de Lawaeand, frontera austro-iugoslava, s'ha registrat un tiroteig entre contrabandistes iugoslaus i guardafronteres austríacs. Hom sap que ha resultat mort un contrabandista iugoslau.

L'agost vinent es celebrarà la Conferència Internacional del vi

Lausana, 23. — S'anuncia que del 26 al 31 d'agost proper es celebrarà en aquesta ciutat el IV Congrés Internacional del Cep i del Vi.

El Consell Federal helvètic ha acordat invitar oficialment a aquest congrés a tots els Estats afiliats a l'Oficina Internacional del Vi.

*

AJUNTAMENT

ESCALAFO GENERAL D'EMPLEATS MUNICIPALS

El número de la «Gaceta Municipal» que s'està repartint actualment publica l'escalafó general dels empleats de l'Ajuntament, tant dels que estan en actiu servei com dels que estan en situació d'excedència.

EL PROBLEMA DE LA SALINITAT DE LES AIGUES DEL LLOBREGAT

El director del Laboratori Municipal de Barcelona ha emès un informe sobre aquest problema de tan interès per a la ciutat. Segons l'esmentat director, el problema ha d'ésser resolt amb urgència i, per tant, cal cercar solucions que no impliquin una dilació extraordinària, ja que aquestes podrien obligar al tancament de mines de potassa per tal d'evitar que les algües del riu arribessin a una salinitat excessiva. La proposició que fa el director del Laboratori en el seu informe és la construcció de grans dipòsits, els quals poguessin contenir els ressidus de sis mesos, cosa que permetria distribuir-los d'acord amb l'absorció del riu segons la capacitat del seu caudal i durant totes les èpoques de l'any.

*

TELEGRAMES

Han estat tramesos els telegrames següents:

«Manuel Azaña.
Càmara de Diputados.
Madrid.

Le felicitamos por serena defensa y contundente acusación contra manejos reacción inconsciente y procaz, que sólo desea destrucción República 14 Abril y sus dirigentes honrados y queridos por auténticos republicanos.

Le abrazan sus correligionarios. Herrera, Abelló, Rozas, Mestre, Redón y Marín.»

«Presidente Càmara de Diputados. Madrid.

Protestamos insidiosa campaña contra Azaña, insigne defensor República 14 Abril.

Por un grupo de republicanos, Juan Herrera.»

*

SALVADOR JOANI I SERRA

Ahir, després de penosa malaltia, deixà d'existir, a 66 anys d'edat, Salvador Joani i Serra, pare del nostre company Francesc.

La nova produí viva sensació per tractar-se d'un fervent catalanista i republicà que havia dedicat bona part de la seva activitat a les causes de Catalunya i de la República.

Rebin els familiars, i d'una manera especial el seu fill Francesc, l'expressió més sincera del nostre condol.

Ocasió

Flassades llana grandíssimes al preu de

16'50 pessetes

Venda directa al vestíbul

HOTEL DE VENTAS

Calçat... Mobles... etc.
SEMPRE OCASIONS

CARRER PELAI, 8
Telèfon 14370

CAMISERIES DEULOFEU

REBUDES LES DARRERES NOVETATS PER A LES TEMPORADES DE PRIMAVERA I ESTIU

Camises darrer model, confeccionades immillorablement, estil americà, obertes — Corbates, mitjons, cinturons, pijames i barnussos de gran moda. Excellent assortiment de gèneres per a CAMISES A MIDA

Call, 30, Plaça Republica, 3 — Telef. 19.873
BARCELONA
Rbla. Flors, 4 — Telef. 19657

La guerra del Chaco

Acusacions de Bolívia al Paraguai

La Paz, 23. — Informen que l'Alt Comandament paraguaià comet tota classe de vexacions amb la població civil que habita a la regió del riu Parapeti i deixen en llibertat els soldats perquè cometin els més repugnants actes. S'ha donat el cas que una dona en estat gràvid ha estat ultratjada i després apressada junt amb els seus dos fills petits.

La informació afegeix que les tropes paraguaianes han enrolat en les seves files, per la violència, alguns ciutadans bolivians residents a la regió de Parapeti, i els han obligat a situar-se a les zones més perilloses de l'avantguarda i els utilitzen com a guies en els avanços.

El Govern de La Paz ha formulat la conseqüent protesta davant les cancelleries internacionals pels salvatgismes comesos per les tropes paraguaianes, contraris al dret de gents.

El Govern d'Atenes replica Venizelos

Atenes, 23. — L'Agència d'Atenes, oficiosa del Govern, publica avui una enèrgica nota en la qual desment les declaracions fetes pel senyor Venizelos a l'estranger com a justificació de la seva actuació com a cap de la darrera revolució grega.

En la nota es diu que és absolutament incert que el Govern Tsaldaris posés dificultats als diputats republicans quan volien parlar al Parlament, i allega que, al contrari, aquests diputats pronunciaren a la Cambra discursos provocatius. Referint-se al que diu Venizelos sobre la proclamació de la llei marcial a Grècia, la nota diu que dita mesura no fou adoptada fins el primer de març, quan ja havia esclatat la revolta.

Amplis poders al President de Polònia

Varsòvia, 23. — Ha estat aprovada una llei que concedeix plens poders al President de la República de Polònia, perquè aquest, després de la clausura de les sessions parlamentàries pugui dictar decrets amb caràcter de lleis.

A desgrat de l'oposició de Roosevelt, el Parlament americà acorda una emissió per a pagar els ex-combatents

Washington, 23. — La Cambra de Representants ha aprovat i tramès al Senat el projecte de llei Patman, el qual preveu el pagament de bons als ex-combatents per mitjà de l'emissió de 2.000 milions de dòlars.

Aquesta decisió ha estat adoptada no obstant l'oposició del President Roosevelt, el qual havia anunciat des de fa temps que oposaria el seu vot a tal decisió.

La Cambra adoptà aquesta decisió per 310 vots contra 90, és a dir, per una majoria de més d'un terç, que és el que obligatòriament exigeix la llei.

SALVADOR JUANI I SERRA

Morí ahir, a l'edat de 66 anys

Els qui el ploren, esposa Paulina Martí, fills Francesc Ferran i Maria, filla política, germans, nebots i família tota, en comunicar a llurs amistats tan trista nova, els inviten a l'acte de l'enterrament que tindrà lloc avui, diumenge, dia 24, a les deu del matí, sortint de la casa mortuòria carrer Tapioles, 29.

NO ES CONVIDA PARTICULARMENT

LA JORNADA POLITICA D'AHIR

S'efectuaren interessants i simptomàtiques entrevistes

Els Consells de Guerra d'ahir

Contra un sometenista pel suposat delicte de rebellió militar

Ahir a la tarda, al Saló Biblioteca de la Divisió va tenir lloc el Consell de guerra per a veure i fallar la causa instruïda pel comandant jutge eventual senyor Julià Mestres Martí, contra el sometenista Josep Fontova, pel suposat delicte de rebellió militar.

Presidí el Tribunal el coronel senyor Josep Llanas Quintilla, i actuà de vocal ponent l'auditor de segona senyor Alfred Aguilera, de fiscal el senyor Corbella i de defensor el senyor Enric Galofré Hoeffner. Aquesta causa s'havia de veure el passat dia nou, però hagué d'ajornar-se per indisposició del lletrat defensor.

De l'apuntament es desprèn que el processat en companyia d'un individu anomenat Joan Rius, el parador del qual es desconeix, i un caporal del Cos de Seguretat, contra el qual instrueix causa el comandant senyor Bibiano, la nit del 6 al 7 d'octubre varen prestar servei d'armes a la Rambla de les Flors de la nostra ciutat. Entre els diversos càrrecs que figuren al sumari, hi ha també el que posteriorment a la proclamació del President de la Generalitat, i després que ja havien estat hostilitzades les forces de l'Exèrcit, el processat junt amb els altres dos esmentats es trobava al carrer d'Escudillers i en veure que s'apropava un tinent d'infanteria, que vestia d'uniforme, acompanyat d'un soldat del Cos d'Aviació que vestia de mecànic, varen disparar en contra d'ells, ferint el tinent i procedint a la detenció dels dos. Després els varen portar a la Comissaria de Policia de la Plaça de Regomir i allà els tingueren tancats fins a les dues de la matinada del dia 7. Es llegeixen les declaracions del processat que figuren al sumari el qual nega els càrrecs que se li fan. També es llegeixen les declaracions del tinent que es diu Rafal Florit, de guarnició a Oviedo, i del soldat que s'anomena Eusebi Corredor Lozano, els quals relaten els fets en la forma coneguda afegint que foren objecte de vexacions. També figura al sumari la declaració d'un testimoni anomenat Valldepera, que testimonia els fets e nla forma coneguda.

El Fiscal en les conclusions provisionals qualifica els fets com un delicte d'auxili a la rebellió i diu que no es pot allegar la qualitat de sometenista del processat, perquè els reglaments de l'esmentada Institució no ordenen disparar contra les forces de l'Exèrcit i per la proclamació de l'Estat de guerra des de les vint hores del dia 6 les forces dels Sometents estaven a disposició del general de la Divisió, més encara quan s'havia declarat facciosa la Generalitat i amb ella el Conseller de la Governació. Demana en el seu escrit la pena de 20 anys de reclusió temporal, accessories legals i efectes corresponents de l'esmentada pena, per al compliment de la qual li servirà d'abonament la presó preventiva sofferta.

El Fiscal demana la lectura de diverses declaracions i així es fa.

A continuació declara el processat i a preguntes del Fiscal i de la defensa nega que ells fessin foc contra ningú, ni tampoc que vegessin el tinent Florit, al qual se l'invità amb tota mena de consideracions a trasladar-se a la Delegació de Policia del carrer de Regomir per a justificar la seva personalitat sense que tingués cap altra intervenció.

A continuació declara el caporal de seguretat Mula, que incorre en algunes contradiccions i el Fiscal demana un acarament amb el processat, en el qual queden encara foscos alguns punts, ja que mentre el caporal Mula diu que el processat no portava cap arma aquest ha declarat que portava una carrabina Winchester. El caporal en qüestió tampoc explica d'una manera clara com vivint al carrer de l'Arc del Teatre va anar a raure al carrer d'Escudillers, tot això amb les conseqüents contradiccions.

Declara després el tinent Florit que es ratifica en les seves declaracions i relata els fets en la forma ja coneguda.

A continuació el Fiscal llegeix el seu informe d'acusació en el qual manté la pena sollicitada i que és de 20 anys.

Informa després el lletrat senyor Galofré el qual diu que no es pot condemnar sense més proves que unes declaracions, i rebat l'argumentació del Ministeri Fiscal en el sentit que no ha estat provat que fos el processat qui fes foc contra l'esmentat tinent, com tampoc ha estat possible posar en clar que hagués estat ferit.

Rectifica el Fiscal i després d'unes consideracions es ratifica en la petició de pena ja esmentada.

Rectifica també el defensor i diu que la declaració d'un home que estava embriac no pot ésser tinguda en compte, ja que amb ella no vol fer altra cosa més que justificar el que va fer aquella nit. Acaba demanant la lliure absolució del seu patrocinat.

El Fiscal demana per a fer una aclaració, però li és negat l'ús de la paraula per tenir-ho així establert el Codi de Justicia Militar.

Acte seguit el Tribunal passà a reunir-se en sessió secreta.

Contra una dona per insult d'obra a la guàrdia civil

Ahir al matí, al Saló d'Actes de Dependències Militars es va veure el Consell de guerra per a fallar la causa instruïda pel comandant jutge senyor Enric Bibiona contra Maria Pérez Rodríguez, pel suposat delicte d'insult a la força armada. Presidí el Tribunal el tinent coronel senyor Sànchez del Río, i actuà de ponent l'auditor de segona senyor Martínez Lage, i de defensor el tinent senyor Jiménez Labrador, del Regiment d'Infanteria núm. 34.

De l'apuntament es desprèn que el dia 20 de juny del 1933, a la Colònia de Sant Corneli, de les Mines de Figols, la processada es va barallar amb una altra veïna d'aquella Colònia. Uns números de la guàrdia civil que presenciaren la batalla van intervenir i la processada va insultar els guàrdies, al temps que emportada per la ira va llançar una pala contra els guàrdies i resultà ferit el guàrdia Gregori del Pozo, pel qual motiu fou detinguda.

El Fiscal qualifica els fets com a un delicte d'insult d'obra a la força armada i sollicita li sigui imposada la pena de dotze anys i un dia de presó correccional.

El tinent senyor Jiménez Labrador llegeix el seu informe de defensa en el qual fa prevaldre l'atenuant d'incapacitat momentània i després d'unes consideracions rebatent l'argumentació del Ministeri Fiscal, acaba demanant la lliure absolució de la seva patrocinada.

El Tribunal es retirà a deliberar en sessió secreta i dictà sentència condemnant Maria Pérez a la pena de 6 anys i un dia de presó correccional que podrà substituir-se per igual temps de presó menor, i acordà cridar l'atenció a les autoritats judicials sobre l'aplicació de l'amnistia de 24 d'abril del 1934 per entendre que la condemnada es troba compresa en les disposicions de l'esmentada amnistia. La sentència no serà ferma fins que l'aprovi l'Auditor.

A LLEIDA

Consell de guerra que condemna un parent del senyor Companys

Lleida, 22. — Josep Torres i Companys, cosí germà del President de la Generalitat, senyor Companys, vei del poble del Tarrós, acusat d'auxili a la rebellió, ha estat condemnat en Consell de guerra a sis mesos i un dia de reclusió.

Presidí el Consell, el tinent coronel senyor Alfaro Lucio, del Centre de Mobilització.

INAUGURAREM AVIAT ELS NOSTRES MAGATZEMS

Sepu

Ahir, al Parlament de la República

Una sessió d'interès molt relatiu, la nota més destacada de la qual fou la intervenció del senyor Bolívar

Madrid, 23. — Poc després de les quatre, i sota la Presidència del senyor Alba, s'obre la sessió. Els escons i les tribunes molt desanimades. En el banc blau, els ministres de Treball, Estat i Comerç.

S'aprova l'acta de la sessió anterior i són també aprovats diversos dictàmens dels departaments de Guerra i de Marina. Es vota definitivament el crèdit de 5.700.000 pesetes per a obres projectades pel Gabinet d'accessos i extraordinari de Madrid.

Es produeix un interessant debat en discutir-se un dictamen de Treball ratificant el conveni internacional relatiu a les oficines retribuïdes de collocació obrera, aprovat l'any 1933 per la Conferència Internacional del Treball celebrada a Ginebra. En definitiva, el dictamen és aprovat. A continuació i després d'un breu debat, és igualment aprovat un altre dictamen de Treball declarant extingida la Junta Social i Administrativa, la qual serà substituïda per un Consell Suprem tècnic nacional de la restricció d'estupefaents.

Després és discutit un dictamen de Marina, relatiu al retorn al servei actiu del maquinista Gregori Santos i Pereira. El debat continuarà en una pròxima sessió.

A continuació es posa a discussió el projecte de llei del ministre d'Agricultura sobre ordenació jurídica de l'aprofitament de les terres en el terme municipal d'Albuquerque. Els sis primers articles són aprovats sense discussió. Després de breu debat, s'aproven els articles successius fins el darrer. Queda la llei pendent de votació definitiva.

Es reprèn la discussió de la Llei de Bases Municipals. Després d'una discussió breu, a proposta del senyor Salazar Alonso, es suspèn el debat fins el dimarts vinent.

PRECS I PREGUNTES

El senyor BOLIVAR pregunta al ministre de la Governació fins quan va a continuar la suspensió de la premsa obrera. També pregunta quan s'aclariran les coses ocorregudes a Astúries, que culpa a la força pública. Pregunta perquè no nomenen les Corts una Comissió parlamentària que vagi a Astúries a investigar l'ocorregut allí.

El PRESIDENT DE LA CAMBRA: Seria molt afortunat si aconseguís que la V. S. modifiqués una mica les seves paraules, tan poc oportunes, precisament en aquests moments.

El senyor BOLIVAR: I per a aconseguir la vida de dues persones, voleu que no parli? Aquesta és la vostra justícia.

El senyor FUENTES PILA: ¿I per què no va la V. S. amb aquestes denúncies davant els Tribunals de Justícia?

El senyor BOLIVAR: A les Corts hi ha un document signat per 400 presos d'Astúries.

El senyor FUENTES PILA: Però, ¿on estava la V. S., tan revolucionari, durant la revolució?

El senyor BOLIVAR: On havia d'estar i a on no l'importa.

El senyor COMIN: Jo respecto el senyor González Peña, però no a la V. S. que no estigué allí.

El senyor BOLIVAR: Una altra de conyac. (Rialles).

Continua dient que s'està aplicant la llei de fugues. (Diversos diputats de la mojria l'increpen, especialment el senyor Pérez Madrigal, el qual diu que a Rússia s'afusellat els obrers en massa).

El senyor BOLIVAR continua dient que es colpeja els presos, i novament és interrompuc.

El senyor MADARIAGA, donant grans veus, travessa l'hemicicle i els seus companys el detenen.

El senyor ALBA: La V. S., senyor Bolívar, ha de tenir el valor de fer les denúncies davant els Tribunals.

El senyor PRIMO DE RIVERA: Esteu prenen la cosa a broma i és molt seriosa.

El senyor BOLIVAR intenta llegir detalls d'un paper, per la qual cosa és interromput i se li diu que això és un paperot.

El MINISTRE DE LA GOVERNACIO li contesta, i li diu que no sap a quina premsa obrera es refereix, ja que hi ha premsa obrera que es continua publicant i no suposa que el senyor Bolívar vulgui tenir el monopoli de la premsa obrera.

Afegeix que tots els partits estan en un període de plena propaganda, i la V. S. no ha sollicitat permís per a celebrar acte de cap mena. Existeix plena llibertat per a exposar opinions, però no per a exposar falsedats, i per això tinc que protestar que la V. S. hagi donar a entendre que s'aplica la llei de fugues, ja que no es pot donar de cap manera aquest qualificatiu a la lluita de la força pública contra els atracadors i amb els assassins. La força pública no té més que lluitar contra els elements que sembren la inquietud a diverses poblacions i que van contra la propietat i contra l'ordre.

El senyor MARTINEZ (Luques), dirigint-se al senyor Bolívar, li diu que deixà morir a Villa de Don Fadique a un guàrdia civil, al qual no va voler prestar assistència mèdica.

El senyor BOLIVAR: La V. S. diu mentida.

El senyor MADARIAGA (Dimes): La V. S. estava sota el llit.

El MINISTRE D'ESTAT llegeix un projecte de llei relatiu a les nostres relacions amb l'Argentina.

El senyor HERMIDA sollicita protecció per a la indústria del carbó vegetal, que qualifica d'indústria familiar i que no necessita de la mobilització de grans capitals, pel fet que la xifra total no passarà dels vint milions de pessetes. Creu que la crisi és deguda a la competència que es fa amb el carbó vegetal estranger, i diu que això es podria evitar amb una rebaixa en els transports i també amb una rebaixa en els contingents d'importació.

El senyor PEREZ MADRIGAL insisteix en què s'estableixi una modificació en els transports i demana que no es permeti l'adquisició de carbó estranger mentre els importadors no demostrin haver adquirit en proporció igual carbó nacional.

S'aixeca la sessió a les 8'35.

Incidents en un centre radical i en un altre d'Acció Popular

Madrid, 23. — Un grup format d'uns vint desconeguts, en el qual anaven dues dones, arribà davant la casa núm. 46 del carrer d'Avapiés, al pis principal del qual es troba el «Centro Instructivo Republicano Radical» del districte. Segons sembla, i com obeint a un senyal, els del grup tiraren nombroses pedres contra el balcó del Centre i ensems es sentiren alguns trets. Es produí gran pànic entre els que per allà passaven i acudiren els guàrdies de Seguretat que es trobaven de servei a la Plaça Avapiés, mentre els desconeguts, aprofitant la confusió, fugiren en diferents direccions.

Restablerta la calma, s'observà que hi havia estès a terra un infant, segons semblava ferit, que fou traslladat amb tota urgència a la Casa de Socors del districte de l'Hospital, situada al carrer de Santa Isabel, on li prestaren assistència. Sofria una ferida de projectil d'arma de foc, amb entrada per la cara anteroexterior del muscle dret amb fractura amb minuta del fèmur de caràcter greu.

L'infant s'anomena Emilià Gil Martín Herràez, té nou anys. Després d'assistit, fou traslladat a l'hospital.

Gairebé a la mateixa hora, un altre grup, en el qual també figuraven dues dones, es situà davant el Círcol de «Acción Popular», situat al passeig d'Extremadura, núm. 21, i llançà damunt els balcons gran nombre de pedres i una ampolla de líquid inflamable. A conseqüència d'un cop de pedra, devingé amb una contusió de caràcter lleu el nen Manuel Hoyos Vega, d'onze anys, que viu al carrer de Doña Blanca, núm. 6.

La policia practica gestions per tal de detenir els autors.

Expectació política

El senyor Lerroux desment que cap ministre hagi dimitit

Madrid, 23. — El cap del Govern abandonà el Congrés per tal de dirigir-se al domicili del cap de l'Estat i sotmetre a la seva signatura diversos decrets. Quan retornà després de despatxar amb S. E. es dirigí al despatx de ministres de la Cambra i s'entrevistà amb els ministres d'Estat i Justícia. El senyor Rocha es dirigí després al saló de sessions on donà lectura als dos projectes de Llei ratificant els convenis comercials amb l'Argentina i l'Uruguay, l'autorització dels quals acabava de signar el President de la República.

Després el senyor Lerroux conferencià extensament amb els ministres de Justícia i Treball.

Quan abandonà el despatx el senyor Aizpun, es trobà amb el ministre de Marina, i aquest li digué:

—Passeu, passeu. Al voltant de la vostra persona gira tota aquesta tarda.

Quan abandonà el Congrés el cap del Govern, en acomiadar-se dels informadors estava amb ells el ministre d'Estat, el qual dirigint-se al senyor Lerroux li digué:

—Permeteu-me per una vegada, per encàrrec d'aquests amics, que actuï jo de noi de la premsa.

Doncs, bé, pregunteu li digué el senyor Lerroux.

—Es diu —indicà el senyor Rocha— que l'entrevista que heu tingut amb el ministre de Justícia, aquest ha dimitit. Jo els he dit que hi estava present i que no hi havia res d'això.

—Doncs jo conifrmo les vostres paraules, contestà el senyor Lerroux.

Durant tota la tarda — afegí el senyor Rocha— tot ha girat entorn d'aquesta suposada dimissió. Es la notícia política d'avui.

—Puc assegurar-vos —insistí el senyor Lerroux— que no hi ha res d'això. A mi, almenys, no se m'ha exposat, per part de cap ministre una actitud semblant. No hi ha crisi, per ara, desenganyeu-vos-en.

—I en dir ara, no em refereixo a les 24 hores que marca el rellotge.

—¿Aleshores us referiu a setmanes?, preguntaren els periodistes.

—O a mesos.

El text taquigràfic del discurs de

MANUEL AZAÑA

el publicarà demà

«la rambla»

a més de les seves acostumades col·laboracions i seccions de

CINEMA I ESPORTS

Per l'indult dels condemnats a mort

L'estada a Madrid de l'esposa i filles de Gonzàlez Peña

Madrid, 23. — Conforme havíem dit, ahir arribaren a Madrid, procedents d'Oviedo, l'esposa de Gonzàlez Peña i les seves filles Maria Lluïsa i Conxita, que foren rebudes a l'estació per alguns membres de la minoria socialista.

Essent norma del President de la República no concedir audiència a les famílies dels condemnats a mort, visitaren S. E. el senyor Sabràs, diputat per Huelva, i les senyores Martínez Sierra, De Latorre i García Blanco, que sollicitaren del President la petició d'indult de Gonzàlez Peña, Teodomiro Menéndez i altres condemnats a l'última pena.

Aquesta tarda la senyora i filles de Gonzàlez Peña, acompanyades dels senyors Negrín i Lamoneda, foren rebudes al Congrés pel president de les Corts, senyor Alba, al qual saludaren. El president de la Cambra els adreçà afectuoses i esperançadores paraules.

L'INFORME DEL SUPREM HA ESTAT TRAMES AL PRESIDENT DEL CONSELL

Madrid, 23. — Aquest matí ha tramès a la Presidència del Consell la Sala de govern del Suprem l'informe acordat sobre les penes de mort de Gonzàlez Peña i els deu condemnats pels successos del 1933 al poble d'Alcañiz.

Una de les armes que amb preferència utilitzen les dretes contra la premsa d'esquerra, és la coacció a l'anunciant. Per a contrarestar-la, cal que els lectors de LA HUMANITAT donin preferència, en fer les seves compres, als establiments i productes que s'anuncien en aquest diari

Focs de Bengala

INTRUSISME

Un carrilaire hongarès, un cert Joseph Balog, va denunciar no fa molt un rival seu, en matèria de faldilles, anomenat Lluís Perga, titllant-lo de practicar el curanderisme.

Arrestat Perga, i fets els esbrinaments del cas, els resultats varen ésser singularíssims. De fet, Perga no era curandero, era metge, doctorat el 1920, a Budapest. Si havia adoptat l'apariència d'intrús es va deure, senzillament, al fet que, com a tal metge, es moria literalment de gana. Ni un sol client no desfilava pel seu consultori i si volia menjar li calia oferir-se al forner o al cansalader a canvi d'espècies. Finalment es va veure obligat a vendre-s'ho tot i dormir als asils. Escombrant la neu del carrer va mig menjar una temporada, fins que, a l'últim, trobà feina com a proveïdor de sang per a transfusions.

Un dia pensà establir-se al camp. Tal dit, tal fet. Va fer córrer que era un curandero molt entès i la gent començà de fer cua a la seva porta. Disfressant els tractaments clínics amb rareses inofensives va adquirir fama i diners. Aleshores s'encatarinà d'una veïna i el carrilaire, gelós, va denunciar-lo.

Els tribunals han absolt Perga en demostrar aquest que era metge i no pas curandero. Però la gent del poble no l'ha absolt pas. En escampar-se la nova que no era curandero i si metge, mai més ningú no l'ha anat a consultar...

La política, que és una mena de medicina del cos social, bona o dolenta com totes les medicines, és camp abonat per als curanderos en detriment dels doctors. Aquells tenen sempre la més abundosa clientela, i, si són doctors, ho dissimulen. Un cop d'ull a la República espanyola ho palesa prou.

J. M. FRANCES

Llegiu LA HUMANITAT

Dr. ROSELL — P. de Gràcia, 106, pral. — Especialista dels Hospitals de París - Varices - Llagues a les cames - Malalties de l'Anus - Recte - Pèrdues de sang - Fisures - Eczemes — Morenes — Guareix sense operar SENSE DOLOR

GASOLINA
NEUMATICS
OLIS
ACCESSORIS

El millor servei a

Service Station, S. A.

Aragó, 270 i 272
i Passeig de Gràcia, 45
Telèfon 11550 i 11559

El seny de Gil Robles

Enmig de tot, el senyor Gil Robles és un ingenu. En els discursos, i àdhuc en les frases breus pronunciades davant els periodistes, mostra quasi sempre el seu estat d'esperit i deixa entreveure la veritable situació política de cada hora. En aquests casos parla, no ja com un jove, sinó com un infant. I és encara més pueril quan pretén dissimular.

«Res de crisi, res de crisi!», repeteix ara el líder dretista. Aquesta consigna surt dels seus llavis (i és glossada per l'editorialista d'El Debate) al cap de pocs dies d'haver declarat emfàticament, una vegada més, que ell està disposat a governar tot seguit i que és molt pròxim el moment en què governarà.

Arrauxat en els discursos de miting i altivol en els discursos del Congrés, el senyor Gil Robles es torna sovint assenyat davant els rotllos de la Premsa. La seva actitud, aleshores, vol dir, simplement, que els afers polítics no marxen com ell voldria. El seu seny és un senyal.

* * *

No vol la crisi, el senyor Gil Robles? ¿No està per cap aventura, El Debate? *Senyal que la crisi i l'aventura no els sortirien bé.*

Es evidentíssim que si la crisi hagués de servir per a dur el líder de la Ceda *a la Presidència del Consell de ministres i per a la formació d'un Gabinet predominantment cedista i amb majoria assegurada al Parlament, la perspectiva del canvi provocaria en els rengles de la dreta un gran tritlleig joiós. Quan un polític que acaba de demanar el poder i de dir que hi arribarà molt aviat per a salvar novament el país, declara poc després, que en aquests moments no hi ha d'haver crisi, senyal ben clar que s'ha convençut que era encara verda per a ell la fruita temps ha cobejada.*

Diuen certes informacions de Premsa que l'actitud assenyada del senyor Gil Robles és deguda a les coses que li va explicar el senyor Lerroux en l'última conversa que els dos polítics tingueren. No cal que un hom sigui molt maliciós per a deduir que el senyor Gil Robles es devia convèncer que, en cas de crisi, la solució d'aquesta no aniria pel camí que els dretistes desitgen.

Sense necessitat de revelar secrets, que potser no existeixen, el cap del partit radical —que és un vell lleó amb algunes qualitats de guineu— ha pogut fer veure al seu interlocutor una cosa de sentit comú, o sia que en l'hora actual no és comprensible que un canvi de Govern es fes en el sentit d'una plena orientació dretista. Allò que no va tenir lloc a l'endemà de les eleccions del 19 de novembre del 1933, no és lògic que s'esdevingui al cap d'un any i mig d'aquelles eleccions.

* * *

En bona pràctica constitucional, un canvi com el desitjat i anunciat per la Ceda *exigeix, avui per avui, una nova consulta al cos electoral. «¡A nosaltres no ens fa por la dissolució de Corts!», ha dit Gil Robles moltes vegades. Però no ha trigat gaire a rectificar aquest esclat impulsiu.*

Repetim-ho: el seu seny és un senyal. Es, sobretot, el senyal que la CEDA tem unes noves eleccions pròximes, les quals haurien d'ésser la conseqüència d'una crisi ministerial plantejada en determinades condicions.

La por de perdre és el principi psicològic del seny en els conflictes internacionals i en les discòrdies polítiques. El senyor Gil Robles s'ha mostrat capaç, diverses vegades, d'esdevenir assenyat per una temporada més o menys llarga. I el vell cabdill radical sap ja prou bé quins ressorts ha de fer moure per a convèncer el seu jove aliat.

A. R. I V.

Sonja Henie, la famosa campiona de patinatge, que nou vegades seguides s'ha adjudicat el campionat del món de patinatge sobre glaç, ha donat una exhibició a l'Sport Palast de Berlin
Sonja Henie, durant l'exhibició
(Express-Foto)

Espectacles per a avui

TEATRES

Apolló. — Tarda 3'30, 6 i nit: «Tu gitano y yo gitana».
Barcelona. — 3'30: «D. Pedro el cruel» 6: «Mi padre». Nit: «Mi chica!».
Còmic. — Tarda i nit: «Mucho cuidado con Lola».
Espanyol. — Tarda: «El novio de la reina». «De la terra del gancho» i «Els hereus del tio Pere. Nit: «El novio de la reina» i «Els hereus del tio Pere».
Nou. — Tarda: «No falta naide», «Molinos de vientos», «Los cadetes de la reina», «La Chulapona». Nit: «Los cadetes de la reina» i «La Chulapona».
Novetats. — Tarda i nit: «La ronda de las brujas».
Olympia. — Tarda i nit: «El mundo de la luna».
Poliorama. — Tarda, 3'30: «El bé i el mal» 6 i nit: «La Rambla de les floristes».
Principal Palace. — Tarda i nit: «Jugar a casats» i «Miss - Thery?».
Romea. — Tarda, 3'30: «Cuando las Cortes de Cádiz». A les 6 i nit: «Cisneros»
Victòria. — Tarda: «El rey que rabió» i «Sol de libertad». Nit: «La Dolorosa» i «Sol de libertad».

CINEMES

Amèrica. — «Casa Internacional», «Capricho imperial» i «El negro que tenía el alma blanca».
Astòria. — «El último vals de Chopin» i «Diez minutos de radio».
Avinguda. — «El último vals de Chopin» i «Amor a cara o cruz».
Barcelona. — «Las cuatro hermanitas» «La cucaracha» i «Salvad a las mujeres».
Bosc. — «Los Miserables» (segona jornada) i «La vida empieza».
Bohèmia. — «Sorrell e hijos», «Alma de bailarina».
Broadway. — «Tu seràs mia», «Hay que casarlos» i «Los desaparecidos».
Capitol. — «La Maternal».
Coliseum. — «Dejada en prendas».
Catalunya. — «El tren de las 8'47».
Càntric Cinema. — «Por un beso», «Mari Luz», «El misterioso Sr X».
Comèdia. — «Entre la espada y la pared» i «Si yo tuviera un millón».
Comtal. — «Caravana», «El incomprendido» i «La chica del dorado Oeste».
Diana. — «King Kong», «El abuelo de la criatura».
Diorama. — «Hollywood conquista» i «El rey de los Campos Elíseos».
Entença. — «Samarang», «Aprendió de los marinos» i «Cleopatra».
Esplai. — «Volga en llamas» i «La traviesa molinera».
Excelsior. — «Gedeon, Trampa y Cia» i «La bien amada».
Fémina. — «El aristócrata».
Fantasio. — «Su mayor éxito».
Foc Nou. — «Tarzán y su compañera», «El negro que tenía el alma blanca» i «Capricho Imperial».
Fregoli. — «Los miserables» i «Hombres en blanco».
Goya. — «Las cuatro hermanitas», «La cucaracha» i «Polvorilla».
Intim. — «Desfile de Candilejas», «Volando hàcia Rio Janeiro», «Bolero» «Vampiresas 1933» i «La calle, 42».
Iris. — «Las 4 hermanitas», «La cucaracha» i «Polvorilla».
Kursaal. — «María Luisa de Austria» i «La isla del tesoro».
Laietana. — «La hermana San Sulpicio», «Wonder Bar» i Noticiari.
Majestic. — «Volga en llamas», «Muchachas de Viena».
Marina. — «El rey de los Campos Elíseos», «El mundo cambia» i «La propia culpa».
Maryland. — «Por el mal camino».
Metropol. — «Pobre Don Juan».
Miria. — «Caravana», «El incomprendido» i «Víctimas de la justicia».
Mistral. — «Las cuatro hermanitas» i «La cucaracha».
Monumental. — «Desfile de Primavera», «Mia seràs» i «El mundo es mio».
Mundial. — «La isla del tesoro», «Alicia en el país de las maravillas».
Núria. — «Amantes fugitivos» i «María Luisa de Austria».
París. — «Sinfonías del corazón», «Música y mujeres».
Pedró. — «Sorrell e hijos», «Alma de bailarina».
Pathe Palace. — «Gedeón, Trampa y Cia» i «La bien amada».
Principal. — «Los Miserables» (segona jornada) i «La vida empieza».
Publi Cinema. — Reportatges d'actualitat.
Rambles. — «El último vals de Chopin», «El fiscal vengador».
Royal. — «Desfile de Primavera», «Mia seràs» i «La Diosa de la selva».
Select Cinema. — «Las cuatro hermanitas», «Impulsos secretos» i Noticiari
Smart. — «La isla del tesoro», «Hacia las alturas» i Revista.
Splendid. — «Deslices» i «Toda una mujer».
Talia. — «Volga en llamas», «Canción de cuna», «Ana Vickers».
Tetuàn. — «La Dolorosa» i «María Luisa de Austria».
Tívoli. — «Ojos cariñosos».
Triomf. — «El rey de los Campos Elíseos», «El mundo cambia», «La propia culpa».
Urquinaona. — «Las vírgenes de Wimpole Street».

·ELS ESPORTS·

DEL MOMENT

LA SITUACIO DE LA BOXA A ESPANYA, SEGONS EL SECRETARI DE LA FEDERACIO ESPANYOLA DE BOXA, JOAN CASANOVAS

UN EQUIP D'AMATEURS BOXARA A ITALIA, FRANÇA I SUISSA

Es un fet indubtable que la desfeta de Gironès davant Miller ha refredat molt l'ambient boxístic a Barcelona.

No ens hem pas d'enganyar. Digui's el que ara es vulgui dir, comenti's com es vulgui i interessi a cadascú, el resultat dels combats Miller-Gironès, el fet clar i terminant, és, que Gironès era l'idol dels esportius catalans. I que en caure aquest, la boxa ha [illegible] una forta sotragada.

S'ha dit, ho han dit alguns en el transcurs de les controvèrsies motivades pel combat de la Monumental, que no hi havia motiu per a crear idols en l'esport. Potser que poséssim les coses una miqueta en el seu deugut lloc.

Primer interessa aclarir de quina classe d'esport es tracta, ja que d'esport n'hi ha de dues menes. Esport «amateur» i esport professional. L'esport «amateur» és aquell que hom practica per plaer de practicar-lo, o sigui per a esbarjo o per a seguir un precepte higiènic. L'esport professional és aquell que es practica i del qual es percep un guany. Ambdós, però, avui es confonen en un punt, en el que, encara que amb finalitats diferentes, ambdós coincideixen. L'espectacle ha envaït els terrenys esportius, i, avui, «amateurs» i professionals exploten per igual les exhibicions de llurs campions. Els uns, els «amateurs», a profit dels clubs respectius, els altres, els professionals, a profit propi. Ambdós classes de manifestacions esportives, en el fons, són el mateix: manifestacions de propaganda esportiva. Així, doncs, ningú no negarà que és igualment manifestació de propaganda esportiva una cursa d'automòbils (professional), que un gran partit de tenis o un festival d'atletisme d'«amateurs». I si hi ha espectacle esportiu, lògic i natural és que hi hagi idols. Per a combatre els idols hem de començar per enderrocar l'espectacle esportiu i a la nostra terra, combatre l'espectacle esportiu és predicar a la lluna.

La veritat és aquesta, com veritat és, que la desfeta del darrer idol que restava a l'esport català, Josep Gironès, ha refredat molt l'ambient.

A Catalunya, amb Gironès ha passat el mateix que a França amb Carpentier. En ésser aquest vençut per Battling Siki, els tècnics francesos es varen donar compte que darrera el «grand Georges» no hi havia res. La fama i el prestigi de la boxa francesa anava estretament lligada als triomfs de Carpentier.

Si ara analitzem fredament la situació de la boxa a Catalunya i àdhuc a Espanya, arribarem a la conclusió que en realitat hi ha una crisi molt gran de primeres figures. Gironès, Uzcudun, Flix, Ara, Alfara..., tot són figures que viuen, avui, del prestigi d'anys enrera, però de les quals ja no se'n poden esperar coses extraordinàries per a l'esdevenidor. La nostra boxa viu, doncs, del prestigi assolit en una època no molt llunyana, però no del seu real valer.

Joan Casanovas, el secretari de la Federació Espanyola de Boxa, amb el qual hem parlat llargament d'aquestes qüestions, ens ha dit:

—No estem tan malament com pot semblar a simple vista. Cert que els valors que avui tenim ja comencen a envellir en els programes, però d'alguns d'ells encara se'n pot esperar alguna cosa.

—Sou optimista, amic Casanovas.

—Potser sí. Però és que a més, jo crec que hi ha valors joves dels quals se'n pot esperar molt si les empreses se'n preocupen i el públic no se'n cansa.

—Jo crec que és més qüestió d'empresa que del públic.

—Potser sí. La Federació Espanyola també es preocupa de combatre aquesta crisi que ara tot just inicia i espera combatre-la. De moment, iniciem una gran campanya a favor dels «amateurs».

—La preparació olímpica?

—Res d'això, ja que la preparació olímpica, ara com ara, depèn encara del que el Govern acordi, de la subvenció que li ha estat demanada. Es tracta d'una iniciativa particular de la Federació Espanyola. De moment ja tenim acordada la celebració d'una excursió de l'equip «amateur» a França, Itàlia i Suïssa, per darrers d'abril. Aquesta excursió durarà dotze dies i el nostre equip actuarà a Roma, Ginebra i a una capital francesa encara no acordada.

—¿I creieu que els amateurs espanyols podran fer un paper lluït en aquests combats?

—Jo crec que sí. L'equip que ha estat seleccionat és excellent i tenim posat en ell totes les esperances.

—¿Es pot conèixer la selecció que heu fet?

—Certament. L'equip seleccionat el formaran els boxadors campions d'Espanya i els suplents seran els boxadors que quedaren finalistes. De moment, els seleccionats són: Pes mosca, Prudenci Martínez, de Castella; pes gall, Josep Lorente, de Catalunya; pes ploma, Alexandre Lizarbe, de Guipúscoa; pes lleuger, Josep Martínez, de Castella; welter, A. Zuñiga, de Castella; pes mig, Josep Manuel Rodríguez, d'Astúries; semi-pesat, Frangesc Bueno, de Guipúscoa, i pes fort, Fabià Vicente del Valle, de Castella.

De la crisi de la boxa catalana, en dóna també una prova aquesta selecció espanyola que ha hagut de fer la Federació Espanyola de Boxa. Anys enrera no pas més de dos, aquesta selecció hauria estat formada gairebé exclusivament per boxadors catalans, avui, sols hi ha un català a la selecció. Fou l'únic que va quedar campió d'Espanya.

LL. MELENDEZ

EXPOSICIÓ HISTÓRICA I FOTOGRÀFICA
de la Catalunya actual
del 30 de març al 14 d'abril
Organitzada per «El Día Gráfico»
Palau núm. 1 de Montjuïc

FUTBOL

Per a demà, dilluns, l'homenatge a Gironès a profit de la Mutual Esportiva de Catalunya

Gironès, l'home que des del 1922, que va debutar en un ring de combat, ha portat una vida tan plena de triomfs i de glòria per a la seva terra, com a conseqüència d'un mètode i un sacrifici remarcables, va a rebre demà l'agraïment d'aquest públic que tant l'ha ajudat a encimbellar-se als més alts llocs de l'esport que professa.

L'altra finalitat que hom persegueix en el partit de demà és el de recabar socors per tal d'ajudar l'obra model de La Mutual, que ha permès treure de greu perill més d'un practicant de l'esport i que ha retornat al camp d'esports altres esportius, que, lesions greus, els havia obligat a retirar-se'n. Per tant, La Mutual no pot ésser mirada amb indiferència pels nostres esportius.

Del formidable equip que formarà la representació del gloriós onze del Barcelona de l'any 1928, en formaran part Llorens, Saura, Alcoriza, Mas, Arnau, Martí, Guzman, Castillo, Obiols, Pedrol, Piera, Sastre, Samitier, Ramon, Sagi, Gual, Parera i Martínez Sagi. Hom espera que donin el seu fruit les gestions que es fan per a procurar que el més formidable xutador de tots els temps pugui aportar el seu valuosissim concurs a l'obra benèfica a què va destinat aquest festival.

Els representants de la primera categoria grup B, han de formar així: Zamora, Borràs, Bartomeus, Almiñana, Mariages, Solanes, Folch, Vilaseca, Blai, Rubies i Solé. Hom compta també amb la valuosa cooperació de Banús, Màdice, Colungo, Peiró, Cañadas, Grec i Judici per a completar una representació tan destacada i genuïnament representativa de la vàlua exacta del grup B.

El festival començarà a les 2'45, amb un partit entre dues seleccions de la Lliga Amateur, en el qual podrà constatar-se el nivell de la categoria que ha donat el futbol català valors com Guzman, Zabalo i Raich, per no anar més lluny.

Com a complement tindran lloc unes interessantissimes proves atlètiques i una exhibició de boxa a càrrec de dos infantils de 6 anys, veritables maravelles del noble com difícil esport.

Aprofitant l'oferiment rebut, seran jutge i liniers del clou del programa el prestigiós àrbitre senyor Llobera i els senyors Torrents i Villena.

El nostre gran campió, Gironès, junt amb el dignissim president de La Mutual, doctor Moragas, presidiran el partit. El primer llançarà el «kic-off».

El Campionat de Lliga

UNA JORNADA DIFICIL PELS ACTUALS «LIDERS» I UN INTERESSANT PARTIT, A LES CORTS, ENTRE EL BARCELONA I L'ESPANYOL

Barcelona (Les Corts): Barcelona-Espanyol, Vallana.

València (Mestalla): València-Donòstia, Comorera.

Madrid (Chamartín): Madrid-Atlètic de Bilbao, Arribas.

Sevilla (Patronato): Betis-Atlètic de Madrid, Ostalé.

Bilbao (Ibaiondo): Arenes-Oviedo, Jàuregui.

Santander (Sardinero): Ràcing-Sevilla, Iturralde.

SEGONA DIVISIO

Pamplona (San Juan): Osasuna-Celta, Casterlenas.

Sabadell (Creu Alta): Sabadell Múrcia, Elizario.

Alacant (Estadi Bardin): Hèrcules-Valladolid, Soliba.

ELS EQUIPS CATALANS PROBABLES PER A AQUESTA JORNADA

Barcelona: Nogués, Rafa, Alcoriza, Pedrol, Berkessy, Lecuona, Vantolrà, Raich, Escolà, Trujillo i Cabanes.

Espanyol: Fourniés o Martorell, Arater, Pérez, Martí, Espada, Cifuentes, Prat, Edelmiro I, Iriondo, Manolin i Bosch.

Sabadell: Massip, Morral, Blanc, Argemí, Castillo, Mota, Esteve, Sangüesa, Calvet, Galvany i Creus.

PARTITS CORRESPONENTS A LES DIVERSES COMPETICIONS QUE ACTUALMENT ES JUGUEN

Torneig de classificació de la Primera Categoria B:
Calella-Sants.
Granollers-Horta.
Sant Andreu-Iluro.
Tàrrega-Europa.
Terrassa-Martinenc.
Torneig dels no classificats:
Poble Nou-Sant Cugat.
Anoia-Santboià.
Manresa-Mollet.
El Campionat de Catalunya de la Segona Categoria:
Vic-Catalunya.
Gràcia-Malgrat.
Dertusa-Casal.
Torneig Copa Catalunya:
U. S. de Rubí-C. D. Olesa.
Penya Atlètica-Tarragona, C. C.
Vilanova-Vilafranca.
Sant Sadurní-Foment de M. R.
Gavà-Catalunya.

Per a confeccionar els calendaris atlètics de proves

La Federació Catalana d'Atletisme prega a tots els clubs afiliats que li facin saber totes les organitzacions que tinguin acordades, àdhuc aquelles de caràcter social, a fi de poder-les incloure en el calendari de proves.

BASQUETBOL

DEL CATALUNYA - CASTELLA

Ha quedat ultimat el programa de la vetllada que amb motiu d'aquest primer matx Catalunya-Castella, en el qual es disputaran la «challenge» del Trofeu Canyelles. El programa consta de tres partits, el primer a càrrec de dos equips infantils; el segon entre una selecció de Barcelona Ciutat i una de Comarcal i l'últim serà el que s'enfrontaran els equips representatius de Catalunya i Castella. La Federació Catalana ha designat per als arbitratges d'aquestes partits els collegiats Brotons, Sureda i onerris respectivament.

L'equip de Castella té anunciada la seva arribada per al dimecres, a les onze de la nit.

El seleccionador-entrenador no ha fet pública encara la composició definitiva de l'equip que defensarà els colors de Catalunya i ha anunciat que no ho farà fins el dimarts al vespre.

L'entusiasme que ha desvetllat l'anunci d'aquest esdeveniment és ben palès i es reflecteix en les comandes de localitats i entrades que a hores d'ara arriben a la Federació Catalana, on són pregats de dirigir-se tots els que desitgin proveir-se'n amb temps.

L'esforç que representa l'organització d'un acte com aquest mereix que tots els basquetbolistes hi prestin el més decidit suport. El moment és oportú per a fer tasca de proselitisme portant-hi espectadors que no saben del basquet més que el que en sentit pejoratiu ha estat dit d'aquest esport i així veuran les possibilitats espectaculars del basquetbol i que també els espectadors es senten atrets per les jugades i per la rapidesa i els moviments dels jugadors.

VII Exposició Internacional de l'Automòbil

A les oficines del Comitè organitzador del pròxim Saló de l'Automòbil s'han reunit, sota la presidència del senyor Casajuana, tots els valuosos elements que constitueixen les comissions, formades per expositors, que s'han d'ocupar de l'organització d'una sèrie important de manifestacions a honor de les nacions estrangeres, com també que de la nacional que concorri al Saló de Barcelona.

Totes aquestes comissions s'han reunit separadament i han començat a elaborar els programes que hauran de contribuir al més gran èxit del Saló.

Fins ara han estat escollits els dies 6, 7, 8, 9 i 10 en què es tractarà d'honorar tal com es mereixen Anglaterra, Amèrica, Alemanya, Itàlia i França respectivament, que són els països que aporten major nombre d'expositors. Seran assenyalats uns altres dies per a enartir la indústria de Suïssa, Txecoslovàquia i altres nacions també representades en el Certamen Automobilista Barcelonès, com també a honor de la fabricació nacional i de tot el que eas relaciona amb el transport de mercaderies i viatgers.

DESPRES DE LA DARRERA JORNADA DEL CONCURS D'HIVERN

Andreu Lepage va batre extraoficialment el rècord d'Espanya dels 200 metres lliures

Poques vegades hem tingut ocasió de comprovar uns resultats positius tan interessants com són els obtinguts en el Concurs d'Hivern d'aquest any. L'èxit assolit per nedadors i organitzadors supera de molt al que hom havia imaginat. Els avantatges que ha suportat a la natació catalana són nombrosos, màxim en l'època actual en què, degut a l'extraordinari progrés obtingut per Castella, la supremacia catalana mantinguda des de molts anys, quedava una mica comprometesa.

ANDREU LEPAGE

Sens dubte, Castella ha donat una empenta molt necessària a la nostra natació, un bon xic atrassada, per a situar-se al nivell de les altres nacions; resultat d'aquesta lluita aferrisada, són les contínues millores registrades per tal de superar els rècords. Ara Castella, més tard Catalunya, continuament es milloren les marques; sens dubte que els temps que representaven una marca nacional eren — no tots ells — d'una categoria molt inferior a la categoria internacional i degut precisament a la pugna existent entre nosaltres per mantenir uns o altres la supremacia fa que les comentades marques segueixin millorant-se constantment i en poc temps fins arribar a un marge equivalent al de les nacions més avançades en aquest esport. Es llastimós que malgrat la gran afició existent a les altres nacions s'hagi arribat, per llurs mèrits a considerar-les com a valuosos candidats per les competicions oficials encara que la majoria d'elles no tardaran pas molt a demostrar que són dignes d'aquesta distinció.

Ja en els darrers campionats d'Espanya l'equip mallorquí fou la revelació després de Castella, iniciadora del millorament de la natació hispana. Avui dia, tenim antès que en les propis campionats són moltes les regions que es consideren capacitades per a ostentar un títol nacional. Catalunya tindrà dins molts més adversaris que els altres anys, adversaris que no són de menysprear ja que la faran emprar en totes les ocasions per tal d'aconseguir un triomf que per tractar-se d'ella el consideren molt més elevat. Sortosament per a Catalunya, han tornat a renéixer les esperances i avui dia es compta amb un nombre de valuosos nedadors. Les marques obtingudes en el transcurs del Concurs d'Hivern són prou falagueres per a mirar amb optimisme l'esdevenidor de la nostra natació.

No s'havia organitzat mai un concurs d'Hivern tan equitatiu com el d'aquest any; mal, però, no s'havia obtingut unes marques excel·lents. Hem de felicitar cordialment els entrenadors senyors Speisseger i Pinillos i altres elements de la Junta que han intervingut en l'organització per l'encertada selecció en igualar els equips participants.

Un dels elements que més ha sobresortit ha estat Andreu Lepage. Dotat, com ja hem dit moltes vegades, d'unes condicions extraordinàries, deixà ben palesada la seva vàlua aquesta darrera jornada en batre el rècord d'Espanya dels 200 metres lliures detentat per V. Ruiz Vilar després d'haver realitzat la cursa dels 400 metres en un temps notable. Veritablement, hom no creia que Lepage, en llançar-se a l'aigua per a cobrir el seu relleu en la cursa dels 4 x 200, pogués batre amb tanta facilitat un rècord d'Espanya. Lepage està actualment en una forma envejable i creiem que pot millorar de molt, i a no tardar gaire la marca que havia quedat perpetrada en la tarda de rècords a càrrec de V. Ruiz Vilar, per cert esfumat incomprensiblement de les activitats natatòries. Es llàstima que V. Ruiz Vilar sigui baixa actual a les files de la natació hispana, ja que un equip format per ell, Lepage, Casulla i Cairol podria aconseguir una classificació molt honorable al camp de l'internacionalisme, en ésser factible de realitzar, un promedi de 2'27».

Ultra els esmentats nedadors, hi ha també altres figures que tenen les mateixes possibilitats, com són: Brull, Sabata, Valdés, Gómez Acebo, etc.

J. BRAU.

PRIMER EQUIP

Puntuació final

Equip B, 209'5 punts.
Equip A, 206.
Equip C, 201'5.
Equip D, 193.

SEGON GRUP

Equip A, 177 punts.
Equip D, 169.
Equip C, 163.
Equip B, 145.

ATLETISME

Programa de proves per a avui, diumenge

La F. C. d'Atletisme ens ha tramès el programa de les proves que es celebraran avui, diumenge:

A l'Estadi de Montjuïc, matí i tarda: II Jornada dels Campionats Generals Universitaris, organitzats pel Barcelona Universitari Club.

A Can Tunis: I Campionat Social de Cross-Country de la Penya Aligues Blanques, 3 quilòmetres de recorregut pels voltants de l'Hipòdrom.

Al Poble Nou: Matx interclub Club Atlètic Martinenc - Iris Atlètic Club, a les 9 del matí. Camp Casp-Sant Joan de Malta. Organització C. A. Martinenc.

A Mollet: Matx interclub Esport Club Mollet - Centre Excursionista Natura.

LA GRAN VENDA DEL DURO de ALMACENES ALEMANES
LA CASA QUE VENDE MAS BARATO DE BARCELONA
A més dels anunciats, trobareu una infinitat d'articles sorprenents a UN DURO

CAMISA percal superior, en colors sòlids — Un duro
PANTALONS per a cavallier confecció i tall acurats — Un duro
LAMPARA pròpia per a saletes, dormitoris, etcètera — Un duro
TISSORA espurgar, acer garantit, 24 ó 22 cm. — Un duro
COSSI galvanitzat, 40 centímetres — Un duro
CAIXA masarite, especial per a galetes, 20 centímetres — Un duro
LOT: Xurrero, deu dibuixos, i motllo flam, d'un litre. UN DURO
GABIA estanyada, amb cristalls i doble fons UN DURO
CULLERA alpaca platejada UN DURO
CULLER alpaca platejada. UN DURO
CANTIR oli, de 8 litres UN DURO
TRES COBERTS inoxidables, manec galalit, per a postres. UN DURO
LLAUNA «cannelonis», 33 ctm., i motllo arròs, de 22 centímetres — UN DURO
PIJAMES d'òpal estampat per a nenes — Un duro
CISTELLA de vim, per a fruita — Un duro
TOVALLA crepé, amb brodats i vora calada. Tamany 7 x 7. UN DURO
Els sis tovallons UN DURO
MALETI futbol, lona forta, especial per a equips — Un duro
COMBINACIO de popelin fi, amb incrustació d'encaix, per a senyora — Un duro
GRONXADOR, fusta vernissada i cordes fortes — Un duro
COTILLA de cutí fort, per a senyora — Un duro
JOC de vestit i sabatetes de piqué blanc per a calçar — Un duro
MAQUINA de perruquer n.º 0 ó 0000, garantida — Un duro
CARTERA documents, amb dotze mesos, especial per a lletres — Un duro
DOS COIXINS de cretona, plens de miraguano, forma rodona o quadrada — UN DURO
BATA o KIMONO percal, diversos colors, per a senyora. UN DURO
SAFATA mirall amb flor de fantasia — UN DURO
JOC de camisa, pantalon i combinació òpal, per a nena — Un duro
PEU FUMADOR, de faig vernissat i cendrer llautó bronzejat — Un duro
ESTOIG amb sis forquilles alpaca platejada per a postres. UN DURO
TASSA desdejuni, d'aminòpal, diversos colors — Un duro
LOT dues tasses i plat aminòpal, assortit colors — Un duro
BOSSA lona, amb tanca cremallera — Un duro
CAMISO mànega llarga, d'òpal, de senyora — Un duro
SAFATA per a llit, classe fina, 51 x 30 cm. — Un duro
ESTOIG amb sis coberts alpaca platejada — UN DURO
GIBRELL zeno pulit, 40 centímetres — Un duro
CRISTALLERIA 25 peces. UN DURO

MARROCAIN SEDA EXTRA 3,50 ptas.
CRESPON SEDA EXTRA, LAVABLE 3,50 ptas.
CRESPON SEDA 2,50 ptas.
FANTASIA LINO-SEDA 3,25 ptas.
TOILE SEDA LISO O LABRADO 1,75 ptas.
SEDA TOILE 1,95 MATE ptas.
ESPUMA FANTASIA COLOR SOLIDO 1,10 ptas.
POPELIN SEDA LAVABLE para camisería 3,40 ptas.
POPELIN LANA 2,40 ptas.
TROBALINA ESTAMPADA 1,25 ptas. metro
SENELIC ESTAMPADO DIBUIXOS PRIMAVERA 1,75 ptas. metro
CRETONA EXTRA 1 pta. metro
VISITEU LA NOSTRA NOVA SECCIO DE SEDERIES I GENERES PER A PRIMAVERA
ELS MILLORS PREUS
LES ULTIMES CREACIONS

·LES LLETRES·

Contribució a un cinquatenari

L'obra d'Emili Zola — Amics i adversaris

Enguany commemora la França l'aparició de la formidable novella de Zola, «Germinal», veritable epopeia subterrània dels homes i dones que en la seva època deixaven la salut i la vida a molts centenars de metres sota terra per tal que no manqués carbó a la gent de la superfície. Víctimes propiciatòries d'un escandalós sistema social i econòmic que, per vergonya de tots no ha desaparegut encara, el minaire de les conques carboníferes, a les regions descrites per Zola com en altres regions que tots tenim al pensament, per tal de viure havia de sepultar-se sense morir i suportar les horroroses condicions d'aquest enterrament en vida... ¡Quin tema, aquest, per al geni d'Emili Zola, més alt, més potent, més heroic com més incomprès i combatut!...

No és missió nostra, en aquesta Secció, ocupar-nos de la influència de Zola en el camp social, obrer o polític. Ens pertoca estudiar — sempre dintre la tònica planera de divulgació que donem als nostres medis — un autor, una obra global i una obra específica. Es sota aquest prisma que avui aportem la nostra contribució modestíssima a la glorificació que mereix avui el gegant dels novellistes francesos del vuitcents.

Els enamorats de les túniques patriarcals o les crinolines «rococó», no poden, certament, veure amb simpatia l'home que, en deixar-se dur per la fuga creadora, no deixà d'ésser home i enlloc de descriure'ns els conflictes eterns dels déus i les quimeres, o bé intrigues i cupiditats, discretament portades a un ritme de gavota, irromp com un poltre sicilià en la calma aparent de la més característica de les burgesies, i denúncia les torpituds, els abusos, les crueldats que aquesta mateixa burgesia hipòcrita i acomodatícia, dissimula sota els amplis farvalans de les seves faldilles segons imperi.

—¡No hi ha bellesa en les obres de Zola — s'escridassaven els clàssics i els costumistes sense suc ni bruc, i allà on no hi ha bellesa no hi pot haver Art!

Això és fals, tendenciós i malèvol. La bellesa figura com element principalíssim en tota la producció vastíssima de l'autor de «Germinal». Però, no és una freda bellesa de marbre o de bronze ni és una bellesa artificial com la de les porcellanes vives de la cort dels tres Lluïsos o dels dos Napoleons. Es la bellesa nua, forta, que sent a carn i a sang. Es la bellesa del llamp, — ¿qui gosarà discutir-la? Es la bellesa tràgica — deixeu-m'ho dir! — del tertrèmol o del cicló que recorden a l'home — emperador o calcinaire — la seva insignificància personal.

Per a copsar aquesta mena de bellesa, però, cal assemblar-se una mica al seu creador. Altrament, esfereix i trenca la respiració, per no dir la digestió. Un comerciant de vetes del Faubourg St. Martin, de la Corredera Baja, o del nostre carrer de l'Espaseria, no estan preparats, per a suportar l'empenta del «simoun». Els manca la duresa del que és nat al desert; la magnífica rebellia del «tuareg» o del «beduin», aguanten ferms els diluvis de sorra per això, perquè porten dintre un llevat indestructible de llibertat. L'home gris incapaç de reaccionar contra els cataclismes, no comprendrà mai l'obra de Zola i dirà que és barroera, feixuga, bruta, immoral... I això no el privarà de rotar, barroerament, després de la feixuguesa del àpat copiós i encaminar els seus peus bruts al llit de la dona de l'amic, o de la filla del llogater...

¡Vulgar fotografia! diuen els tocacampanes, davant el reflex implacable de la pròpia vida en les pàgines menstrívoles de «L'Assommoir», «La Terra», «La Debàcle», «Naná». ¿Fotografia? Bé. ¿Però quina mena de fotografia? No serà pas aquella que copsa un soldat de gala al costat d'una peanya amb flors, o una família nombrosa asseguda al voltant d'uns mobles de guarda-roba teatral, després d'haver-se millorat el físic al tocador, prèviament disposat. No. Zola és un fotògraf de cossos sense artifici ni maquillatge, però, en canvi, és fotògraf d'ànimes, d'ànimes nobles o tèrboles, heroiques o infames, sorrudes o eloqüents. Ací és on totjust, rau la màxima potència del fotògraf, i la penetrabilitat del seu objectiu. Si en les seves obres dominen els rèprobs, els caragirats, els gastús, els miserables, no és pas culpa d'ell. Es culpa de la matèria humana que ha hagut de treballar. Ell es limita a assenyalar-los amb el dit. Ningú com ell pot dir: «j'accuse».

¿Immoral Zola? Recordo haver sentit moltes vegades aquest penjament a un senyor respectabilíssim amb barbeta, ulleres i calba de sis reflexes. Detentava un càrrec d'alta consideració moral. I bé. Aquell senyor, que tractava d'immoral Zola, — després va saber-se tenia per amant una artista jove, la qual va haver de trencar amb ell «perquè se la bevia». I no m'obligueu a ésser més clar. La màxima immoralitat de les lletres impreses en francès, la constitueixen, si de cas, les pseudo-novelles d'Aimé Van Rod, totes elles a base de notes acotades, per sàdics dels dos sexes, al lloc que habitualment serveix per a seure. I aquesta mena d'obres — profusament illustrades amb premeditació i allevosia — les devoren, a mans besades, no pas els obrers, ni els anarquistes, ni els maçons, sinó cavallers i, a vegades, dames, que gaudeixen de totes les prerrogatives del respecte.

Mai no ha estat immoral treure la màscara al leprós, tràmit indispensable per a guarir-lo. Immoral és fingir que hom ignora el propi mal i estrènyer amb la mà enguantada, però plena de ronya una altra mà franca i nua, sana i neta.

El clàssic, però, no combat tant en Zola el fons com la forma. Aquell que s'ha emocionat amb l'incert d'Edip i Iocarta, no pot enrojolar-se si l'idiota de «La Terra» dorm amb la seva germana màrtir. El classicisme és noble i si s'esqueixa les vestidures és perquè creu que aquest novellista arborat i tumultuós que és Emili Zola, trenca motllos i trepitja cànons i escriu «a la bona de Déu», allò que li surt de l'ànima. Si Zola hagués escrit en Alexandrins les seves epopeies, els clàssics li haurien aixecat un monument.

Els pitjors enemics de Zola són els fariseus. De fet, ell, llença a la vindicta pública la seva qualitat de sepulcres blanquejats com el Jesús de Sant Mateu. I el fariseu — dieu-li burgès, [illegible], industrial, botiguer o [illegible] — no vol que ningú li aixequi la túnica brodada amb què s'envolta el cos descompost. El fariseisme no perdona i així com blasma Zola, processa Flaubert i Víctor Margueritte o fa retirar una obra del nostre Poliorama. Tranquillitat i bons aliments; heus ací el lema del fariseu, que s'esgarrifa davant l'atreviment de les obres que contenen idees però, que no s'està d'anar, d'amagat de la senyora, que li provoquin l'erecció les segones tiples del Còmic o a riure estrepitòsament les pallassades del senyor Santpere.

¡Hipocresia! Sense aquesta fada el tercer Estat fóra l'amo del món. Ella l'ha perdut i l'arrossegarà al fossar comú junt amb les monarquies, les aristocràcies i els clericats. I operaran aquest miracle aquests minaires, aquests esparracats que en les novelles de Zola, figuren, com en les d'Upton Sinclair, en qualitat d'esclaus. Uns esclaus, però, que ja aleshores inquietaven, que avui s'everen i que demà escombraran, sense pietat, les vacillacions i les mitges tintes.

Hi ha encara, un altre agrupament d'adversaris de Zola. Són els romàntics, aquells que han fet de Víctor Hugo el seu déu i — des del seu punt de vista — han fet molt ben fet. Hom ha maldat desesperadament per tal d'oposar, com dos galls de renyina, Hugo i Zola. Això és senzillament insensat. Ho afirmo i ho mantinc. Entre Hugo i Zola hi ha molts més punts de contacte del que creuen els saberuts que no han llegit mai l'un ni l'altre.

Tots dos s'adrecen contra una societat cruel i pervertida i cadascun ho fa d'acord amb les exigències del seu temperament. Hugo, poeta sempre, esclau del ritme i de la mètrica, fins quan fa prosa, fa de novellador ¡automàticament realista! i engega contra el fariseisme «Els Miserables», «L'home que riu», «Nostre Dona de París»... En totes elles, entremig de l'adjectivació frondosa, excessivament frondosa i de la rigidesa esquemàtica — Hugo escrigué sempre les novelles d'acord amb un pla preconcebut fins la darrera coma — jo hi tinc subratllats capítols sencers, o simples episodis secundaris, d'un realisme punyent, inconfusible. No tinc temps ni espai per a reproduir-los, però estic a la disposició de qui vulgui parlarne una estona.

Per contra, en Zola, l'home que operava — segons molts — amb detritus, amb escombraries i amb ferralles, tot aquell que no sigui miop de naixença hi veurà, arraulida sota la prosa dura i poc treballada, un poeta, un poeta enorme, un romàntic com una casa. Agafem «Germinal», i veieu de quina manera dos enamorats, àrids de posseir-se, no arriben a això, fins que s'ensulcia la mina i queden abraçats, en les tenebres, a vuit cents metres sota el món dels vius. ¿Voleu cosa més rabiosament romàntica? Llegiu, si us plau, a l'«Assommoir», l'escena del duel entre dos forjadors, a qui dels dos forja millor determinada peça. I ja em sabreu dir si aquella visió dels homes, del foc, dels resplendors roigs damunt els tòraxs nus i hercúlis, és una fotografia del «Fotomaton» o una de les millors pintures de Graner. Si no us esvera els plats forts asabenteu-vos de quina manera i per què els francs-tiradors de «La Debàcle» escorxen com un garrí el traïdor Gollatti... Si això no és romanticisme de la millor mena, serà que tots plegats no ens entenem i ens agrada fer olla per sistema. ¿«La Terra»? Sí: en «La Terra» no hi ha un personatge decent ni una situació romàntica. Però això no és culpa de l'artista, que malda pel millorament dels homes, ensenyant-los com són de perversos. D'allà on no n'hi ha no en pot rajar. I Zola que és massa honrat per a pintar-nos com una Arcàdia allò que és un femer, diu el que sent, i ens inclina a detestar el vici, l'avarícia, la sornegueria... ¡Quina immoralitat!

En compensació de «La Terra» preneu «Teresa Raquin», jo crec que mai no s'ha escrit res tan punyent contra l'adulteri, ni és fàcil que més primmirat estilista hagués reeixit a relatar en una forma més noble, una tragèdia com aquella... He d'acabar. Diversos lectors m'havien invitat perquè m'associés en una forma o altra al cinquantenari de «Germinal». Ho he fet amb molt de gust. I ja, romàntic empedernit, un dels pocs que queden, m'associo amb tot honor i sinceritat a aquest homenatge pòstum al gegant creador del realisme. — F.

*

ACOTACIONS A UN LLIBRE

Les jornades d'octubre

Recentment ha estat posat a la venda el llibre «El 6 d'octubre a Catalunya tal com jo l'he vist», del qual és autor el nostre estimat company de redacció Lluís Aymamí i Baudina. Aquest fet — el de l'estreta relació professional i política de Lluís Aymamí amb el nostre diari — ens dispensava, potser, d'una crítica a fons del llibre del nostre company. Tanmateix, determinades apreciacions contingudes en l'obra de referència i el fet que, en el seu pròleg, l'autor afirmi que «Parlem dels fets tal com els hem vistos i els hem sentit nosaltres; és a dir, en parlem amb la nostra i exclusiva responsabilitat», ens autoritza, per la nostra banda, a posar al llibre d'Aymamí un comentari sincer. Silenciar l'assenyalada aparició de la seva obra no seria correcta. Elogiar el seu contingut sense un examen serè de les seves apreciacions polítiques, per tantes raons vinculades a nosaltres, no seria digne ni lleial. Certament, es tracta d'un estimadíssim company de redacció. El pròleg del seu llibre, però, ens diu que aquest és escrit amb la independència de criteri necessària per a què la seva obra no seria correcte. Elogiar per nosaltres, companys seus, amb independència igual. I així anem a fer-ho, amb una clara distinció de l'Aymamí redactor destacat de LA HUMANITAT a l'Aymamí autor d'«El 6 d'octubre tal com jo l'he vist».

Les dues anteriors obres d'Aymamí — «Amb els braços oberts...» i «Macià»—són dos reportatges; dues documentals. La millor qualitat professional del seu autor — excellent repòrter — es posa en aquestes dues obres al servei de la història política del seu país. Exposa, explica, informa amb la fàcil agilitat del bon periodista. Els comentaristes i els historiadors hauran de tirar mà dels dos llibres d'Aymamí per a construir les seves tesis o per a escriure els seus capítols.

No és així en «El 6 d'octubre». El repòrter, endut en el torbelli passional del moment, comenta. Matisa el seu reportatge amb apreciacions de caràcter polític. I és aquí on el repòrter falla. Acostumat a veure i a reportar l'aspecte extern de la trajectòria dels fets, no encerta a discernir-ne en el cas d'ara les motivacions, les causes, els impulsos. Jutja els gestos dels homes com un fet més en el conjunt. I s'equivoca.

Sense voler entrar en l'exactitud de tots els fets reportats en el llibre — ja adverteix l'autor que «ens creiérem en el deure de dir tot el que sabèssim...» — alguns dels quals no s'ajusten exactament a la realitat de com van ocórrer, hem d'assenyalar en el conjunt de l'obra d'Aymamí aquesta falla: no haver comprès l'abast polític, moral, patriòtic, del gest de l'home que, President de la Generalitat, tenia la suprema responsabilitat dels determinis a prendre. Aymamí s'entreté en la petita anècdota i no posa atenció en la motivació fonamental. Aymamí veu minúsculs conflictes de grup allà on l'únic que pesa i que impulsa és l'emoció patriòtica, la dignitat política i la consciència del perill imminent.

I no. Amb lleialtat una mica ruda, ho reconeixem, però indispensable, hem de dir que Aymamí s'equivoca profundament. Es dolorós, però no podem silenciar-ho. Creure que qui en aquelles hores representava la jerarquia més alta de Catalunya es movia per petites anècdotes de partit; presentar-lo com a una figura vençuda, coaccionada, vacillant, dèbil davant dels fets, és una injustícia i és un desconeixement de les persones, de la seva executòria i de la realitat política del moment. Imaginar que Lluís Companys, President de la Generalitat, acostumat a la lluita, perfectament conscient de la seva responsabilitat, actuava aquell dia per altres mòbils que no fossin els d'una alta i clara consciència de la missió de Catalunya i de la República, és desconèixer absolutament el caràcter, l'altivesa i el patriotisme de Lluís Companys.

¿O és que no li han dit res al repòrter les constants afirmacions dels discursos de l'aleshores President de la Generalitat; la seva actitud quan la Llei de Contractes de Conreu; les seves declaracions davant el Parlament de Catalunya; la crisi d'octubre; la nota de les esquerres espanyoles; l'accés al Poder de determinades forces polítiques; el sentit inexorable, irrenunciable, inflexible de Companys d'una República progressiva — la del 14 d'abril—i d'una Catalunya digna, exigent, democràtica, avançada?

No. Aymamí s'equivoca profundament, i és això el que, amb tota la cordialitat al company però, amb tota la rigorosa severitat afirmativa a l'autor d'«El 6 d'octubre tal com jo l'he vist», volem deixar ben sentat. No era una ni cent anècdotes el que motivava el 6 d'octubre; era això altre: un sentit del destí de Catalunya i de les essències vitals de la República. ¿Que en alguns sectors es perdé la moral? ¿Que fallaren uns homes? ¿Que una part externa no va respondre al propòsit primordial? Possiblement. Es dolorós. Però la gesta essencial, l'actitud bàsica, la intenció política, la rebellia, la protesta, les paraules, la dignitat, són allà, indestructibles, vives, clavades en la història. Per sobre de tot i de tots, es conservà i es mantingué i s'imposà la dignitat del gest. La resta — amb les seves covardies, amb la seva misèria i amb els seus dolors — és anècdota. Però el valor històric de la protesta, i les possibilitats futures del gest no són en l'anècdota sinó en la concepció i en la visió política dels dirigents que, amb la seva suprema autoritat, marcaven el sòlc en el destí.

Això és tot el que, per avui, podem dir. Esperem que algun dia pugui parlar-se lliurement i aleshores caldrà posar moltes coses al seu lloc. L'anormalitat de les circumstàncies i la passió dels fets massa pròxims desvia encara, avui, molts judicis. Es aquest el defecte que trobem, i que en nom d'una cordial i lleial sinceritat volem remarcar davant els lectors de LA HUMANITAT al llibre — excellent reportatge, per altra banda — del nostre company Lluís Aymamí.

Potser, en atenció a l'amistat cordialíssima que ens uneix a ell, de sempre, hauríem volgut silenciar el nostre comentari d'avui. Ens hi convidava, també, el lloc que Aymamí ocupa, merescudíssimament, a la nostra redacció. Però, l'afirmació, continguda en el pròleg del seu llibre, «de parlar amb la seva i exclusiva responsabilitat personal», ens invita a posar, amb una cordialitat absoluta, aquestes sinceres consideracions al marge de la seva visió dels fets del 6 d'octubre.—J. M.ª M.

ECOS

El nostre company de redacció Joaquim Vilà, animador indiscutible de l'Oficina de Premsa de la Generalitat, és home que ha viatjat molt. Dels seus viatges recorda sovint escenes pintoresques. Ací en va una:

En una ciutat americana va fer-se amic d'un dentista. Aquest era un jove pessimista i sempre es lamentava que els seus clients només anessin a consultar-lo una vegada. Això el tenia molt preocupat.

Un dia Vilà va anar-lo a veure i l'atzar va fer que s'assegués a la butaca d'operacions, emplaçada arran del balcó. El nostre amic, d'allí estant, va llucar de seguida la façana del temple d'una d'aquestes singulars religions que abunden a Amèrica. A la paret hi havia un rètol de pedra que deia «Prepareu-vos a ben morir»... ¿Com podien els pacients resistir aquesta exhortació des de la butaca del dentista?

Aquest, per consell de Vilà, canvià de lloc la butaca i va posar «visillos» ben espessos. Sigui com sigui, —afirma Vilà— des d'aquell dia li varen anar millor els negocis. Quan menys no va queixar-se més.

* * *

I ja que hem anat a parar a Amèrica recordarem el President Sarmiento.

Un escriventet del seu ministeri, noi de pocs anys i menys experiència, però inflat i vanitós com una mala cosa, va presentar la dimissió del seu càrrec «per no estar d'acord amb les orientacions del Govern». Sarmiento el va fer cridar i amb el posat més seriós que li fou possible adoptar va dir-li així mateix:

—Senyor: em veig en la trista necessitat d'acceptar la vostra renúncia, per les causes en ella exposades. Però confio que em permetreu que segueixi governant...

NOTICIARI

Josep M.ª Francès. — El nostre volgut company de redacció té en preparació dos llibres, els quals apareixeran dintre l'any que som.

El primer el constituirà una edició popular dels seus «Focs de Bengala», apareguts fins a vorejar el miler, al nostre diari, entre el 9 de novembre del 1931 i l'actualitat. La selecció i el pròleg aniran a càrrec de l'eminent escriptor A. Rovira i Virgili.

A continuació, gairebé segur que, a començos de la tardor, sortiran les «Memòries d'un zero a l'esquerra», obra en la qual el nostre amic associarà a les pintoresques aventures d'un protagonista arbitrari, el reflex veraç i fidedigne de trenta anys i escatx de vida barcelonina, política, social, artística i literària. «Memòries d'un zero a l'esquerra» seran escrites en festiu, tot i el patetisme del seu fons, i les prologarà, si no passa res de nou, un dels més alts poetes joves de Catalunya.

— Ha estat posat a la venda a les llibreries i quioscos el número 3 de «La República de les Lletres», la tan acurada revista valenciana de literatura, art i política.

La Confederació dels Estats autònoms d'Ibèria, proclamada pel gran novellista i republicà Vicenç Blasco Ibàñez i les idees autonomistes i federals es posen de relleu en un dels articles d'aquest interessant número, el sumari del qual és el següent:

«En l'aniversari. Blasco Ibàñez, autonomista i federal, proclama la Confederació dels Estats Autònoms d'Ibèria», per Miquel Duran, de València. «Blasco Ibàñez i les seves novelles valencianes», per Almela i Vives. «Com es pot ésser enemic del llibre», per Enric Navarro i Borràs. «Entorn d'un aniversari», per Adolf Pozueta. Poesies d'Ausiàs-March. Repúbliques literàries d'Ibèria. Galícia i València. Curros Enriquez i Blasco Ibàñez i Llombart», per E. M. F. Un conte de Blasco Ibàñez «El Gripau». «L'art i els artistes», per E. N. B. «Paradisos de paper», per Eduard M. Ferrando, Carles Salvador i V. Arnau. «Diverses».

El número 3 de «La República de les Lletres», pulcrament presentat i amb gravats és un número excellent.

En acció de gràcies

Hi ha temes en la vida que no seran exhaurits ni pels millors escriptors: un d'ells és el do dels llibres.

Mai no agrairem prou al bescantat segle dinovè un dels privilegis de què gaudim ara, el qual, com tot el que dóna la felicitat, no és apreciat en el que val: ens referim al fàcil accés als llibres.

No cometrem pas la gosadia (que niciesa fóra per part nostra i ofensa per als nostres lectors) de voler cantar els moments inefables que la humanitat deu als llibres ni la seva importància transcendent en la vida dels pobles.

No volem pas avui parlar d'aquells mestres —com deia Bury, bisbe de Durham— que ensenyen sense bastó ni palmetes, sense paraules aspres ni renys, sense demanar vestidures ni diners. I si aquells justs mots d'elogi, escrits a darreries del segle XVè, en homenatge als llibres, sempre amatents a les nostres fretures —que si us hi acosteu, ells poc que dormen; si els interrogueu, ells no amaguen res; si els oblideu, mai no rondinen, si sou ignorants, ells no es poden riure de vosaltres— enclouen tanta veritat ¿què no podríem dir, ara, en els temps presents en què s'ha estès fins a l'infinit el seu camp d'acció i, per tant, la seva acció benfactora?

Mai com en aquestes hores de solitud, darrera les reixes de l'ergàstul, no hem sentit tota la meravella dels llibres que mans amigues feren arribar vora nostre des dels primers moments de la nostra dissort. En la mitja foscor de la cella, trista i rònega, el record dels éssers volguts, de la llar enyorada, anava retorçant i exprement el coratge que, la consciència sense retret, porta en si mateixa. Les hores llargues, tristes, infinites, semblaven aturar-se entre els ferros de l'esllanguida finestra que allà, a frec de sostre, ens recordava l'existència d'un cel, lluminós, que no vèiem i d'un sol, generós, que no ens escalfava. La humitat dels murs es filtrava als nostres membres i una fredor aclaparadora anihilava la nostra pobra animeta, desconeixedora d'aquella mena de sofriments... ¿Què ens esperava a nosaltres, homes de diàleg i de tracte social, acostumats a viure al ritme de la nostra veu, generosament acollida per uns altres homes, germans en civilitat? ¿Com podríem suportar aquell tètric silenci de la cella els qui necessitàvem del contrast de les idees i de la paraula alada per a ésser nosaltres mateixos?

Fou llavors, al contacte d'uns volums, flor de l'enginy humà, que vàrem sentir tota la magnificència de tants de mots escrits, de tantes paraules dites en lloança dels llibres... Mai no havíem sentit vibrar, amb tota la seva excelcitud aquells mots d'Isaac Barrow: «a aquell qui ama un llibre mai no li farà falta un amic fidel, un conseller sanitós, un company joiós, un aconhortador eficient. Estudiant, llegint, pensant, hom es pot divertir innocentment, i plaentment entretenir-se en tots els temps i amb totes les fortunes». Oh! la justícia d'aquests bells mots!... Cal haver romàs, solitari, en el fons d'una presó, davant l'esdevenidor incert, per a comprendre tot el veritable sentit d'aquestes paraules...

Per vosaltres, llibres amics, vivim totes les vides dels qui ens precediren, i compartim totes les ànsies dels nostres contemporanis que, generosos, fan florir la flor del seu esperit en uns llibres que arriben vora nostre, amb els braços oberts per a lliurar-se'ns com l'amada a l'amant veritable, sense subterfugis, donant-se tota, ben tota, a l'amador...

Mercès a vosaltres, oh llibres benamats!, hem comprès com les nostres dolors, que ens semblaven úniques, havien estat sentides i suportades en tots els temps i per totes les generacions... Mercès a vosaltres, i, al sopluig dels vostres fulls acollidors, hem sentit refer el nostre coratge per a afrontar les malvestats de la vida i les injustícies dels homes... Gotetes de tinta que feu reviure les coses per la màgica assència dels esperits que les destillaren, vosaltres heu estat com rou de matinada que apaivaga la passió de la terra mare aconhortant-la dels seus desficis i dels seus dalers. ¡Quin bé heu fet als nostres esperits commoguts; als nostres pensars descentrats!

No podrem pagar mai el benifet que els llibres ens han portat en aquestes hores decisives del nostre seny, en què la nostra sort ha romàs indecisa, emportada a l'atzar, com una ploma pel vent!

Mai no podrem agrair prou l'auxili que ens heu portat, oh llibres!, tot impedint que la dolor aprofités l'ocasió per a moure insídies a la nostra solitud i es filtrés, a poc a poc, en la nostra ànima desenfeinada. Mercès a vosaltres, oh llibres! —missatgers de Terres encantades, palaus de dilecció, badies de repòs contra les tempestes i els mal de caps del món—, no hem hagut de tolerar cap estona desocupada de les lletres, i, en l'estudi, hem après a romandre fidels als nostres ideals i als nostres afectes més preclars. Mercès a vosaltres, sentinelles incorruptibles de la torre de vori que hem bastit a la nostra cella, hem sentit que res de plebeu ni res de baix no ens escau. Siguin aquests mots —que voldríem eixits a l'aiguabarreig de totes les misèries socials, amb so de picarols i amb lluminositat de clavells—, mots de regraciament per tot el que devem als llibres, per l'obra de salvació del nostre esperit i del nostre seny que han dut a terme, en el tramontar de la nostra vida, quan ja des de la carena s'albira l'infinit del més enllà.

Que els Déus immortals prenguin aquests mots com una acció de gràcies que surt, sincera i cordial, de la nostra ànima, en aquests hores fortes, però tristes, coratjoses, però adolorides, del nostre viure.

J. PUIG PUJADES

Presó de Girona, (17-162)-III-1935.

PUBLICACIONS REBUDES

LA NOSTRA TERRA. Mallorca. Febrer 1935.

Hem rebut el número 86 de *La Nostra Terra* que es ve publicant a Palma de Mallorca, corresponent al mes de febrer d'enguany. Aquest número que honora força els seus anteriors conté el següent sumari:

L'esperit provincià (editorial), Solvitur acris hiems, per Miquel Dolç; La creu i la mitja lluna, per Elvir Sans; Petits poemes en prosa, per Francesc Vidal i Burdils; Els partits polítics com a fet jurídic, per A. I. Alomar; Rotonda, per Bartomeu Forteza; Associació per la Cultura de Mallorca, Les arts, Els llibres, Reculls de fora, i Noticiari.

*

DIDACTA, per a Català

Es el mètode que fa agradable i fàcil d'aprendre de parlar i escriure correctament el català. Es el mètode d'absoluta solvència, fet amb la collaboració de Pompeu Fabra i Delfí Dalmau. Un quadern amb text, explicacions i exercicis pràctics, pessetes 1'50. Demaneu-lo a totes les llibreries o «Apartat 5081 Barcelona. **N'ha sortit la Clau dels exercicis.**

¡LLIBRES!
AUTOGRAFS, DIBUIXOS AQUARELLES
i el més important assortiment de GRAVATS de Barcelona
Exposició i venda a preus inversemblants a
METROPOLITANA
Llibreria vella i Nova
Canuda, 11 (baixos Sala Mozart)

·LA MUSICA·

Sala Ribas: IV Audició de la Societat Catalana de Concerts — Palau de la Música Catalana: Chor de Cosacs del Don a l'Associació de Cultura Musical — Sala Mozart: Recital Plantada-Vallribera i Concert pel Sextet Clàssic, a l'Associació d'Estudiants de l'Escola Municipal de Música — Palau de Projeccions de Montjuïc: Els «Quartets» de Beethoven, a l'Associació Obrera de Concerts

Ha tingut lloc la IV audició de la novella Societat Catalana de Concerts, filial del Patronat Ardèvol, la qual ha estat confiada ultra al seu director i fundador Ferran Ardèvol i a Elionor Fabré al piano a quatre mans, també al baix senyor Sànchez Parra que acompanyat del propi senyor Ardèvol, cantà dues parts del programa, una d'elles dedicada exclusivament als compositors catalans i l'altra al «lied», gènere tractat amb especial atenció gairebé per la totalitat dels compositors de major fama universal. El senyor Sànchez Parra interpretà amb correcció d'estil i veu plena i ben timbrada, «Lo frare», de Manén; «Mirant el mar», de Salvat; «Cor meu!», de Marquès; «Cançó de Josep», de J. Lamote de Grignon; «Resignació», del P. A. Massana; «L'Antònia», de F. Ardèvol, i «Ai mossos que aneu pel món!», d'E. Toldrà. Totes aquestes cançons, que atresoren tota la beutat de la terra nostrada, tan ben plasmada pels nostres compositors més destacats, foren excellentment interpretades pel notable baix, el qual fou secundat amb admirable encert pel mestre Ferran Ardèvol que l'acompanyà al piano.

A la darrera part, els senyors Sànchez Parra i Ardèvol es deixaren oir amb els «lieders», «Cant espiritual negre», de H. T. Burleigh; «Els breçols», de Fauré; «Nit», de Gretxaninov; «Els cignes», de Reinald Hann, i «Caminada», de Wolff, les quals foren intensament aplaudides per l'auditori que obligà els notables concertistes a bisar algunes de dites obres.

La segona part fou reservada a les obres per a piano a quatre mans, de les quals foren intèrprets el mestre Ferran Ardèvol i la senyoreta Elionor Fabré. Foren les obres executades «Fantasia» i «Variacions», de Mozart; «Barcarola», de Rachmaninoff; «Dansa russa», de Bortkieviez» i «Valsos», de Max Reger, obres les quals tingueren en els esmentats pianistes uns excellents executants als quals els afiliats a la Societat Catalana de Concerts dedicaren nodrits aplaudiments que coronaren la seva pulcre i aciençada tasca.

* * *

No és la primera vegada que hem tingut l'avinentesa d'aplaudir i elogiar la perfecció de la tasca excepcional del Cor de Cosacs del Don, que dirigeix amb tan singular encert el mestre Serge Jaroff. L'Associació de Cultura Musical ja ens l'havia fet oir en el curs passat i sempre que s'ha presentat ha obtingut un èxit franc i entusiasta. El que assolí en el darrer concert de la mateixa «Cultural», palesà una vegada més que el públic barceloní sap apreciar el meritíssim art dels cantaires moscovites i no pogué contenir els seus entusiasmes davant la perfecció amb què el mestre Jaroff sabia obtenir dels seus excellents coristes. Hi havia al programa una part dedicada a les cançons religioses, en la qual oírem «Decret del patriarca Germogenes», de A. Katalsky; «Imploració», de Vedel; «Compadiu-nos, Senyor», de D. Lvovsky, «Missa», de P. Tschaikowsky, i «Beneïu-nos, Senyor», de A. Gretxaninoff. Figuraren en altres dues parts diverses cançons populars del seu país d'entre les quals cal destacar uns fragments de la llegenda «La ciutat invisible de Kitege», de Rimsky-Korsakoff, i de «La Khovantxina», de Mussorgsky, que amb «El núvol d'or», de Dargomigsky, i altres obres de Jaroff, Swedoff, Gogotzky, Tschenokoff, i algunes que no figuraven al programa, constituïren l'èxit definitiu del concert, el qual acabà amb una lamentable exhibició de ball moscovita, que esborrà tota la serietat de l'audició, i una perfecta interpretació de «Els remers del Volga», harmonitzat pel mestre Jaroff.

Els components de la Cultural tributaren als cantaires russos i al seu director Serge Jaroff, imponents ovacions en acabar el seu programa.

* * *

A l'Associació d'Estudiants de l'Escola Municipal de Música hem oït dues interessants sessions celebrades en dues matinals a la Sala Mozart, de les quals, la primera, fou confiada a l'excelsa cantatriu Mercè Plantada i a l'exquisit pianista Pere Vallribera.

Entre les diverses obres que figuraven al programa, Mercè Plantada interpretà magistralment «La cambra dels nens», de Moussorgsky, i «Set cançons populars», de Manuel de Falla, les quals proporcionaren a la gran cantatriu aplaudiments càlids i entusiastes. Pere Vallribera, que ja havia acompanyat magníficament la senyora Plantada, interpretà unes «Impressions» per a piano sol, de Cyril Scott, titulades «Egipte», en les que l'excellent pianista donà una prova més de la seva fina sensibilitat i perfecta tècnica, i assolí en aquesta obra un èxit merescut i personalíssim.

La senyora Plantada i el senyor Vallribera, foren aplaudits calorosament en finalitzar l'audició esmentada.

L'altre concert, anà a càrrec del «Sextet Clàssic», integrat pels senyors Narcís Carbonell, flauta; Domènec Seguí, oboè; Vicenç Morales, clarinet; Carles Jaime, trompa; Francesc Espanyella, fagot, i Josep Climent, piano, els quals formen un magnífic conjunt instrumental, ja comprovat altres vegades i que en aquesta audició es reflectí amb tota la seva força, com a intèrprets de gran volada.

El programa ofert, en aquest concert, fou constituït per un «Quintet» en mi bemoll, de Beethoven, que assolí una interpretació justíssima; una «Gavota» en sol major, de Narcís Carbonell, de sòlida construcció i notable bellesa, la qual junt amb «Engrunes», de Ricard Lamote de Grignon, ha estat escrita per a quintet de vent. Els sis fragments que constitueixen l'obra de Ricard Lamote de Grignon, denominats «Festa Major»; «Enyorament»; «El Rabadà»; «Dorm ninet, dorm...»; «Ballades» i «L'Escarabat Bum-Bum» foren calorosament aplaudits, així com també el «Sextet» op. 6, de Ludwig Thuille que tancava el programa.

La concurrència molt nombrosa que acudí a la sessió, féu objecte a tots els executants d'afectuoses demostracions de simpatia.

* * *

També l'Associació Obrera de Concerts ha celebrat dues sessions, primera i segona del cicle dedicat als «Quartets» de Beethoven, l'audició íntegra dels quals ha estat confiada al Quartet de Corda de Barcelona, del qual en formen part els senyors Martí Cabús i Joan Farrarons, violins; Claudi Agell, viola, i Sants Sagrera, violoncel.

En la primera sessió foren executats els «Quartets» op. 18, núm. 1; op. 127 i op. 59, núm. 2.

En la segona sessió, els nostres quartetistes oferiren op. 18, núm. 3; op. 130 i op. 59, núm. 3.

En tots aquests «Quartets» els joves instrumentistes assoliren un justíssim conjunt, potser un xic excessiu en detalls, però llur interpretació de la gran obra beethoviana fou absolutament discreta i en alguns moments gairebé perfecta.

Els afiliats a l'Obrera, que omplenaren totalment el Palau de Projeccions de Montjuïc, aplaudiren nodridament als senyors Cabús, Farrarons, Agell i Sagrera, i sortiren del recinte de l'Exposició amb una bella impressió que multiplicà el gros interès que han desvetllat aquestes audicions quartetistes del colós de Bon, tan encertada i curosament organitzades per l'Associació Obrera.

CAMIL OLIVERAS

TERCERA SESSIO DEL CICLE BEETHOVEN A L'ASSOCIACIO OBRERA DE CONCERTS

La tercera sessió correspon a l'audició integral dels Quartets de Corda de Beethoven, que amb tant d'èxit artístic ofereix l'Associació Obrera de Concerts als seus afiliats en el Palau de Projeccions de Montjuïc, serà celebrada avui, dia 24, i, donada l'extensió del programa, el concert començarà puntualment a les onze del matí.

UN FASCICLE DE L'ASSOCIACIO DE MUSICA DA CAMERA

L'Associació de Música da Camera acaba de publicar un fascicle profusament illustrat, que conté interessants detalls dels concerts que té preparats fins a fi del present curs.

Són sis els esmentats concerts, dels quals cinc són a base de grans masses orquestrals. L'ordre d'aquestes audicions és el següent: Mes de març, divendres, dia 29, presentació de la famosa cantatriu negra Maria Anderson, amb Kosti Vehanen al piano. Mes d'abril, dos concerts simfònics amb Otto Klemperer, el formidable director alemany. Maig i juny, dos concerts per l'Orquestra Simfònica de Madrid, dirigida per l'eminent mestre Arbós, amb la participació d'eminents solistes, i magne festival J. S. Bach, per l'Orfeó Català, orquestra i solistes, sota la direcció del nostre illustre mestre Lluís Millet.

L'esmentat fullet és repartit juntament amb les invitacions corresponents al recital Marian Anderson. Pot sollicitar-se també a les oficines de «Música Da Camera», Via Laietana, 46, o per telèfon número 17798.

ELS CONCERTS SIMFONICS POPULARS DE LA BANDA MUNICIPAL DE BARCELONA

Avui, diumenge, dia 24, la nostra Orquestra Municipal d'Instruments de Vent, donarà el seu 87.è Concert Simfònic Popular —3.er de la present primavera— al Palau de Belles-Arts, amb el programa següent:

I

Beethoven-Lamote de Grignon: «Coriolà», obertura. Ravel-Dupont: «Pavana» per a una infanta difunta. Falla-Lamote de Grignon: «Nits als jardins d'Espanya» I. Al Generalife; II. Dansa llunyana; III. Als jardins de la Serra de Còrdova; (els dos últims sense interrupció). Piano: Alexandre Vilalta

II

Saint-Saens-Lamote de Grignon: Concerto núm. 2, en Sol menor, per a piano i orquestra de vent; I. Andante sostenuto; II. Allegro scherzando; III. Presto. Piano: Alexandre Vilalta. Florent Schmitt: «Dyonisiaques», poema simfònic.

Collaborarà a aquesta audició el nostre excellent pianista Alexandre Vilalta, el qual tindrà a càrrec seu la part de solista de les obres de Manuel de Falla i Saint-Saens.

El concert començarà a un quart de dotze en punt.

L'ingrés serà lliure, com de costum, i l'accés del públic al gran Saló de Festes del Palau de Belles-Arts, s'efectuarà per la porta principal d'aquest.

QUALSEVOL LLAR BEN ADMINISTRADA NECESSITA ASSORTIR-SE A
Sepu

LA REGLA
SUSPESA
tornarà ràpidament i sense perill amb PERLES FEMI
Producte modern d'acció segura; no perjudica la salut
Rebutgeu imitacions sense resultats positius. De venda: Segalà, Dr. Andreu, etc., etc.

Més informació de Comarques

REUS

NOTES DIVERSES

Reus, 23. — La Junta del Pantan del riu Gaià està intensificant els seus treballs a fi que sigui una realitat la construcció d'aquesta obra.

—Ha estat assenyalada per al dia 29 la subhasta de les obres d'habilitació d'una estació de desinfecció al Centre Sanitari Intercomarcal d'aquesta ciutat. El pressupost és de 40.000 pessetes.

—Per tal de complir la condemna que li fou imposada pel consell de guerra, ha ingressat al Fortí de Tarragona el senyor Pau Sants Anfrons, conseller de l'Ajuntament popular d'aquesta ciutat.

—Han quedat novament installades a l'edifici del Raval Robuster les oficines de Correus.

—Han ingressat al Museu Municipal nou sepultures d'època romana trobades en les excavacions que es practiquen al Mas de Valls, situat a un quilòmetre d'aquesta ciutat.

—Aquest migdia serà inaugurada al Centre de Lectura l'Exposició de Material excursionista i d'acampada.

—Un nombrós grup de ciutadans catalanistes d'esquerra, per tal de palesar una vegada més la seva simpatia i admiració als homes que formaren el darrer Govern de la Generalitat, i d'una manera especial al President, senyor Companys, han tramès a la presó de Madrid un interessant present de productes típics de la nostra ciutat, com són ametlles, vi del camp, coques de Reus i menjar blanc.

Un homenatge senzill, però sincer.

EXPOSICIO DE L'ART DEL VESTIR

i Saló de Creacions

Instituïts per «El Dia Gràfico» del 30 de març al 14 d'abril

Palau núm. 1 de Montjuïc

GIRONA

Girona, 23. — A Vidreres fou detingut el súbdit alemany Enric Gropp Angestoir per indocumentat i per no tenir domicili ni ofici conegut. Ha ingressat a la presó de Santa Coloma de Farnés. Segons sembla, li serà aplicada la llei de ganduls i malfactors.

—El Tribunal Provincial del Contenciós Administratiu ha dictat aute declarant caducat el recurs contenciós administratiu i caducada també la petició interposada pel procurador senyor Ciurana en representació del senyor Francesc Barceló i Puig, contractista d'obres, veí de Ribes de Fresser, contra acords de l'Ajuntament de l'esmentada vila i declarant consentits els acords per haver deixat transcórrer més d'un any sense instar el recurs del plet.

—Al mercat de bestiar boví celebrat avui a la nostra ciutat, han entrat 450 caps, i s'ha recaptat, per arbitri municipal, 225 pessetes.

—Amb satisfacció, donem la notícia del millorament del jove Santiago Martorell, fill del nostre amic i correligionari Jaume Martorell, enginyer cap de l'Oficina d'Indústria de la Generalitat de Catalunya, el qual es troba a la Clínica del doctor Puig Sureda, de Barcelona, víctima de l'accident d'automòbil del qual ja donàrem compte en el seu

MAS & ROCA

CAMISERS

Rebudes les novetats en camises i corbates

Portaferrisa, 24 i 26
Fontanella, 16

MERCATS DE CATALUNYA

TARRAGONA

MERCAT DE VINS

El mercat de vi negre regeix el mateix preu.

Vi blanc camp, 7 1-2, 8 rals grau i càrrega. Vi negre camp, 7 1-2, 8 rals grau i càrrega. Mistela blanca, 12 1-2, a 13 rals grau i càrrega. Mistela negra, 13 1-2, a 14 rals garau i càrrega. Alcohol industrial, 270 pessetes hectòlitre. Alcohol vinic 235 a 240 hectòlitre.

*

SARDANES

— Avui, a les deu de la nit, tindrà lloc a l'Orfeó Gracienc (Astúries, 83) una audició extraordinària de sardanes a càrrec de la Cobla Barcelona (oficial de la Generalitat).

AMPLIACIO DE «CAMISERIES DEULOFEU»

Divendres, a la tarda, va tenir lloc l'acte d'inauguració del local ampliant de «Camiseries Deulofeu», del carrer del Call, cantonada a la Plaça de la República.

A l'acte d'inauguració, al qual fórem amablement invitats pels germans Jaume, Ramon i Joaquim Deulofeu, hi assistiren els representants de la Premsa, nombrosos clients de la casa i nombroses senyores i senyoretes. Tots foren amablement obsequiats pels germans Deulofeu.

La botiga que ha estat objecte de la reforma i ampliació ha quedat molt ben installada i obté un to de veritable modernitat, principalment en el que es refereix als aparadors i façana, decorats amb gust artístic, excellent, que no deixen res a desitjar a les més modernes botigues barcelonines i que sobresurt en el seu gènere. El projecte de decoració i la seva realització ha anat a càrrec del conegut mestre decorador Antoni Angerri i la realització de les obres a càrrec de la casa Roca i Angerri.

Les «Camiseries Deulofeu» — que ja compten amb una nova i moderna filial a la Rambla de les Flors, número 4 — foren fundades l'any 1920 i han pogut atreure amb la seva solidesa en les confeccions pròpies de camiseria el més distingit de la clientela barcelonina, i han aconseguit confeccionar l'any passat 5.000 dotzenes de camises, la qual cosa dóna una prova de l'increment que va prenent aquesta casa.

Desitgem a les «Camiseries Deulofeu» les màximes prosperitats com fins ara.

Ensaïmades MALLORCA

Especialitat amb els Croissants

ESCUDILLERS BLANCS, 4
TELEFON 20500

CLINICA GALLEGO

1, Nou de la Rambla.

VIES URINARIES

Avariosi. Matriu. - Blenorràgia. - Tractaments moderns. - Impotència. - Diatèrmia. Alta freqüència. - Raigs X. - Anàlisis clínics (sang, orina)

Consulta de 10 a 1 i de 4 a 7
Diumenge, de 10 a 1

Pisos a 80 ptes.

nous, compostos de 5 grans i luxoses habitacions, water, lavabo, dutxa, cuina econòmica, safareig, ascensor i telèfon, al carrer París, números 20, 22 i 24 (entre el de Tarragona i plaça d'Ernest Ventós, autobús de la lletra E)

Bar Petit Miramar

Casa recomanable pel seu peix fresc i menjars d'encàrrec

Exquisits plats de popets com enlloc més de Barcelona

Gran terrassa pròpia d'hivern per a banquets i festes

Calefacció elèctrica

— PASSEIG NACIONAL, 62 —
Barcelona. — Telèfon 19235

VIES URINARIES

DEFECTES SEXUALS

FARRE PIJUAN

Metge especialista

RAMBLA CANALETES, 11, 1er.

VENDA I CLINICA

D'ENCENEDORS

CASA SUBIROS

Hospital, 42 - Tel. 13651

CORREDOR FOTOGRAFIA

per a vendre patents a botigues escriviu núm. 3181 PUBLICIDAD «A», Rambla Flors, 13.

LA DONA CATALANA

El número d'aquesta setmana de la primera i única revista de modes i la llar, escrita en català, és altament interessant. El seu sumari és com segueix: Portada d'elegant figurí a dos colors. — Berta Singerman retrat. — El retorn al primer amor, per Joan Sidera —El treball de les dones a Catalunya a la Casa Raventós-Codorniu, per Maria del C. Nicolau. — La Moda, per Maria Antònia. — Del nostre concurs d'adivinació, premi d'un magnífic dormitori per a senyoreta (reproducció del mateix). — Llenceria amb bonics models. — El quarto dels trastos, per Josep Maria Folch i Torres. — Hores clàssiques, per Elisabet de Valldorteu. —La primera Educació de l'infant, per Maria del Carme Nicolau. — Adeu... no per sempre. — Cuina catalana. — De l'últim Carnaval, per Clavell Roig. — Dies de Neu. — Consultori Femení. — Labors artístiques. — Entre nosaltres. — Del meu Dietari, per Elsa Bernnard. — Esplèndits figurins de senzills i pràctics vestits de primavera. — Quatre pàgines de suplement de labors. — I la bonica novella «Temptació de dona». — 34 pàgines, 30 cèntims. — No deixeu de comprar-lo.

No ha de mancar a cap llar de Dona Catalana

30 cts. — Amb suplement de 16 pàgines novella .... 40 cts.

Retalleu aquest cupó i trameteu-lo, avui mateix, a «LA DONA CATALANA», Avinguda 14 d'Abril, 418

Cupó especial per a les lectores de LA HUMANITAT

Na.............................. carrer ....
núm. ...., població ...., es subscriu a
LA DONA CATALANA començant en ....
trametent per (gir postal-segells) pessetes ....
................import de ....

Les subscripcions a Barcelona es cobren, si es desitja per mesos, a raó de 1'00 pesseta mes. — Amb augment setmanal de 16 pàgines de novella, 1'40 pessetes. — Fora de Barcelona: Any, 14'00 pessetes; Semestre, 7'50; Trimestre, 4'00. — Amb suplement de 16 pàgines de novel·la, augmenta 1'25 pessetes trimestre.

Per les comandes per telèfon trucant al número 73256

Ybarra y C.ª, S. en C.

Línies regulars de grans vapors per a s destins que es detallen

SERVEI RAPID ENTRE BARCELONA I BILBAO

Sortides tots els DIMECRES a la nit cap a València, Alacant, Màlaga, Sevilla, Vigo, Villagarcía Corunya, Musel, Santander i Bilbao. Alternant-se les escales de: Tarragona, Ceuta i Huelva cada dues setmanes. Sant Carles i Ferrol cada dues setmanes

SERVEI CORRENT ENTRE BARCELONA I BILBAO cada dues setmanes.

Sortides els DIVENDRES a la nit, cap a Tarragona, Sant Carles i Vinaroç, València, Cullera, Alacant, Cartagena, Aguilas, Almeria, Melilla, Motril, Màlaga, Ceuta, Càdiz, Sevilla, Huelva, Vigo, Marín, Villagarcía, Ferrol Corunya, Avilés, Musel, Santander, Bilbao i Pasajes.

SERVEI ENTRE BARCELONA, SETE i MARSELLA

Sortides quinzenals els dijous cap a Sète i Marsella

Servei quinzenal cap a GENOVA

La càrrega es rep al Tinglado de la Companyia Moll del Rebaix. Telèfon 13585

—o—

SERVEI RAPID CAP AL BRASIL - PLATA per moto-transatlàntics correus espanyols

Sortides fixes cada 21 dies

Cap a SANTOS, MONTEVIDEO i BUENOS AIRES sortirà el dia 9 d'Abril del 1935, la magnífica motonau

Cabo San Agustín

que admetrà passatgers i mercaderies

La càrrega es rep fins la vetlla del dia de sortida, al tinglado núm. 1 del Moll de Balears, Telèfon 18274

VIA LAIETANA, 1 — TELEFON 22057

Consignataris:

Fill de Ròmul Bosch, S. en C.

VIA LAIETANA, 1 — TELEFON 22057

COMPAÑIA TRASMEDITERRANEA

MADRID: Passeig de la Castellana, 14. — BARCELONA: Via Laietana, 2

LINIA RAPIDA DE GRAN LUXE BARCELONA - CADIZ - CANARIES

Sortides setmanals els dissabtes, a les 12. Efectuaran el servei les motonaus «CIUDAD DE SEVILLA» i «VILLA DE MADRID»

LINIA RAPIDA DE GRAN LUXE BARCELONA - PALMA DE MALLORCA

Sortides cada dia (llevat els diumenges) de Barcelona - Palma a les 19 hores, per les motonaus «CIUDAD DE BARCELONA» i «CIUDAD DE PALMA»

SERVEIS REGULARS ENTRE TARRAGONA, VALENCIA, ALACANT I PALMA DE MALLORCA, BARCELONA MAO I BARCELONA - EIVISSA

LINIA COMERCIAL AMB ESCALES A TOTS ELS PORTS DE LA MEDITERRANIA, NORD D'AFRICA I CANARIES. — Sortides quinzenals de Barcelona els dijous. LINIA COMERCIAL BILBAO - CADIZ - CANARIES, AMB ESCALA A TOTS ELS PORTS DEL NORD D'ESPANYA. — Sortides quinzenals de Bilbao els dijous. LINIA RAPIDA REGULAR ENTRE ESPANYA I TERRITORIS DE LA GUINEA ESPANYOLA (FERNANDO POO). — Sortides el dia 17 de cada mes, amb escales a València, Alacant (facultativa), Cartagena (facultativa), Càdiz, Las Palmas, Santa Cruz de Tenerife, Rio de Oro (facultativa), Monròvia o Freetown (facultativa), Santa Isabel de Fernando Poo, Bata (facultativa), Kogo i Rio Benita (facultativa) pels vapors «PLUS ULTRA» i «LEGAZPI»

LINIA RAPIDA REGULAR ENTRE BARCELONA I VALENCIA

Sortides de Barcelona els dilluns i dijous, a les 20 hores «CIUDAD DE VALENCIA»

Preu a coberta: 9'00 pessetes. Bitllets d'anada i tornada a preus reduïts

SERVEI QUINZENAL MEDITERRANIA - CANTABRICA

amb escala a tots els ports de la Península. Sortides de Barcelona els dimecres

LINIA REGULAR ENTRE BARCELONA - ALACANT - ORAN - MELILLA VILLA ALHUCEMAS - CEUTA I VICE-VERSA

Sortides de Barcelona cada diumenge, a les 8 hores; d'Alacant els dimarts, d'Oran els dimecres d'Oran cap a Alacant els dimarts, i d'Alacant cap a Barcelona els dimecres

Mobles López

Carme 44

PAPER DE FUMAR

SANT JORDI

FI-RESISTENT - MIG COMBUSTIBLE

ESTOIG: 10 CENTIMS

APARELLS FOTOGRAFICS

PRISMATICS - BINOCLES CINEMES
PEL·LICULES - PATHE BABY MAQUINES
FONOGRAFS DE TOTES MENES DISCOS, etc.
RELLOTGES - OBJECTES DE PLATA

JOIES - BRILLANTS

TOT de VERITABLE OCASIO

COMPRA, VENDA i CANVI

CASA BAGUES — Carrer de Sant Pau, 6 (prop Rambles) Tel. 14237 — BARCELONA

GRAN LOT DE 20 LUXOSOS VOLUMS DE GRANS AUTORS

per 11'35 pessetes

Vegeu detingudament autors i títols:

Albert Insua	El negro que tenía el alma blanca
Armand Palacio Valdés... ...	La aldea perdida
Pío Baroja	Silvestre Paradox
Gabriel Miró	Del vivir
Felip Sassone	Malos amores
Hoyos i Vinent	Obras
Goncourt	La modelo (dos volums)
Costa	Guspires (en català)
Pérez i Curtis	Por jardines ajenos
Martín	Tipos madrileños
Thackeray	El libro de los Snobs
Houssaye	Lucía
Houssaye	Las lágrimas de Juana
Sebastià Farza	La pecadora
González [illegible]	Historia sin nombre
Jules Clarette	La señorita Cachemira
Miró Folguera	Los mineros de Polignies
Alexandre Dumas	El capitán Richard
Joaquim Belda	Un pollito bien

Aquest lot-regal que representa el màxim esforç en pro del llibre, pesa 4 quilos i el trametem aiximateix a reemborsament (és a dir pagader al carter al lliurament del paquet) carregant 1'35 pessetes per despeses.

Demaneu ràpidament aquest gran lot o la llibreria

GASSO - FIVELLER, 42

Solament una crida al nostre telèfon 25.026, demanant aquest excepcional lot i el portarem al vostre domicili, sense cap despesa

CAMISERIA

Ferrer Batlles

36, Boqueria, 38

Especialitats — Camises a mida — Adam i model RAGLAN (patentada)

MITGES «FERRO» (de garantia)

PREUS BARATISSIMS

AIGUA OXIGENADA

DOCTOR VINYALS

Puríssima, rica en oxigen. La preferida en Clíniques, Hospitals i a totes les cases

Producció dels Laboratoris del doctor Vinyals

Despatx: Diputació, 239 --- Telèfons 21935-51256

BARCELONA

FILLS DE PERE REIG

FLORICULTOR

Casa fundada l'any 1894 — Telèfon 32051

Es fan ramells, corones, cistelles i tota mena d'objectes dedicats a l'art floral natural — Riera Blanca, Camí de Reig. Les Corts — Barcelona — Sucursal: Mercat de Sant Antoni, costat Ponent, 368 i 389, de vuit a dotze del matí, taula de flors. — Telèfon 31639 — (Dissabte tot el dia)

AVICOLA REGIONAL

Pollets d'un dia a dos mesos — Incubadores, bateria, material, etc., etc.

NAPOLS, 99 — BARCELONA — TELEFON 50190

AVIS

la humanitat

es complau a fer avinent als seus lectors i simpatitzants, que té a la seva disposició el darrer retrat (la millor producció fotogràfica realitzada, obra de l'artista Màrius de Bucovich) de l'Honorable senyor FRANCESC MACIA i LLUSA, Primer President de la Generalitat de Catalunya.

Edició Popular, al preu de 3'50 ptes., sense marc, i 10 ptes. amb marc (Descompte als majoristes).

Per encàrrecs adreceu-vos a les oficines de LA HUMANITAT (Ronda Universitat, 25) - Telèfon 22122

MERCAT D'OCASIONS

COMPRA / VENDA / CANVI

DE MOBLES, PIANOS, RADIOS, CAIXES DE CABALS, MAQUINES D'ESCRIURE I DE COSIR, MALETES, DISCOS, etc.

TOT D'OCASIO

CORTS CATALANES, 414

Telèfon 30422 — BARCELONA

ANUNCIS PER PARAULES

Les dues primeres ratlles 1'00 pesseta
Cada ratlla de més ...... 0'30 »

HOSTES I PENSIONS

PENSIO ANDREU, per estada, viatgers, abonaments i coberts, bany i tel. Duc de la Victòria, 5, p.

HOSTES, desitjo, tot estar o sols dormir. Campo Sagrado, 25, 1er. 1a.

HABITACIO SENYORETA, sols dormir. Bonavista, 20, 1er. 2a.

PENSIO: Pelai, 11, 3er. 1a. Gran confort. Bany, telèfon.

HABITACIO per a dormir, preu econòmic. Mallorca, 494, 1er. 1ra.

FACILITO GRATIS pensions i habitacions. Rambla Flors, 10, entresol.

GRACIA, falten 1 o 2 joves, tot estar o sols menjar. Santa Rosa, 31, pral. 2na.

HABITACIONS, casa particular, sols dormir o tot estar. Sant Pau, 6, 2on

PRECISEN, mitges oficiales o aprenentes modista, C. de Cent, 322.

OFEREIX pensió tot estar o dormir. Carme, 39. Baix; Porteria.

PENSIO tot confort. 150 ptes. F. Lairet, 188, 5è, primera.

DR. DOU, 15, entl. 2a. a tot estar o dormir.

BARBARA, 2 2on. 1ra. habitació senyor sols dormir o tot estar.

DIVERSOS

DESPATX complet venc a preu molt reduït per traslladar-me a fora. Escriure a LA HUMANITAT núm 535.

GENERES DE PUNT, falten modistes portar acabats, a casa. Passatge Mulet, 17. (Prop carrer Saragossa).

BONA COMISSIO donaré a qui em proporcioni partides trossos teixits de seda primera mà. Escriure LA HUMANITAT núm. 202.

REPRESENTANT a comissió p. Girona i província desitja, important fàbrica moneders de pell. Escriure amb referències Girona, 111 - Barcelona.

CORREDOR, vins i olis a domicili es sol·licita. Escriure LA HUMANITAT núm. 201.

XALET modern, espaiós jardí i horta, a 26 minuts Plaça Catalunya. Venc immillorables condicions. Dirigir-se a LA HUMANITAT núm. 153.

LLOGARIA dos pisos en una mateixa casa, moderna i cèntrica fins a 90 ptes. Escriure a LA HUMANITAT núm. 159.

VENC AUTO d'ocasió 10 HP, bon estat i condicions immillorables. - Escriure a LA HUMANITAT núm. 161.

MODES, confecció acurada de vestits i abrics per a senyora i nena. - Preus moderats. Rocafort, 154, pral., 1a.

VIATJANT s'ofereix per a Catalunya, ram de teixits i gèneres de punt. Amb bones relacions clientela. Escriure a LA HUMANITAT núm 150.

PENYES I AGRUPACIONS disposen de Secretaria, saló teatre a preu reduït. Raó: de 3 a 8, Carretes, 33.

COMPRO màquina fotogràfica per a placa 6 i 1/2 per 9 i accessoris. Escriure preu i marca a LA HUMANITAT núm 79

CASETA PER VENDRE. Magnífic galliner, sol tot el dia, aigua riquíssima (preu únic: 10.000 pessetes). Tracte directe. No vull corredors. Raó: Gral. Manso, 47 (CORNELLA) Bar Mundi.

ANGEL MARTI. Taller d'enquadernació (Martínez de la Rosa, 17. Telèfon 75352 - Barcelona).

BOTIGA RELLOTGER traspasso bon preu. Fresser, 127 - A.

OFERTES I DEMANDES

MOSSO O COBRADOR, desitja col·locació 45 anys i bones referències. Escriure a LA HUMANITAT núm. 534.

MODISTA s'ofereix a casa i a domicili. Preus econòmics. Rocafort, 154 pral. 1.a

SENYORETA taquimecanògrafa amb coneixements d'oficina dominant català i castellà, s'ofereix. Escriure a LA HUMANITAT núm. 162.

PER A TREBALLAR província Girona desitjo company amb cotxe. LA HUMANITAT.

FALTA APRENENTA, treball fàcil. Pere Serafí, 7, 1er. 1ra. (Gràcia).

PRECISA noi per a recados, presentat pels seus pares. C. de Cent, 308.

TEATRE I CINEMA

LES ESTRENES

«POR EL MAL CAMINO», FILM DE LA WARNER BROS, AL CINEMA MARYLAND

En el transcurs de la projecció d'aquest film, que és com una mena de crítica del règim penitenciari als Estats Units, ens ha vingut a la memòria un altre film. Una obra modèlica: «El camí de la vida». Veient les escenes que anaven succeint-se davant dels nostres ulls, la nostra ment ha reconstruït altres escenes... Mentalment hem establert la diferència que va de l'un a l'altre. Una diferència enorme, incalculable. ota la diferència que existeix entre els organismes que han produït ambdós films. Dos pols oposats, per tant. Diferència que existeix més que en la forma en el fons d'ambdues produccions. Una d'elles, la russa, amb una intenció, una finalitat concreta que segueix sense torbacions, sense vacillacions de cap mena. L'altra, l'americana, tot i amb la convicció de l'existència inquietant d'un problema, no es mostra decidida a tractar-lo a fons i claudica llastimosament quan es troba a la meitat del camí. No cerca l'origen del problema com fóra l'interessant, ni gosa tampoc posar al nu les seves conseqüències doloroses...

Pel llenç veiem desfilar punyents escenes de la vida d'aquells nois sense nord ni guia, miserables, famèlics, portats per l'instint a cometre tota mena de malifetes... Després els veiem al «correccional» on se'ls donarà un tracte cru, sanguinari, inhumà... Sembla que allà el lema és castigar», no «reformar». Aquells nois, pasta mallejable fàcilment si hom tracta de comprendre'ls, són més aviat malejats, encara. Amb el tracte es fa néixer dintre el seu pit un set de «revenja». La seva impotència davant el càstig de vegades injust, sovint excessiu, els fa covar un odi immens. Ells veuran en la societat la seva enemiga. Aquells homes cruels la representen dintre aquells murs freds, inhòspits, agressius. Entre els llavis d'aquells adolescents sovint resta tancada l'amenaça. No arriba a esclatar en un crit paorós per la temença del nou càstig. Però dins del cervell, quants propòsits, quants plans de revenja no es plantegen! En l'ambient sembla palpar-se la rebellió. Hom pressent, hom espera aquell moment en què tota aquella joventut amargada farà trontollar aquelles parets fredes en una protesta irada. Hom l'espera i hom el el tem, aquell moment en què aquella joventut, com una furiosa riada, s'ho emportarà tot al seu pas...

METROPOL
DEMA, ESTRENA DE DUES GRANS PRODUCCIONS
El secreto que quema
per WILLY FORST
i la divertida comèdia musical
Contigo a la estratoesfera

Però aquell moment no arriba... Aquell moviment tan humà i bell per tot el que té de reivindicador, per tot el que té de simbòlic ha estat escamotejat a l'espectador. El productor ha procurat fer un viratge ràpid, espantat segurament dels viaranys pels quals anava a endinsar-se. L'organització que regeix el cinema als Estats Units no podia prestar-se a dotar aquella pellícula del contingut social que lògicament havia de tenir. Hàbilment ha procurat recórrer a un terreny més fàcil. Ha canviat la direcció del correccional i hi ha posat homes d'idees més liberals. La lliçó, per tant, no ha pogut produir-se. ¿Existeixen o no als Estats Units aquests règims que es critiquen? Si existeixen, ¿per què no mostrar les conseqüències de la seva manca d'humanitat, de la seva incomprensió de la seva crueltat

Calia anar més a fons encara. Podia anar-s'hi. I si hom ho hagués fet s'hauria pogut obtenir un film transcendental. ¿Per què no donar al film més profunditat? ¿Per què no fer-lo anar fins a escarbotar en l'origen d'aquell problema? ¡Ah, però això dins d'un règim capitalista no era pas cosa possible! ¡Si ho haguessin fet s'haurien hagut de portar al primer pla moltes nafres de la societat capitalista, i això no els convenia pas!

Sigui com sigui, doncs, el cas és que, amb un tema sucós, amb un tema profundament humà i ple de vitalitat, tot el més que es fa és donar-nos-en un film més o menys interessant, però erm socialment. Hom ens mostra quadres impressionants, emotius, reals, de la vida d'uns xicots miserables, orfes que, diu el film, cal portar al bon camí. Com?

Certament, cal convenir que l'obra indica el sistema. Un sistema d'amor i de comprensió. Però calia, al nostre entendre, anar més lluny. Calia anar més lluny assenyalant l'origen del mal. Per a tractar de prevenir-lo en lloc de guarir-lo.

Era demanar massa?

Estem segurs d'ésser massa exigents, coneixent els orígens d'aquestes produccions. Per això, repetim, en constatar la diferència interna d'aquest film amb «El camí de la vida» —i considerem per a aquell un honor l'evocació— ens inclinem, una vegada més, pel cinema rus. Pel cinema social.

JOSEP SAGRE

CAPITOL
DEMA ESTRENA

ORIGINALISSIM! GRACIOS! PICARESC!

TEATRE POLIORAMA

LA RAMBLA DE LES FLORISTES, de Josep Maria Sagarra

Ben mirades i sospesades, totes les darreres produccions de Sagarra, més que obres teatrals —en el sentit específic de la paraula teatre—són simplement uns sonors diàlegs encerclats per un vistós marc escènic. Un enfilall de versos, per reeixits que siguin, uns quants tipus més o menys ben dibuixats i un marc escènic força escaient, no són elements suficients per a construir una comèdia. Ultra això, es necessita quelcom més essencial. Un tema i una acció. Sense tema o argument no hi pot haver-hi comèdia i sense acció en el desenvolupament del tema la comèdia esdevé estàtica, com immobilitzada.

Tot en el teatre de Sagarra —menys potser en «Fidelitat»— és epidèrmic, a flor de pell, d'una intranscendència gairebé banal, molt amable. això sí, molt agradosa a l'oïda, però sense ànima, sense un contingut.

No hi ha en el teatre de Sagarra pintura de caràcters ni conflictes que puguin despertar l'interès de l'espectador. Els personatges de les seves obres són a la manera de marionetes sense escalf de vida que diuen versos molt florits, però, d'una objectivitat que mai no arriba a ésser emotiva.

Es el seu, un teatre de diàlegs plens de color, de belles imatges i perfumat per la cadència melodiosa d'uns versos sempre brillants, saturats de pintoresca expressivitat. Florits diàlegs sense un fons teatral, sense una trama escènica a la qual puguin adaptar-se.

«La Rambla de les floristes» no és altra cosa que això que acabem d'esmentar. Unes quantes pinzellades de color força encertades, uns pintorescos personatges als quals res d'important no els passa i un diàleg en vers, curull de poètiques imatges, que fa bo d'escoltar.

Veritat és que en la comèdia l'ambient vuitcentista hi està plenament aconseguit, que el diàleg sempre vibrant i amb alguna que altra espurna de fi humorisme està versificat amb una fàcil i fluïda senzillesa que enamora, però, veritat és, també que el conflicte o intriga amorosa és tan lleu que no val la pena d'explicar-la.

Al final de l'acte segon hi ha un petit moment sentimental, però és tan intranscendent i està presentat de manera tan sobtada, que passa sense emocionar.

En Antònia la florista l'autor ha creat un símbol de la Rambla de les flors i quan aquest símbol mancat de vida, fred com totes les coses objectives vol que deixi d'ésser un ens per a convertir-lo en una dona de carn i ossos, falla en l'intent i no sap donar-li l'alenada de calor humana necessària.

«La Rambla de les floristes» és l'obra d'un poeta, però, no d'un comediògraf. L'obra d'un poeta exquisit que fa dir belles coses als seus personatges i que, de tant en tant, traça amb mà ferma una vigorosa pinzellada de vistós color.

Quant a la interpretació, ens plau consignar que, a part de les vacillacions justificades en tota nova obra, fou més que discreta. Potser la senyora Nicolau per manca de costum d'interpretar obres en vers, no aconseguí la justa entonació, la qual cosa fou compensada per la viva expressivitat que sabé donar al personatge. Dels altres, es distingiren en les seves curtes intervencions, Laura Bové, Martori, Estivill, Galceran i Lluelles.

De molta propietat la realització escenogràfica de Ramon Batlle.

Lluís SOLER

En cada vida humana existeix el misteri i el dolor
LA PATRULLA PERDIDA
Són dotze vides turmentades
Una obra literària que reuneix dotze homes en un tema d'heroisme
Radio Films
Demà, dilluns, estrena
Es un film Ràdio... Naturalment!

TEATRE ROMEA

CISNEROS, obra en tres actes de J. M. Peman

Quan, ara fa vuit o deu dies, s'estrenà en aquest mateix teatre «Cuando las Cortes de Cadiz», l'autor de l'obra, el senyor Peman, que també ho és de «Cisneros», no pogué assistir a l'estrena i envià un telefonema dient que vindria la propera setmana —aquesta que som— a recollir els aplaudiments del seu estimat públic.

El seu estimat públic, però, es veu que no ha tingut paciència per a esperar tant i l'empresa, en vista de l'èxit, s'ha vist obligada a posar en cartell una altra obra. Del mateix autor, però una altra obra. «Cuando las Cortes de Cadiz» han tingut una vida fugissera i breu. Fins i tot ha fallat la represa de «El divino impaciente».

I doncs? Tan oblidadís és el públic del senyor Peman? Tan dolent és «Cuando las Cortes de Cadiz», que no pot aguantar al cartell més enllà d'una setmana? Tan ranci s'ha tornat «El divino impaciente», que ja no desperta cap curiositat?

No és això: és que l'èxit de «El divino impaciente» fou una cosa ocasional, de circumstàncies. Els amics i admiradors del senyor Peman, quan s'estrenà l'obra esmentada estaven a l'oposició i la convertiren en un tràgala contra la República. Avui són poder, compartit amb els radicals, i ni el senyor Peman ni els seus versos els preocupen. No hi ha altra explicació per a la indiferència amb què ha estat rebuda «Cuando las Cortes de Cadiz». Perquè no cal pas parlar del que no existeix: o sia de la sensibilitat i la intelligència del públic del senyor Peman. Qui ha fet un gran èxit de «El divino impaciente» no té dret a fer un fracàs de «Cuando las Cortes de Cadiz».

Però és que qui féu l'èxit de «El divino impaciente» no fou el públic del senyor Peman: fou, per reacció, l'article 26 de la Constitució.

«Cisneros» és una cosa tronada i cursi que no desdiu en res de les obres anteriors del senyor Peman. Ell, el senyor Peman, la qualifica de poema. S'equivoca, ja que manquen en l'obra essència i potència autènticament poemàtiques. A l'autor se'l veu massa preocupat per la mania de fer patrioterisme que no és el mateix que patriotisme, i així no hi ha poema possible. «Cisneros» no és un poema per la mateixa raó que no ho són «La Marcha de Cadiz», que evoca l'Espanya tràgica del 98, i «Las Corsarias», que ens recorda l'Espanya grotesca de la Dictadura.

«Cisneros» és una figura desagradable, antipàtica; tipus d'home massa rectilini, és a dir: poc humà, polític, influí d'una manera terrible i lamentable en la història d'Espanya, religiós, ens l'evoquen la Inquisició, la guerra contra els alarbs, que fou un mal negoci per a Espanya, i l'explotació dels jueus —després de l'explotació vingué l'expulsió—, que fou un negoci pitjor encara.

Però, això a part, Peman ens dóna una interpretació arbitrària i falsa del cardenal, una interpretació de crom de caixa de panses. A través del senyor Peman, tan ximple i cursi ens sembla «Cisneros» com aquella pobra «Piconera», de «Cuando las Cortes de Cadiz». El «Cisneros» del senyor Peman és una mena de Royo Villanova del 1490. Si Royo Villanova parlés en vers parlaria com el «Cisneros» de Peman, diria les mateixes vulgaritats i cursileries que el «Cisneros» de Peman, faria els mateixos intolerables «latiguillos» que el «Cisneros» de Peman. I això, francament, tractant-se d'un escriptor monàrquic i catòlic, d'un collaborador de «Blanco y Negro», ens sembla una mica massa fort. Les figures de la Història, senyor Peman, són dignes de més respecte.

La bibliografia del cardenal Jiménez de Cisneros és copiosa i important. I encara que reconstituir una figura històrica no és empresa gaire fàcil, sobretot amb unes facultats tan pobres com les del senyor Peman, cal només consultar unes quantes obres «Memorial de la vida de fray Francisco Jiménez de Cisneros», per Juan Vallejo; «Cardinal Ximenez, statesman, eclesiàstic, soldier amb man of letters», per Lyell; «Ximénez de Cisneros», per J. Elguero, etc., etc.— per a veure com el senyor Peman ha desvirtuat i empobrit la figura, fent d'un home —simpàtic o antipàtic, però un home— un titella ridícul i declamatori.

La interpretació que la companyia del senyor Calvo, i el propi senyor Calvo, dóna a l'obra, no ens sembla pas digna de gaires elogis. Tal vegada això sigui degut al fet que les obres d'aquest gènere no poden interpretar-se sinó malament, o sia: amb mirades terribles, mímica absurda i crits i esgarips a tot drap.

Lluís CAPDEVILA

UFA FILMS
la familia lo desea
ADOLF WOHLBRUCK
protagonista de «Mascarada», i
RENATE MULLER
la genial intèrpret de les grans produccions europees
DEMA. ESTRENA AL
MARYLAND

COLISEUM
DEMA, DILLUNS, ESTRENA de La patrulla perdida

TELONS CURTS

Divendres, a l'estrena de «Cisneros», només hi havia mitja entrada al Romea. Decididament el paper Pemàn es cotitza molt malament... Ho sentim per l'empresari, que segurament creia fer-se de barba d'or amb els poemes ultradretistes del poeta de la caverna.

Guillermo Tell

El senyor Pedro Muñoz Seca, al qual no és necessari que presentem, ha llegit a un empresari de Madrid el primer acte de la seva cinquena comèdia d'aquesta temporada. Sembla que l'estrena serà molt aviat. Recordem, però, que les quatre comèdies estrenades de l'esmentat senyor han resultat altres tants fracassos. També el paper Muñoz Seca va regalat... ¿Es que representen aquests fracassos dels senyors Pemàn i Muñoz un signe dels temps?

FEMINA
PROXIM DIMECRES, ESTRENA
LIL DAGOVER
HANS JARAY
GRETL THEIMER
MARTHA EGGERTH
ROMA BAHN
KATHE ROTHER
FRANZ LEDERER
PAT PATERSON
al Compas del Amor
Un episodi inèdit de la vida de Schubert

Per a mitjans de maig hi haurà revistes al Teatre de la Latina, de Madrid. ¿Sabeu qui serà la «vedette»? Doncs Cèlia Gàmez, que per aquella data ja haurà acabat els seus compromisos amb l'empresari Calvo. Els haurà acabat perquè la temporada de Novetats, diguin el que vulguin els diaris oficiosos, no resulta, ni molt menys. Cèlia Gàmez, cal remarcar-ho, no ha estat molt sortosa a Barcelona d'un quant temps ençà.

Pròximament:
LA LEGION BLANCA
La història que mai no ha estat relatada
FOX

El Teatre Romea, de Madrid, o, millor dit, l'immoble que ocupa, ha estat adquirit per l'Estat, el qual el farà enderrocar. La companyia de revistes que actua en aquell teatre vindrà al Còmic de Barcelona i després passarà a l'Alkazar de la capital de la República... però amb una baixa: la de Lepe, que es passa al vers.

PATRICIO mira a una ESTRELLA
ATLANTIC FILMS

Les matinals al teatre Poliorama

ESTRENA I UNICA REPRESENTACIO DE «VICTOR DAURA», DE J. NAVARRO COSTABELLA

Pròximament tindran lloc les matinals de teatre amateur que l'empresa oficial de teatre català ha confiat a la «Federació Catalana de Societats de Teatre Amateurs».

La primera d'aquestes sessions es celebrarà el proper diumenge, dia 7 d'abril, i ha estat confiada a «Estudi d'Art Dramàtica, de Molins de Rei», que dirigeix Josep Cariteu i Millet, la qual donarà a conèixer aquesta interessant producció de J. Navarro Costabella.

L'entrada a aquestes matinals serà per rigorosa invitació, que haurà d'interessar-se del secretari de la F. C. de S. de T. A., senyor Claudi Fernàndez (Viladomat, 74; telèfon número 32118).

LA CRISI TEATRAL

UN COMUNICAT DEL SINDICAT D'ARTISTES TEATRALS D'ESPANYA

En la nostra edició del passat dimecres, publicàrem un article sobre el tema de la crisi teatral, recordant a tal efecte el míting d'actors celebrat el 23 de gener de l'any passat i la gairebé nulla tasca que fins a la data s'havia fet per part del Sindicat d'Artistes.

Però hem rebut una atenta lletra de l'esmentat Sindicat en la qual respon a alguns dels extrems consignats en l'article de referència, carta que reproduïm amb veritable satisfacció, ja que ella representa el començ d'una feina que a d'ésser profitosa per a l'ofici d'actor, avui, com tothom sap, malmesa per fonda crisi.

Diu així la carta:

«Sr. Director de LA HUMANITAT.

Molt senyor nostre: Recollint de l'article publicat ahir en el periòdic de la seva digna direcció, sota el títol «Recordant dates», tenim el gust de ressenyar-vos a continuació algunes de les activitats desenvolupades per a remeiar en el possible la crisi actual del teatre.

Des del 1er. de maig començarà a regir en les oficines d'aquest Sindicat la Borsa del Treball i Contractació que ha estat creada per a prescindir en absolut de tot intermediari en els negocis que es realitzen a totes les poblacions de la regió.

A comptar d'avui, queda establerta i comença a funcionar la secció protectora contra l'atur forçós de l'artista, haven pogut socórrer en aquesta mateixa data vint dels nostres companys i dins de pocs dies poder fer igualment a tants d'altres.

Una de les preocupacions d'aquesta Junta i que més han de solucionar en part el problema de l'atur forçós, és la ràpida formació de companyies en cooperativa que aviat funcionaran en diversos teatres d'aquesta ciutat.

Així mateix, hem de comunicar-vos que aquesta Junta s'ha entrevistat amb el senyor governador general de Catalunya i li ha exposat els seus punts de vista perquè sigui un fet el millorament que és tan necessari a la nostra classe.

Per tot l'exposat, ja comprendreu que continuem lluitant i que aquell memorable míting a què us referiu va fructificant, si no amb tota la rapidesa que tots desitjaríem amb el màxim d'activitats per part nostra.

No dubteu que estem disposats a lluitar i és per això que comptem amb la valuosa cooperació de tota la Premsa i del públic en general que sempre ha demostrat seguir amb simpatia les activitats per al millorament de la nostra classe.

Aprofitem l'oportunitat per a remerciar-vos el record que serveu per tot allò que a nosaltres es relaciona i ens plau reiterar-vos la nostra relació més distingida. Per la Junta Directiva Eugeni Sànchez.»

Poal-Aregall, ha sortit de la Clínica

El nostre estimat amic i aplaudit comediògraf Miquel Poal-Aregall que, com saben els nostres lectors, va haver d'ésser operat dues vegades a primers de febrer, intervencions que el tingueren en greu perill una sèrie de dies, ha pogut, finalment, abandonar la Clínica.

Per consell dels metges que l'han assistit caldrà que Poal-Aregall reposi una temporada per tal d'escurçar el possible la convalescència.

No cal dir la satisfacció que tenim de poder donar aquesta nova als nostres lectors. Estem segurs que ells, com nosaltres, s'alegraran que un dels nostres més populars autors dramàtics hagi pogut vèncer aquesta seriosa contrarietat.

PELS ESCENARIS

GRAN PRICE. — Avui, diumenge, a les deu de la nit, es celebrarà al Gran Price l'original ball titulat «Una noche en Abisinia», presentat pel gran ballari i intelligent animador Lewys Wine, i en el qual prendrà part l'orquestra «Carioca Jazz», «Lewys i partenaire», executant danses típiques d'Abissínia i clàssics cants del país.

La cosa més sorprenent de la festa i que ha desvetllat un màxim interès entre el nostre públic, serà l'exhibició de danses exòtiques a càrrec de la super-estrella «Anacaona», l'única rival de la Baker, la qual, en algunes de les seves interpretacions, fins i tot supera a la tan discutida estrella de color.

En aquest festival, patrocinat per la revista cinematogràfica «Filmòpolis», es presentarà «Anacaona» per primera vegada al públic espanyol.

AVUI, DARRER DIA

Telèfons de LA HUMANITAT
Impremta: 14446
Redacció: 22122

FANTASIO
DEMA, ESTRENA
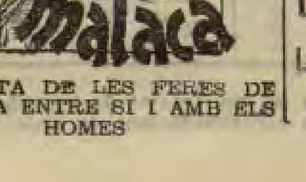

LA LLUITA DE LES FERES DE LA SELVA ENTRE SI I AMB ELS HOMES

· ESPECTACLES PUBLICS ·

Teatres

GRAN TEATRE ESPANYOL
Companyia del NOSTRE TEATRE DE VALENCIA
Avui, diumenge, tarda, a les 4. 3 obres, 3. Primer: EL NOVIO DE LA REINA - DE LA TERRA DEL GANCHO i l'èxit monumental: ELS HEREUS DEL TIO PERE o A QUE TE MUIGUES NO ESPERE A RIURE! A RIURE! A RIURE! Nit, a les 10. Butaques, 2 ptes. Primer: EL NOVIO DE LA REINA i ELS HEREUS DEL TIO PERE o A QUE TE MUIGUES NO ESPERE. Es l'obra més còmica que es representa a Barcelona de fa molts anys - A la funció d'avui assistiran els autors de l'obra — Dilluns, TARDA, a les 4. Entrada i butaca, 2 ptes.: ASO ES UNA DESGRASIA - DE LA TERRA DEL GANCHO i ELS HEREUS DEL TIO PERE. Nit: DE LA TERRA DEL GANCHO i ELS HEREUS DEL TIO PERE — Es despatxa a tots els Centres de Localitats.

TEATRE POLIORAMA
Temporada oficial de TEATRE CATALA
Avui a les 3'30: EL BE I EL MAL
A les 6, especial i nit, a les 10: La rambla de les floristes de Josep Ma. Sagarra. Una reeixida obra del teatre poètic català.

Teatre Còmic
PALAU DE LA REVISTA
Avui, tarda, 4'15. Nit, 10'15. L'èxit més gran de tots els èxits: Mucho cuidado con Lola per Perlita Greco, Murillo i tota la Companyia. 50 belleses en escena. La funció de la tarda començarà amb l'entremès: A LA COMISARIA! — Demà, tarda i nit: MUCHO CUIDADO CON LOLA — Dimarts, reposició de EL PAIS DE LOS TONTOS

TEATRE APOL-LO
Telèfon 12125
Selecta Companyia de comèdies MONTIAN - ROSES
Director: Emili Thuiller
Avui i demà, dilluns, a les 3'30 i 6 tarda i 10'15 nit. La butaca més cara 4 pts. L'èxit de la temporada TU GITANO Y YO GITANA
Dimarts, tarda, a les 5: TU GITANO Y YO GITANA Nit, a les 10'15, ESTRENA: ENTRE UNA MUJER Y UN HOMBRE de «El Pastor Poeta»

TEATRE NOU
Gran Companyia lírica de LLUIS CALVO
Avui, tarda, a les 3'30: NO FALTA NAIDE MOLINOS DE VIENTO LOS CADETES DE LA REINA i LA CHULAPONA
Nit, a les 10: LOS CADETES DE LA REINA, per Brito i el gran èxit: LA CHULAPONA per Vicenç Simon

TEATRE VICTORIA
Gran Companyia Lírica
Tarda, 3'30: EL REY QUE RABIO. EXIT delirant: SOL DE LIBERTAD. Nit, 10: LA DOLOROSA i SOL DE LIBERTAD — Demà, tarda: LOS DE ARAGON - LA DOLOROSA i SOL DE LIBERTAD — Nit: LA DOLOROSA i SOL DE LIBERTAD.

TEATRE CATALA PRINCIPAL PALACE
Telèfon 11332
Companyia VILA - DAVI
Avui, diumenge, tarda, a les 4'15 2 OBRES, 2: D'AQUESTA AIGUA NO EN BEURE i l'èxit sorollós d'autor i intèrprets: MISS-THERY? Nit a les 10'15: JUGAR A CASATS i MISS - THERY? — Demà, tarda a les 4'15: D'AQUESTA AIGUA NO EN BEURE i MISS-THERY? — Nit: JUGAR A CASATS i MISS - THERY?.

TEATRE OLYMPIA
AVUI tarda, a les 4 i nit, a les 10. El grandiós èxit: EL MUNDO DE LA LUNA
Opereta arrevistada. - Director: Ricard Fuentes — Demà, tarda, a les 4 i nit, a les 10: EL MUNDO DE LA LUNA
La sala ha estat guarnida per la Casa Baliarda. La installació dels altaveus ha estat efectuada per la Casa Philips — DIJOUS, 28: REVUE-RADIO-RECLAM
A BENEFICI dels Hospitals - Director de l'espectacle: Joaquim Montero - Animador: Baldomer Xifré.

TEATRE BARCELONA
Companyia de comèdies MORA-ESPANTALEON-BARROSO
Avui, diumenge, tarda, a les 3'30, popular: DON PEDRO EL CRUEL
A les 6: MI PADRE
A les 10'15: MI CHICA
Aviat ESTRENA de: EL REY NEGRO

TEATRE NOVETATS
Gran Companyia d'operetes i Revistes de CELIA GAMEZ
Avui, diumenge, tarda i nit: LAS CHIRINOYAS i el gran èxit LA RONDA DE LAS BRUJAS triomf de: CELIA GAMEZ
Aviat ESTRENA de LOS INSEPARABLES

Teatre Romea
Telèfon 22026
A les 3'30, especial: CUANDO LAS CORTES DE CADIZ...
A les 6 i 10'15: CISNEROS
la millor obra que ha donat al Teatre Josep Ma. Pemàn; magna creació de la figura del Cardenal Cisneros, per RICARD CALVO. A la representació de la nit assistirà l'autor de l'obra — Demà, a les 3'30, per única vegada, representació popularíssima. Totes les butaques a 3 ptes: EL DIVINO IMPACIENTE. A les 6 i a les 10'15: CISNEROS, amb assistència de l'autor. — Dimarts, nit, FUNCIO DE GALA a honor de l'illustre poeta i autor Josep Maria Pemàn: CISNEROS i Conferència, dedicada al públic de Barcelona, per Josep Ma. Pemàn S'admeten encàrrecs.

LLEGIU CADA DIA LA HUMANITAT

Orquestra Pau Casals
PALAU MUSICA CATALANA
PRIMER CONCERT de Primavera. Dijous, 28, a les 10 de la nit, dirigit per l'eminent mestre italià ANTONIO GUARNIERY
Programa: «Setena Sinfonia», de BEETHOVEN i obres de ROSSINI, VALDI, RESPIGHI i ELGAR — Despatx de localitats: Unió Musical Casa Werner (Passeig de Gràcia, 54).

Cinemes

Publi-Cinema
Sessió contínua. Seient UNA PESSETA: NOTICIARIS - DOCUMENTALS, VIATGES, etc.

Fantasio
Avui, matinal, a les 11. Tarda, de 3'30 a 5'45. A les 6 numerada i nit, a les 10: REVISTA FEMINA - PATHE JOURNAL - LA DIOSA PRIMAVERA, dibuix en color de Walt Disney - Darrer dia de l'extraordinària producció: SU MAYOR EXITO per Marta Eggerth — Demà, matinal i primera tarda, extraordinàries sessions infantils i variat programa, ESTRENA del film documental: MALACA

CINEMA PARIS
Avda Pta. Angel, 11 i 13
Telèfon 14544
Sempre el programa més atractiu. Matinal, 10'30. Tarda, primera sessió, 3'15 a 5'45. Numerada a les 6 i nit, 9'45: Claudette Colbert en SINFONIAS DEL CORAZON - Dick Powell en la super revista MUSICA Y MUJERES, amb Ruby Keeler i Joan Blondell. — DEMA: Els amors de l'immortal SCHUBERT: AL LLEGAR LA PRIMAVERA i Clive Brook i George Raft en EL CLUB DE MEDIA NOCHE.

Coliseum
Avui, tarda, dues sessions. A les 3'30 i a les 6, ESPECIAL. Nit, a les 10'10. Darreres projeccions d'aquest programa: REVISTA PARAMOUNT - PARAMOUNT GRAFICO - YO SOY COMO SOY (Dibuixos) i DEJADA EN PRENDA per Shirley Temple i Adolph Menjou.
Demà tarda, dues sessions. A les 3'30 i a les 6, ESPECIAL. ESTRENA de LA PATRULLA PERDIDA. Producció RADIO.

METROPOL
Llúria, 115 — Telèfon 81222
Avui, diumenge i demà, dilluns. Tarda, dues sessions. Primera, a les 3'30 i sessió numerada a les 6. Nit, a les 10:
Programa del diumenge NOVATOS DEL CIELO, per Albert Prejean i POBRE DON JUAN per Mary Glory - Rene Lefevre.
Programa del dilluns SECRETO QUE QUEMA, per Willy Forst i la grandiosa comèdia CONTIGO A LA ESTRATOSFERA

MARYLAND
Plaça Urquinaona, 5 — Tel. 21966
AVUI I DEMA: Matinal, a les 11. Tarda, 3'30 i 6 (numerada). Nit, a les 10:
NOTICIARI BAVARIA FILMS NEGROS EN EL POLO NORTE (Dibuixos) POR EL MAL CAMINO per James Cagney i Madge Evans, i Frankie Darro
Demà, estrena de LA FAMILIA LO DESEA.

FRONTO NOVETATS
Avui, diumenge, tarda, a les 4: ARAQUISTAIN - UNAMUNO contra ZARRAGA - PASAY. Nit, a les 10'15: IZAGUIRRE - ABASOLO contra QUINTANA IV - JAUREGUI. — Detalls per cartells.

Frontó Principal Palace
Avui, diumenge, tarda: GURUCEAGA - GOITIA contra OSA - ALBERDI. Nit: RECALDE II - GUILLERMO contra PISTON - UGARTECHEA — Dilluns, tarda: OSA I - TEODORO contra LARRUSCAIN - IBARLUCEA. Nit: URIZAR I - GUTIERREZ contra ARGARATE - GOMEZ.

COMPETICIO DE LLIGA
Avui, diumenge, tarda, a les 4
EL PARTIT DE MES EMOCIO
BARCELONA contra ESPANYOL
LES CORTS: Entrada, 3'50 més el 10 per 100.

GRAN PRICE
Casanova, 3, 5 i 7
Avui, diumenge, a les 10'30 nit. Gran festival patrocinat per la revista cinematogràfica «Filmòpolis». Bewys Wine presenta en un grandiós ball de gala la seva nova modalitat artística titulada Una nit a Abissínia amb les seves danses i músiques típiques del país. Actuació per primera vegada a Espanya de la dansarina de color banús, única competidora de Josefina Baker ANACAONA
Elecció de Miss Price 1935
Orquestres Carioca Follies i Price Jazz

BRAUS -- ARENES
Avui, diumenge, tarda, a les 4
GRANDIOSA «NOVILLADA»
2 sensacionals debuts, 2
6 novells-braus de GALACHE 6
NIÑO DE LA ESTRELLA
CIRUJEDA
RICHARD ORLAN (Francès)
ENTRADA, 1'75

Diumenge, 24 de març del 1935

la humanitat

Barcelona — Any V — Número 965

HITLER I EL TRACTAT DE VERSALLES

Lluís Companys, Carles Pi i Sunyer i Gabriel Alomar davant el panorama internacional

Com jutgen tres homes de la democràcia catalana, l'actitud de Hitler i les seves possibles repercussions

El corresponsal a Barcelona d'un important diari madrileny ha preguntat a diverses personalitats de Catalunya la seva opinió sobre el moment internacional i les conseqüències que poden derivar-se de l'acte de Hitler en denunciar el Tractat de Versalles.

Entre altres, el President Companys, l'ex-ministre i alcalde de Barcelona, Carles Pi i Sunyer, i l'ambaixador a Roma, Gabriel Alomar, han contestat a l'enquesta.

Heus ací les seves interesantíssimes consideracions sobre els problemes de palpitant actualitat internacional:

LLUIS COMPANYS

—No és prudent ni polític que jo parli de tal assumpte. Diré sols que la meva esperança es xifra encara en la Societat de Nacions, i si aquesta fracassa, ningú pot preveure els resultats i l'abast del que succeeixi.

CARLES PI I SUNYER

—¿Què opineu de la resolució d'Alemanya en decretar el servei militar obligatori, i, per tant, la repulsa del tractat de Versalles?

—¿Creieu que aquest fet pot pertorbar la pau del món?

Temo que les conseqüències de la resolució del Govern alemany, més que per la gravetat de l'acte en si — que la té — pel caràcter espectacular i parençós que hom li ha donat, per les esperances que farà néixer al seu poble, pels impulsos adormits que pugui despertar, per les reaccions que provoqui als esperits més excitables i en les masses descontentes d'altres països. Temo que contribueixi a augmentar la inquietud i al desassossec del moment dramàtic que vivim, i agreujar la desorientació i la fallida moral dels homes d'avui, que, de no corregir-se, portarà la ruïna dels pobles i el fracàs de la civilització.

—¿Admeteu la possibilitat d'una pròxima conflagració mundial?

El perill més gran d'una pròxima conflagració estriba en aquesta profunda crisi espiritual que el món travessa. La perllongada depressió econòmica i el greu problema de l'atur forçós han produït un estat de profund malestar i descontent, que coincideix amb una disposició col·lectiva de característiques morboses. Aquest desquiciament confusionari provoca impulsos desorbitats, reaccions simplistes, moviments instintius sense fre ni control. Per tant, el que s'ha de tèmer més és que, d'una manera espontània, o com a diversió estratègica amb finalitats polítiques, els sentiments d'uns i d'altres es polaritzin en un sentit d'agressió, d'hostilitat, o simplement de recel que faci la guerra inevitable.

—Qui podria impedir-ho?

Si el perill major que el conflicte esclati consisteix a què es vagi formant l'atmosfera de la guerra, el millor mitjà per a evitar-la i combatre-la és mostrar clarament els danys que resulten d'aquesta atracció insensible que fatalment porta a l'abisme. Encara hi ha a tots els països homes de bona voluntat el deure dels quals són els seus esforços per a convèncer els altres que presentar la guerra com a un recurs polític és un crim, que la inestabilitat i el dolor de la nostra època són fruit de la darrera conflagració, que les aventures boges no resolen les dificultats, sinó que les agreugen, i que, en darrer terme, una política intel·ligent que tendeixi a refrenar els impulsos cecs no és solament el més raonable, sinó també el més avantatjós per a tothom.

—¿Quina seria la situació d'Espanya si esclatés una guerra europea?

—Crec poc oportú i contraproduent prejutjar quina hauria d'ésser la posició d'Espanya davant del conflicte. No vull contribuir a considerar-lo possible i, per tant, a fer-lo més fàcil. Crec que Espanya — i amb ella totes les que sentin altament i pensin amb rectitud — ha de fer tot el que pugui per evitar-ho. Si ho fa així, encara en el suposat desgraciat que el conflicte es produís, es trobaria en una posició més ferma i amb major autoritat moral per a adoptar l'actitud més convenient per a ella i més útil per a la humanitat.

GABRIEL ALOMAR

—¿Què opineu de la resolució d'Alemanya en decretar el servei militar obligatori i, per conseqüent, la repulsa del tractat de Versalles?

—El cas és extraordinari, però no imprevist. El nacionalsocialisme és una situació de força que necessita, per a mantenir-se ésser accelerada progressivament, precisament en el sentit d'anul·lar el tractat de Versalles. No pot ésser un règim estàtic, ha d'ésser dinàmic, de tornada a l'esperit vençut en 1918.

La primera suggestió que ens produeix aquest fet és el record de la frase «chifon de papier», aplicada a la violació de la neutralitat belga, però un règim de «raó d'Estat» no pot deturar-se en el respecte als tractats. Aquest gest hauria estat declarat exemplar per Maquiavel. Altrament, si s'examina tot l'ocorregut a Alemanya des de l'adveniment de l'actual situació, aquest fet és més lleu que molts d'altres, que no cal assenyalar.

La gravetat consisteix en el fet que ara és amenaçada la seguretat de les altres nacions, i aleshores es creurà, càndidament, que solament es tractava de qüestions interiors, sense transcendència mundial.

A més a més, la decisió d'Alemanya ocorre gairebé immediatament després de l'èxit del plebiscit del Saar. Un fet que podia aparèixer com a garantia d'apaigament s'ha convertit en incentiu per a una nova provocació.

La via normal hauria estat acudir a la Societat de Nacions, que per això està constituïda. Alemanya hauria arribat a assolir-hi una categoria primordial. ¿Per què no debatre aquesta qüestió a Ginebra, si la Societat de Nacions ha de tenir alguna utilitat veritablement transcendental, com a suprem Areògraf de la diplomàcia?

—¿Creieu que aquest fet pot pertorbar la pau del món?

—Ho crec sincerament. De la pau de Versalles ençà no ha ocorregut res tan greu. A més, així com el kaiserisme havia de desembocar fatalment en la guerra, igualment pot afirmar-se del nacionalsocialisme.

—¿Admeteu la possibilitat d'una profunda conflagració mundial?

—Això depèn de la prudència i el tacte de les nacions directament o indirectament amenaçades. Ara queda en primer terme la qüestió austríaca, que envolta moltes d'altres. Seria la metxa aplicada al polvorí.

Però la guerra no esclata únicament quan la provoca el fracàs de les negociacions diplomàtiques, sinó quan ho permet l'estat passional dels pobles. I el dubte consistenix en si hi haurà un estat passional bastant fort per a enfrontar les conseqüències d'una guerra en las circumstàncies de la que pot sobrevenir. L'isolament d'Alemanya seria avui major que el del 1914.

—Qui podria impedir-ho?

—El tacte de les Cancelleries i la conducta sagaç de Ginebra. Heus ací els resultats de la indiferència amb què hom ha presenciat en gairebé tot el món la destrucció de les organitzacions socialistes, que constituïen una veritable lliga de pobles, més eficaç que la lliga d'Estat ginebrenca. Un veritable front marxista hauria pogut impedir la guerra. Un front antimarxista l'afavorirà inevitablement. Per una banda es vol evitar la lluita de classes. Però per l'altra se suscita la lluita de pobles. Es destrueix la Internacional que trenca totes les fronteres. Però es fomenta el nacionalisme, que oposa nacions contra nacions.

—¿Quina seria la situació d'Espanya si esclatés una guerra europea?

—Greu. Encara que no tant com es pogué creure. Les circumstàncies especials amb què es planteja el conflicte s'apartaran de les que podien ésser previstes fa algun temps, i que donaven al meu país natal, les Balears, una importància especial quant al desenvolupament probable de la guerra.

No cal dir que les conseqüències d'aquesta guerra probablement determinaran una orientació política mundial ben diversa de la que difondeix el nacionalsocialisme.

L'ambigua orientació actual de la República espanyola potser li impedirà d'exercir una influència eficaç en aquest conflicte. La neutralitat material no és el mateix que l'abstenció espiritual.

ON VA EUROPA?

La cursa tràgica dels armaments

La guerra del front i la guerra de la ciutat. - La cursa dels armaments. - Exèrcits de pau i de guerra. - França i Alemanya - Un article de Pétain. - Guerra a la guerra!

Climes

Es un fet que a tot el món s'ha creat una mena d'atmosfera de guerra. Fins fa cosa d'un any la gent parlava de la guerra com d'una cosa de la qual es temia i que fatalment vindria, però, tan llunyana, tan remota, a menys de presentar-se algun fet estrany, que ningú no feia preguntes concretes sobre el cas. Era el moment dels actes pacifistes, dels mitings i de les conferències internacionals de joves, d'intel·lectuals, d'obrers i de dones contra la guerra. Amb motiu d'unes paraules pronunciades pel senyor Azaña, quan encara era President del Consell de Ministres, dient que Espanya no podria evitar d'anar a la guerra si aquesta esclatava, es suscità una polèmica entre un dels organitzadors a casa nostra d'actes d'aquesta mena i una altra persona, pacifista, però partidària d'un pacifisme actiu, d'un pacifisme que comporti, no una posició sentimental contra la guerra, sinó una acció, si cal, armada contra ella. I això, no pas de la manera com es va entendre l'any 1914, unint-se a un bloc de combatents, sinó treballant per una acció decidida i revolucionària en cada país contra els governants que menin a la lluita.

Les posicions eren irreductibles. L'un representava la consciència humana, que reacciona davant el dolor i reacciona fent una crida a l'humanisme, i l'altre, era el càlcul, potser una mica fred dels factors que intervenen en aquestes qüestions, i convençut que contra una acció armada només es pot respondre amb una altra acció armada. No ens atreviríem a dir per a quin dels dos sistemes ens decantem. Unicament volem reportar aquesta discussió per a recordar que el segon va dir al primer, amb gran indignació d'aquest, que pensava veure'l un dia damunt una taula incitant els ciutadans a enrolar-se per tal d'anar a la guerra contra un país qualsevol que hagi «ofès» la pàtria.

1914

El qui això deia, malgrat la manifesta exageració de l'expressió no estava mancat de precedents en la història. Difícilment oblidarà ningú aquell esclat de pacifisme, orientat per les organitzacions obreres socialistes, que hi hagué en vigilies de l'any 1914. Es corrent de dir que les manifestacions que a darrers de juliol s'organitzaren contra la guerra, quan tenien encara la cua als «Boulevards» cridant «abaix la guerra!» el cap de la mateixa fanifestació entrava ja per l'altra punta una altra vegada, bo i cridant: «A Berlín!, a Berlín!», o «a París!, a París!» Potser és una llei de la vida. Qui sap si el futur troba així la manera de precipitar la caiguda de l'existent. La guerra del 1914 va tenir el seu motor espiritual: salvar la civilització! ¿Es que estem segurs que la guerra que ve no trobarà també una expressió d'aquestes que obligarà a deixar de banda escrúpols pacifistes i servirà per a embriagar les multituds? Es gairebé segur que sí. De no ésser així, la guerra no seria possible. D'altra manera, no es pot concebre que els homes es deixin portar, com a ramats de moltons, a la lluita, sense protestar i sense aprofitar els mitjans de defensa i atac que l'Estat posa a les seves mans. L'any 1914 i següents, fins que el món es va donar compte de la seva follia, els homes que volgueren lluitar i que lluitaren contra la guerra foren lapidats per traïdors a la Pàtria i a la civilització. Els pacifistes que es reuniren a Tiuwerald, entre els quals hi havia Lenin i Trotski, foren tractats de folls i traïdors. I la civilització, com Déu, estava a banda i banda. La civilització, igual que els bisbes i els pastors de totes les esglésies, que beneïen els exèrcits que anaven al front en nom del mateix Déu, també es feia representar per tots els exèrcits que es mataven entre sí a les trinxeres. No és aventurat de dir que una nova guerra trobarà, com aquella, el seu exponent simple i sublim que mogui les multituds. Si no es troba aquest motor, la guerra no vindrà, o, en tot cas, no podrà ésser deturada.

L'«altra» guerra

Els economistes europeus, que saben les relacions profundes que l'economia té amb la guerra i la pau, han fet el seu estudi de la situació del cinquè any de crisi mundial, i han arribat a conclusions ben poc falagueres. Els cinc anys que, segons els economistes, fa que dura aquesta crisi, la més forta que hagin conegut els temps moderns, han causat a la humanitat pèrdues per valor de 250 mil milions de dolars al preu del 1929. Aquesta quantitat ve a representar unes cinquanta vegades el treball anual de tot Espanya i el 50 per cent més del que costà la guerra Europea. Econòmicament, podem dir, doncs, que hem passat per una nova guerra, en la qual no hi ha hagut neutrals que hagin quedat al marge de la lluita.

Aquesta guerra no ha causat víctimes tant vistoses com l'altre, no ha motivat corrues de ferits ni tampoc no ha obligat a obrir hospitals de sang, però, no per això, ha estat menys sagnant. L'exèrcit combatent ha estat, i és, l'exèrcit de gent que treballa de tot el món i els seus «gueules casés» són els milions i milions de parats que hi ha arreu. La dolor humana no ha estat tant vident. La sang no corria a rius, però a rius ha deixat de fluir a les venes dels obrers que no tenen feina, als seus fills i a les seves mullers. Tampoc no hi ha hagut creus ni condecoracions, però el que no ha mancat tampoc ha estat els eterns «profiteurs» de la dolor dels altres. Ara, com abans, han estat els productors d'estris de guerra.

Ara bé. La guerra del 1914-18, com totes les guerres, va succeir-la una pau. Pau més o menys bona, ben poc fructífera, però, en definitiva, una època que semblava de descans. Però aquesta guerra, sense esclat, que pateix la humanitat, que en cinc anys ha costat més de la meitat més que l'altra, no és fàcil que la succeeixi una altra cosa que una nova guerra, però una guerra de debò, amb morts, ferits, gasos, avions, esquadres, pobles ensorrats per la metralla, poblacions civils, les més llunyanes del front, aterrades per l'esclat de les bombes que fuetegen el cel, amb un xiulet de mort, per malalties de procedència misteriosa que desolen les multituds de l'arrera; el món convertit en runes i llançant una bafarada de la sang humana que no podrà engollir.

Una de les promeses que els dirigents del bloc aliat varen fer als pobles, era que aquella guerra havia d'ésser la darrera i que s'havia de lluitar, per tal d'acabar per sempre amb aquests flagells de la humanitat. La promesa era enllunerada, però poques, com aquesta, hauran estat fetes amb tanta certesa que no seria mantinguda, que no podia ésser-ho.

La cursa dels armaments

Cap país no deixà d'armar-se, malgrat les promeses solemnials fetes a Versalles. En aquest punt concret, Hitler està sobrat de raó. Les conferències del Desarmament que han estat ideades per les mateixes potències esverades de les proporcions que prenien les despeses d'armes a cada país, han estat closes sempre amb un nou augment d'estris de guerra. Igual podem dir dels armaments navals. La Conferència de Washington va reconèixer a Anglaterra 1.095.400 tones. A França, 541.630. A Itàlia, 378.856. Alemanya conserva una esquadra composta de torpediners, submarins, creuers i cuirassats de 152.480 tones. Després segueix en ordre Turquia, amb més de 52 mil tones. Grècia, amb una esquadra semblant. Polònia, unes set mil tones. Iugoslàvia, unes nou mil, i Romania, amb unes vuit mil. Rússia, entre el Bàltic i el Mar Negre, té una esquadra de 194.915 tones.

Alemanya, trencades les clàusules del Tractat de Versalles, reclama, ara, l'augment de la seva esquadra. Es possible que sigui aquest un dels punts que plantegi avui als delegats anglesos. Els alemanys voldrien una força naval de 400.000 tones, però els anglesos sembla que no estan disposats a cedir més que en la concessió de dues-centes mil. Els francesos, davant les pretensions navals d'Alemanya, senten una gran alarma; sobretot, estan alarmats de la possibilitat que Anglaterra pugui acceptar converses sobre l'augment, per petit que sigui, com ho seria en realitat aquest de les dues-centes mil tones.

Xifres i homes

No és pas que la guerra es faci solament amb els homes que els estats tinguin sobre les armes en temps de pau, però aquest exèrcit, petit, si es compara amb els dels moments de guerra. Per això és interessant de conèixer els homes que, segons la Societat de Nacions, cada país te a files. Donarem les dades per grups de potències, tal com es perfilen en aquesta situació. França té 294.760 homes en files. Anglaterra, amb Irlanda, 112.550. Itàlia, 251.000 més les milícies feixistes, que fan un altre tant, o més. Iugoslàvia, 107.650. Bèlgica, 67.850. Romania, 141.390. Grècia, 53.043. Txecoslovàquia, 113.500, i Rússia (a Occident), 600.000. L'altre bloc, dirigit per Alemanya, té — després de la denúncia del Tractat de Versalles, 500.000 homes. Polònia, 266.00. Hongria, 65.000. Els altres Estats, àdhuc Turquia, és difícil de predir l'actitud que podrien prendre, cas de conflicte. A les forces d'aquest bloc cal afegir-hi les milícies nazis, que sumen un grapat de desènes de milers d'homes.

L'aviació, un factor primordial

Una nova guerra tindria, com a una de les bases principals, qui sap si la primera, l'aviació. La guerra dels 1914-18, ja va conèixer aquesta arma, però, malgrat que la seva acció fou terrible, no jugà un paper decisiu. En canvi, en una nova lluita, és gairebé segur que la seva acció seria més definitiva que la de les esquadres marítimes. Les forces aèries dels diversos països, ara, en temps de pau, són: França, 2.167 avions. Bèlgica, 195. Anglaterra, 848 més i 300 en porta. Itàlia, 1.507. Iugoslàvia, 627. Romania, 799. Grècia, 119. El grup alemany disposa: Alemanya, 2.500. Hongria, 100. Polònia, 700. Quant a Rússia, a Occident, disposa de 2.000 avions. A l'Extrem Orient hi té uns 500 avions, amb un exèrcit de 340.000 homes i una esquadra de sis submarins a Vladivostoc. Cal tenir en compte que l'exèrcit d'Extrem Orient i el d'Occident, difícilment podran mai ajudar-se; els separa l'enorme distància de deu mil quilòmetres.

Exèrcits de «pau» i de guerra

Aquest exèrcit, com ja hem dit, és el de temps de pau. L'exèrcit del temps de guerra, podem dir que augmenta gairebé deu vegades. Cal, només, tenir en compte la declaració publicada per «Pradva», de Moscou, amb motiu de l'actitud de Hitler. Afirma l'òrgan soviètic que Rússia pot posar en peu de guerra deu milions d'homes. Un exèrcit de deu milions d'homes és una cosa realment enorme, però si té en compte l'extensió del territori soviètic i de la manera com Rússia pot ésser amenaçada per Occident i Orient a la vegada, no ho és tant. Els altres països, sobretot, França, Alemanya i Itàlia, que han viscut per la guerra a causa del temor a la guerra, en proporció poden fer més que els russos, i els seus exèrcits han de tenir una eficàcia major, a causa del fet que relativament són petites les seves fronteres, en comparació amb les de Rússia.

Tot serà línia de foc

Ara bé, una guerra que pugui venir no quedarà pas circumscrita al front. Els que tinguin la sort de quedar a l'arrera han de sofrir les seves conseqüències, igual que els del front. Si això no fos dir una blasfèmia, diríem que aquesta és la nostra esperança. Ens entendrem tot seguit quan us diguem que el suport millor de la durada de les guerres és el «patrioterisme» dels que no van al front i no han de sofrir les conseqüències directes de la lluita.

El secret de les víctimes

La nova guerra ha d'ésser una guerra de rapidesa i eficàcia. Petain ho ha dit ben clarament en un article, en el qual defensava el servei de dos anys. «Avui es pot concebre una guerra que comenci inopinadament amb la utilització de mitjans capaços de reduir al no res les més potents forces militars de l'enemic. Existeixen instruments per a una guerra semblant. Això, sense parlar de tot el relacionat amb la química, bactereologia, electricitat, transports, autos blindats, aviació, etcètera. Amb l'aviació es portarà la destrucció a punts llunyans del front en ben poca estona. L'adversari serà atacat a la vegada per terra, per mar i per l'aire, en tota la profunditat del seu territori. L'aviació atacarà les zones de concentració, punts vulnerables de les vies ferrades, camps d'aviació; paralitzarà la vida econòmica, bo i destruint centres industrials i produint el pànic i el terror a la capital i als gran nuclis urbans.» Aquest és el quadre que ens pinta el general en cap d'un dels països capdavanters i responsables de la situació creada després de la guerra del 1914.

El terror de França

Es pot [illegible] França, després de la pau de Versalles, ha viscut solament pensant amb el dia en què Alemanya volgués prendre's la revenja. Aquest terror, manifestat pel francès de classe mitjana, que un dia, a Paris, ens indicava les forades del Metro, com la tomba dels francesos que no anirien al front, ha fet que deixés créixer altra vegada el càncer, que també han deixat créixer els altres Estats: l'armament fabricat per aquest consorci internacional, que igual serveix als uns que als altres.

Els alemanys en això han seguit els francesos, sense miraments. Ha estat la suprema aspiració el poder mostrar les armes amagades, obtingudes del mateixos que les venien a França, a Anglaterra, al Japó, a Bolívia o al Paraguay.

La frontera d'acer i ciment

França, temerosa sempre de l'agressió de l'Est, ha construït un sistema de trinxeres i fortins subterranis a tot el llarg de la seva frontera amb Alemanya. Aquestes trinxeres més aviat formen ciutats. En elles hi ha de tot. Són enormes casernes de ciment armat, de les quals els soldats no cal que surtin per a satisfer cap de les seves necessitats. En elles, els francesos hi han disposat tot el que han pogut per al confort i tot el que ha calgut per a la guerra. Es pot dir que han construït una línia que no pot ésser depassada amb els mitjans coneguts. Però tampoc no podien ésser batuts els forts de Lieja, i varen ésser-hi! La guerra té també les seves sorpreses. La del 1914 va ésser la seva durada. Quina serà la de la guerra que vindrà?

I aquesta guerra pot venir per moltes causes. Ara, de moment, el punt més perillós és la necessitat de Hitler de mantenir el seu prestigi interior i la necessitat de tots els Estats de cercar una sortida a la crisi. Hitler, un dia, de la mateixa manera que ha denunciat unilateralment el Tractat de Versalles, pot pretendre fer l'«Anchsclus» o fer-se amb «Memel». Llavors, ¿qui la podrà deturar tota aquesta màquina de mort que entre tots han construït?

Gràfic dels armaments d'Europa, segons dades de la Societat de Nacions

Una bateria antiaèria

(Foto Urbis Press)

L'ARMAMENT D'ALEMANYA

PER AQUEST GRAFIC PODEN EVALUAR-SE ELS ARMAMENTS ALEMANYS — EFECTIUS O MATERIAL — EN VIGILIES DE LA GRAN GUERRA, SEGONS EL TRACTAT DE VERSALLES I SEGONS LES NOVES LLEIS MILITARS

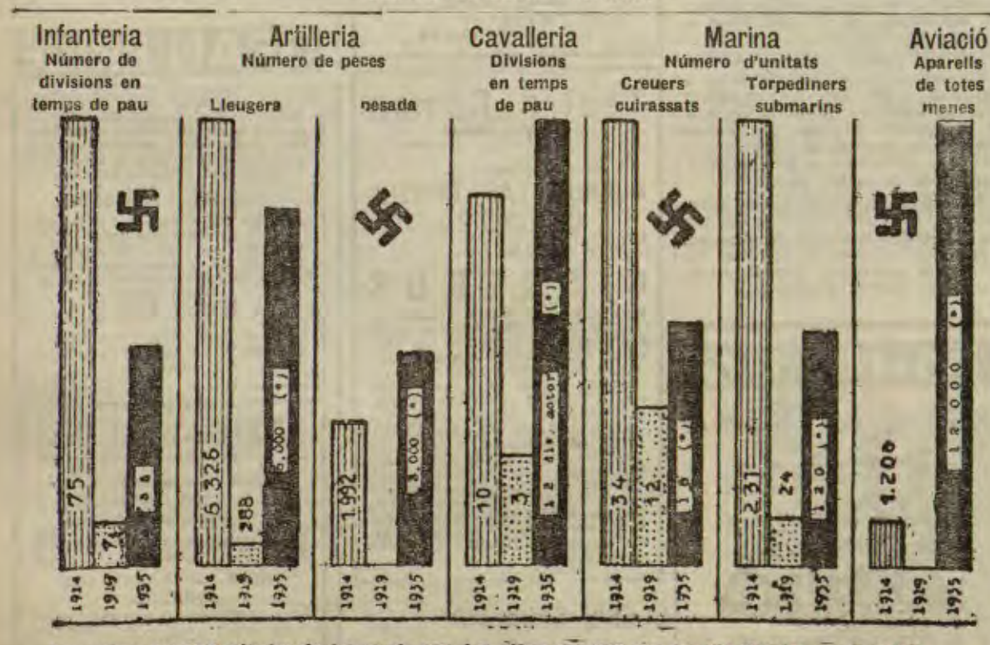

Les xifres del 1914 són les de temps de pau. Les xifres del 1919 són les del Tractat de Versalles.
(*) Aquestes xifres no estan encara exactament fixades, i indiquen aproximadament el material existent o previst

EL DISCURS D'AZAÑA

Lliçó d'ètica política

Heus ací un interessantíssim fragment—lliçó de correcció i d'ètica—del discurs que Manuel Azaña pronuncià el dimecres passat al Parlament, en el famós debat sobre el contraban d'armes:

«Cuando se ha acercado este debate parlamentario y, sobre todo, cuando parecía que se acercaba, aun cuando luego se nos escapaba de entre las manos, no ha faltado quien, ya mano a mano o desde los papeles públicos, me haya querido decir: «Sea usted prudente.» Prudente, no sé; pero de seguro veraz. Digo que yo no sé por dónde pasa para cada cual la línea límite de la prudencia; pero sé por dónde pasa la línea de la veracidad, y a quien refiere una historia o pronuncia un discurso sobre una historia, lo primero que hay que exigirle no es que tenga elegante estilo o que luzca una imaginación brillante y esplendorosa, sino que esté enterado de lo que dice y sea fiel a la verdad, porque sobre la ignorancia y la mixtificación no se pueden fundar más que supercherías, y yo creo, señores diputados, sin ánimo de dar lecciones a nadie, porque nada es más contrario a mi temperamento, a mi gusto y, naturalmente, a mi capacidad, que la actitud docente y profesoral; sin ánimo de aleccionar a nadie, me será permitido recordar a los señores diputados que creo haber dado ya bastantes muestras de mi comedimiento, porque, señores, llevamos siete meses en el curso de una campaña política de carácter personal de la que no hay ejemplo en la historia de las costumbres políticas españolas, de la cual campaña yo he sido, para satisfacción mía y desencanto de algunos, el objeto honrosísimo, honroso para mí. Se ha apelado en esa campaña a todos los procedimientos y a todos los instrumentos: a la oratoria, a la radio, a la imprenta, a las declaraciones oficiosas y oficiales, a les declaraciones de partido y a los actos de propaganda de los partidos, arrancando de este supuesto: que siendo yo ministro de la Guerra el año 32 había hecho un aprovisionamiento de armas para la revolución asturiana o para la revolución promovida por los proletarios asturianos, y que con ese propósito yo había organizado un contrabando de guerra, del que fué descubrimiento e indicio el alijo de armas en la playa de San Esteban de Pravia Y sobre esta primera imputación calumniosa, todos los difamadores de oficio del país y muchos que se han ido adscribiendo a título de difamadores honorarios, han bordado, volcándolo sobre mí, todo el contenido de sus peores pasiones y hemos visto el escalafón de los difamadores pletórico de personal, sobrante de personal, advirtiéndose en él presencias extraordinarias, presencias inverosímiles e increíbles, sin duda porque al escalafón de los difamadores no se le aplica la ley de Incompatibilidades. (Risas.) Y a todo esto, señores diputados, no he opuesto ni una sílaba, ni he hecho el menor movimiento para impedirlo ni contrarrestarlo. No lo he hecho en el terreno de la vida pública por cualquiera de los medios que están al alcance de un hombre político: artículos en la Prensa o discursos míos o de mis amigos o declaraciones o notas o lo que fuere; no lo he hecho en el terreno de la justicia privada tampoco, demandando razón de sus procacidades a los procaces. ¿Es un capricho? No. No lo he hecho en el terreno de la vida pública porque confiaba y confío en la sana razón de la opinión y esperaba que si no los que llevan personal y serviciariamente esta campaña, por lo menos sus inspiradores y sus consentidores tendrían algún día un rapto de lucidez para comprender la enormidad de su dislate. Pero he visto amanecer muchos soles sin que un rayo de sensatez les alumbrase y he visto acabarse muchos días propicios a la meditación, pensando con tristeza con qué conciencia algunas personas se irían a dormir; como si en nuestro país no hubiese una sensibilidad que nos evalúe a todos y como si todos, al fin, no hubiéramos de desaparecer dejando cumplida la obligación de legar a los que nos sucedan una memoria respetable y honrada. No lo he hecho en el terreno de la justicia privada, aparte de motivos anecdóticos que no le importan aquí a nadie, porque estimo que es una carga de la vida política sufrir victoriosamente la maldad ajena, hacerla quebrar por su propia impotencia, demostrando la inutilidad de su misma maldad.»

*

AHIR FOREN INAUGURADES LES OBRES DE PROLONGACIO DEL CARRER DE FORTUNY

Per a dos quarts de cinc d'ahir, a la tarda, havia estat anunciada la cerimònia oficial per a donar començament a les obres de perllongació del carrer del pintor Fortuny fins a la Rambla dels Estudis, passant pel solar que l'incendi dels grans magatzems «El Siglo» ha donat ocasió en no edificar un nou estatge per diversos motius.

Abans de tres quarts de cinc arribà l'alcalde governatiu senyor Pic i Pon, i seguidament s'organitzà la comitiva oficial per a donar lloc, amb una simple visita als solars que ocupà «El Siglo», a la inauguració de les obres d'aquesta millora ciutadana, ja prevista per anteriors Ajuntaments.

El senyor Pic aprofità l'avinentesa per a fer un curt parlament, durant el qual analitzà la significació de l'acte que venien de realitzar.

Entre altres coses digué el senyor Pic que bé podrien ésser les obres de l'obertura del carrer de Fortuny, el començament del gran projecte conegut per Granvia C.